

CLIMATE ACTION PLANNING FRAMEWORK

Rødovre Kommune

Indhold

Søjle 1: Tilslutning til klimamål og samarbejde	4
1.1 Vision, forpligtelse og tilslutning	4
1.2 Koordinering med relevante initiativer og institutioner.....	7
1.3 Mål og målsætninger for reduktion og tilpasning	9
1.4 Personaleressourcer.....	19
1.5 Kommunikation, udbredelse og meningsdannelse.....	20
Søjle 2: Udfordringer og muligheder	22
2.1 Kommunernes kontekst.....	22
2.2 Kommunernes forvaltning og beføjelser.....	27
2.3 Opgørelse af drivhusgasemissioner.....	30
2.4 Udledningsstier for drivhusgasser.....	32
2.5 Vurdering af klimarisici (klimatilpasning)	35
Søjle 3: Fremskyndelse og implementering af indsatser	45
3.1 Reduktions- og tilpasningstiltag udviklet til at være ligelige og inkluderende.....	45
3.2 Identifikation af barrierer	69
3.3 Manko	71
3.4 Monitorering, evaluering og justering	74

Alle bilag, der henvises til i dette CAPF, kan findes i de vedlagte bilagsdokumenter.

Søjle 1: Tilslutning til klimamål og samarbejde

1.1 Vision, forpligtelse og tilslutning

1.1.1 Langsigtet vision og politisk tilslutning

Kommunalbestyrelsen i Rødovre Kommune besluttede i september 2020 at tilslutte sig DK2020-projektet, og kommunen har dermed forpligtet sig til at udarbejde og implementere en robust plan for, hvordan vi i Rødovre Kommune vil reducere den samlede CO₂-udledning, blive modstandsdygtige over for klimaforandringer samt sammentænke CO₂-reduktion og klimatilpasning. Derudover har vores borgmester skrevet under på deltagelsen i DK2020-partnerskabet.

Med Klimahandlingsplanen ønsker Rødovre Kommune, at:

- Reducere CO₂-udledningen med 70 % i 2030 og have en netto-nuludledning i 2050.
- Gøre Rødovre klimarobust og modstandsdygtig over for fremtidige klimaforandringer.
- Sikre bred tilslutning til Klimahandlingsplanen og indsatserne hos borgere, virksomheder og samarbejdspartnere.

Klimahandlingsplanen giver det samlede overblik over klimaindsatsen i Rødovre, indeholder 50 indsatser og fastsætter delmål inden for syv hovedtemaer: energi, grøn mobilitet, erhverv, varmeplanlægning, affaldsområdet, klimatilpasning og biodiversitet samt forbrug.

Fokus på CO₂-reduktion og klimatilpasning er ikke nyt i Rødovre Kommune. I 2009 vedtog Kommunalbestyrelsen en klimapolitik, og inden tilslutningen til DK2020 er der både udarbejdet CO₂-handleplaner, Handlingsplan for klimatilpasning 2014-2018 (nu udarbejdes i stedet masterplaner) og klimatilpasningsplan (var et tillæg til kommuneplanen, som nu er indarbejdet i kommuneplanen). Der er også fokus på bæredygtighed i blandt andet Rødovrestrategien, hvor det er beskrevet, hvordan kommunens "bæredygtighedsblomst" med fem aspekter (miljø, økonomi, kultur, social og demokrati) hænger sammen med FN's 17 verdensmål om en bæredygtig udvikling.

Kommunens langsigtede vision og politiske tilslutning er også beskrevet i Klimahandlingsplanen side 3-6.

Dokumentation

- Bilag 7: Masterplaner for Rødovre Nord og Øst

- Bilag 18: CO₂-handlingsplan 2021-2022
- [Link: Godkendelse af deltagelse i DK2020](#), sag nr. 176, 29. september 2020
- [Link: Borgmesterbrev om deltagelse i DK2020](#), sag nr. 176, bilag 4, 29. september 2020
- [Link: Rødovrestrategien 2020](#)
- [Link: CO₂-handlingsplan 2018-2020](#)
- [Link: Kommuneplan 2022](#)
- [Link: Klimapolitik](#)

1.1.2 Målrettet inddragelse og samråd med andre aktører

I Rødovre er der ikke nogle få store udledere, men mange mindre udledere. Derfor er der i høj grad behov for, at alle gør en indsats, og at planen er bredt forankret. Rødovre Kommune vurderer, at de væsentligste risici forbundet med klimaforandringerne i kommunen er oversvømmelser i forbindelse med skybrud samt fra stigende terrænnært grundvand. Disse områder er spredt ud over kommunen, jf. kort side 38 i Klimahandlingsplanen, og det er en bred række borgere og erhverv, som er i disse områder.

Klimaudvalg

Der er blevet nedsat et §17 stk. 4-udvalg (herefter benævnt Klimaudvalget) for at understøtte Rødovre Kommunes arbejde med Klimahandlingsplanen, herunder ideer til og udarbejdelse af indsatser til at reducere CO₂-udledning og gøre Rødovre klimarobust. Der har været fokus på at have en bred sammensætning i udvalget. Klimaudvalget består af borgere, politikere, repræsentanter fra erhvervslivet, den almene boligsektor samt Agenda 21-gruppen i Rødovre.

Formålet med at udarbejde Klimahandlingsplanen i samarbejde med Klimaudvalget var at få input fra borgere, erhverv m.fl. samt at sikre et lokalt fokus i Klimahandlingsplanen og en bred forankring i civilsamfundet. Derfor er det fx vigtigt, at den almene boligsektor er med Klimaudvalget og arbejdet med Klimahandlingsplanen, da næsten halvdelen af boligmassen i Rødovre består af almene boliger. En del af indsatserne om CO₂-reduktion og klimatilpasning er rettet mod boligselskabernes områder, herunder indsatsen om børnetræer (indsats 4.2).

Udvalget afholdte fem møder fra juni 2021 til marts 2022. På sit femte og sidste møde udarbejdede udvalget en række anbefalinger for, hvordan inddragelse og samarbejde mellem kommunen og lokale aktører kunne foregå i implementeringen af Klimahandlingsplanen. Anbefalingerne vil blive anvendt i den fortsatte inddragelse af borgere, erhvervsliv og foreninger under den næste fase af arbejdet, hvor Klimahandlingsplanen bliver implementeret.

Partnerskaber

I forbindelse med udarbejdelsen af Klimahandlingsplanen har Rødovre Kommune indgået en partnerskabsaftale med Rødovre Centrum. Aftalen er indgået, fordi Rødovre Centrum er et indkøbscenter, der samler mange virksomheder, og fordi centeret samtidig er et samlingspunkt for mange borgere i Rødovre.

Rødovre Kommune har også indgået en partnerskabsaftale med Rødovre Kommunale Fjernvarmeforsyning i forbindelse med udarbejdelsen af Klimahandlingsplanen. Aftalen er indgået, fordi Rødovre Kommunale

Fjernvarmeforsyning er én af de vigtigste aktører i forhold til at sænke CO₂-udledningen i Rødovre, da udbygningen har stor betydning for at øge andelen af energi til varme, der kommer fra vedvarende energikilder, og dermed reducere Rødovres CO₂-udledning.

Politikker, planer og strategier

Klimahandlingsplanen spiller sammen med en lang række politikker, planer og strategier, som er blevet udviklet i tæt dialog med relevante aktører fra civilsamfundet, erhvervslivet og interesseorganisationer med afsæt i den politiske vision 'Sammen om Rødovre'. Denne vision er at stå sammen om Rødovre ved at styrke den offentlige samtale, invitere borgerne til at samskabe velfærden, fremme det frivillige arbejde, og hjælpe de borgere, der har behov.

Rødovres Erhvervs politik er et eksempel på en politik, hvor klima og bæredygtighed spiller en stor rolle, og som går hånd i hånd med Klimahandlingsplanens indsatser. Erhvervs politikken er udviklet gennem et samspil med lokale virksomheder, uddannelsesinstitutioner og erhvervsforeninger.

Borgere

Et konkret eksempel på, at borgere er inddraget i udarbejdelsen af Klimahandlingsplanen er, at en folkeskoleklasse, en gruppe unge i forløb hos Jobcenteret og Springet, samt naboer og borgere er blevet inddraget i forbindelse med et projektforslag om et konkret område, hvor borgerne er kommet med input til udseendet af det nye grønne areal. Borgernes inputs til projektet er blevet taget videre i projektudviklingen, og kan bruges i det videre arbejde med implementeringen af indsatserne i Klimahandlingsplanen. Borgerne er blevet inddraget i projektforslaget, fordi kommunens grønne arealer - udover at være med til at absorbere CO₂, og at gøre kommunen robust over for klimaforandringer - er til for, at borgerne kommer til at bruge dem. Borgernes inddragelse øger sandsynligheden for, at deres behov bliver opfyldt, og at de får en større ansvarsfølelse over for de grønne arealer. Hvis borgerne i højere grad bruger de grønne arealer, kan vi som følge af dette forvente merværdierne Sundhed & Trivsel og Fællesskaber. Merværdier er beskrevet yderligere i afsnit 1.3.3.

FIR

Herudover har Rødovre Kommune haft møde med FIR (Fællesrepræsentationen for Idrætsforeninger i Rødovre) samt deltaget i et boostermøde angående idrættens CO₂-udledning, og hvordan vi sammen kan mindske denne. Samarbejdet med FIR er indgået, fordi Idrætsforeningslivet er en vigtig del af selvforståelsen i Rødovre, og fordi FIR organiserer mange aktiviteter på tværs af civilsamfundet, og derigennem har mulighed for at påvirke mange borgere med forskellige baggrunde.

HOFOR

I forhold til klimatilpasning har kommunen et tæt samarbejde med forsynings selskabet HOFOR, og kommunen og HOFOR udarbejder blandt andet i fællesskab masterplaner for klimatilpasning og skybrudssikring i Rødovre. I forbindelse med klimatilpasning er der borgerinddragelse i de projekter, som medfører synlige ændringer i byrummet.

Ovenstående er også beskrevet på side 7 i Klimahandlingsplanen. Inddragelse i indsatserne og de forskellige aktørers rolle er beskrevet i Klimahandlingsplanen under hver enkel indsats (side 46-115).

Dokumentation

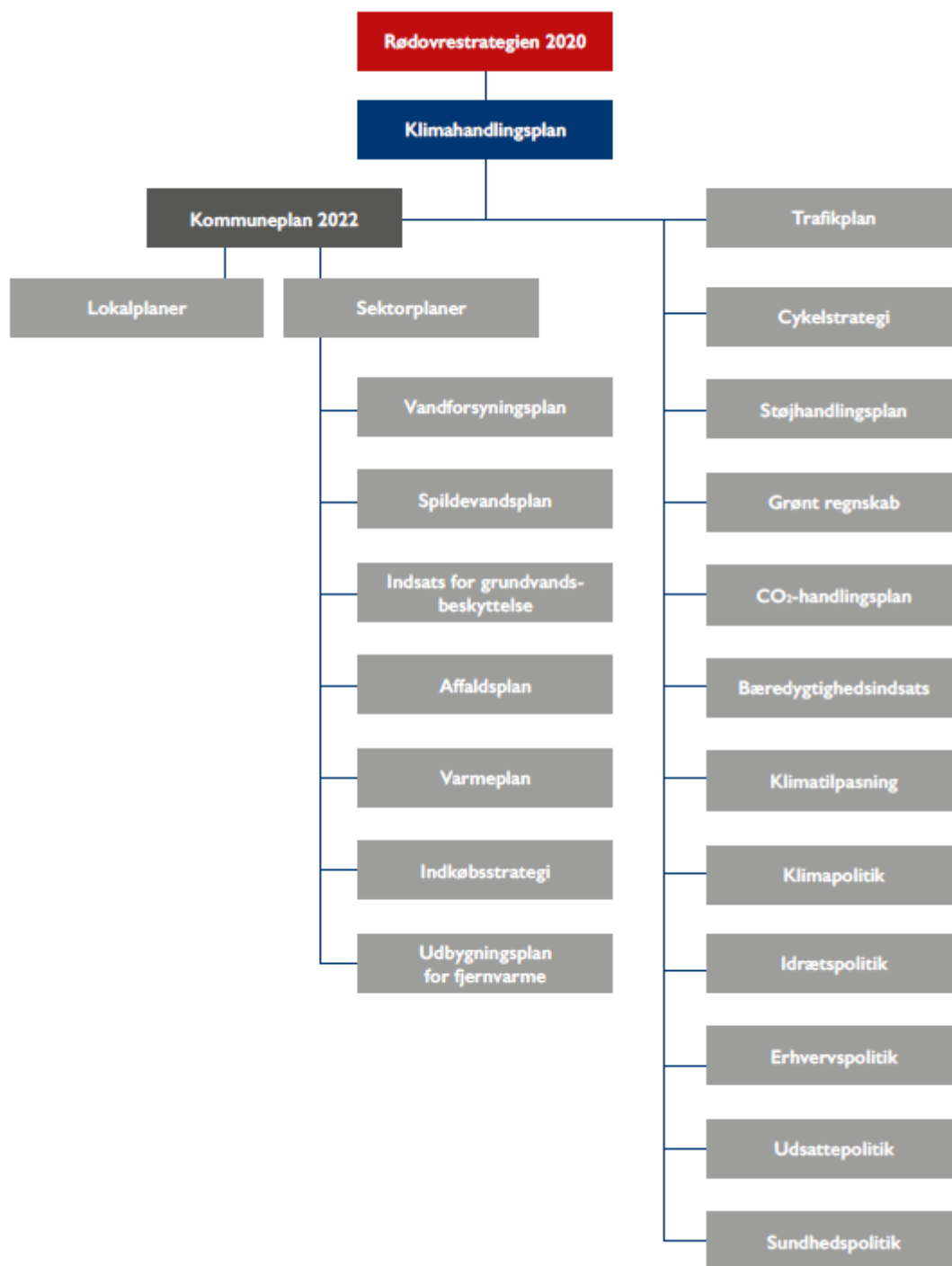
- Bilag 1: Plan for inddragelse
- Bilag 2: Indgåede partnerskaber med Rødovre Centrum og Rødovre Kommunale Fjernvarmeforsyning
- Bilag 4: Referat fra møde med FIR (marts 2022)
- Bilag 5: Borgerinddragelse i forbindelse med klimatilpasningsprojekt ved Rødovre Parkvej
- [Link: Kommissorium for Klimaudvalg og Godkendelse af nedsættelse af udvalg](#), sag nr. 75, 27. april 2021
- [Link: Orientering om første udvalgs møde i Klimaudvalg](#), sag nr. 62, bilag 4, 17. august 2021
- [Link: Orientering om andet udvalgs møde i Klimaudvalg](#), sag nr. 83, bilag 2, 5. oktober 2021
- [Link: Orientering om tredje udvalgs møde i Klimaudvalg](#), sag nr. 97, bilag 2, 30. november 2021
- [Link: Orientering om fjerde udvalgs møde i Klimaudvalg](#), sag nr. 2, bilag 3, 11. januar 2022
- [Link: Orientering om femte udvalgs møde i Klimaudvalg](#), sag nr. 26, bilag 7, 5. april 2022
- [Link: Erhvervspolitik, Rødovre Kommune 2022](#)

1.2 Koordinering med relevante initiativer og institutioner

1.2.1 Evaluering af relevant lovgivning og planer

Klimahandlingsplanen er placeret under Rødovrestrategien 2020 i planhierarkiet, men over allerede eksisterende planer, strategier og politikker. Planen erstatter ikke disse, men vil derimod blive forankret i planerne, strategierne og politikkerne.

Klimahandlingsplanen hænger tæt sammen med kommunens andre strategier, politikker og planer. Indsætser i Klimahandlingsplanen og indsætser i f.eks. kommunens sundhedspolitik spiller tæt sammen/er med til at nå mål i begge planer/politikker. En kortlægning af relevante planer, strategier og politikker viser dog, at der ikke har været et målrettet fokus på synergi mellem klima (klimatilpasning, CO₂-reduktion) og sociale aspekter. Fremadrettet vil der være målrettet fokus på synergi og at få integreret Klimahandlingsplanen ved revision af planer, strategier og politikker.

Evaluering af relevant lovgivning og planer er også beskrevet på side 8 i Klimahandlingsplanen.

Dokumentation

- Bilag 6: Kortlægning af planer, strategier og politikker

1.2.2 Identifikation af relaterede nationale og regionale forpligtelser

Klimahandlingsplanen er baseret på nationale og internationale klimamålsætninger, herunder Folketingets målsætning om 70 % reduktion af drivhusgasser inden 2030 og klimaneutralitet i 2050. Klimaloven sætter en række rammer, som forpligter den nuværende og fremtidige klimaministre til konkrete handlinger.

Klimahandlingsplanen er baseret på, at en række nationale og internationale rammer vil fremme de handlinger, som er beskrevet i de forskellige indsatsområder. Implementering af planens indsatser er Rødovre Kommunes bidrag til den nationale målsætning, men for at vi som kommune kan nå vores mål, er vi i høj grad påvirket af hvilke rammer, der sættes nationalt og internationalt.

Ovenstående er også beskrevet på side 9-13 i Klimahandlingsplanen. I skemaet på side 9-13 har vi forholdt os til betydningen af en række internationale, nationale og regionale forpligtelser for Rødovre Kommune.

Dokumentation

- Oversigt internationale, nationale og regionale forpligtelser for Rødovre Kommune på side 9-13 i Klimahandlingsplanen

1.3 Mål og målsætninger for reduktion og tilpasning

For at nå vores målsætninger om at have en 70 % CO₂-reduktion i 2030, en netto-nuludledning af CO₂ i 2050 og gøre Rødovre klimarobust og modstandsdygtig over for fremtidige klimaforandringer indeholder Klimahandlingsplanen delmål inden for de syv hovedtemaer, som planens 50 indsatser er fordelt på. Valget af hovedtemaer er bl.a. baseret på kortlægningen af CO₂-udledningen i Rødovre Kommune.

Energi

Størstedelen af CO₂-udledningen i Rødovre stammer fra elektricitet (29 %) og varme (32 %), og derfor er indsatser inden for dette hovedtema et vigtigt fokusområde. Det er vigtigt, at borgere, boligselskaber og virksomheder bliver bragt i spil, hvis vi skal nå i mål med vores ambitioner om 70 % CO₂-reduktion i 2030 og netto-nuludledning i 2050, da Rødovre Kommune står kun for 3 % af kommunens samlede CO₂-udledning.

Hovedtemaet Energi er også beskrevet på side 44-45 i Klimahandlingsplanen.

Grøn mobilitet

Transportsektoren står for 32 % af Rødovres CO₂-udledning. Brugen af transportmidler kommer ikke til at falde men derimod stige frem mod 2050 i takt med den øget befolkningstilvækst, øget vejinfrastruktur, økonomisk vækst, og at folk pendler længere. Derfor er tiltag inden for transport nødvendigt at prioritere for at få nedbragt udledningen inden 2030 og 2050.

Hovedtemaet Grøn mobilitet er også beskrevet på side 58-59 i Klimahandlingsplanen.

Erhverv

Handel, service og erhverv står for 23 % af bygningsmassen i Rødovre Kommune. Hertil forbruger handel, service og erhverv årligt 73.500 MWh el og står for 18 % af nettovarmeforbruget. Rødovrestrategien og

kommunens forpligtigelse i Klimahandlingsplanen samt Erhvervspolitikken sætter i høj grad bæredygtighed og grøn omstilling på dagsordenen som en katalysator for vækst for de lokale virksomheder. Rødovre vil forsøge at tilskynde udvikling af og samarbejdet med lokale virksomheder om den grønne omstilling. Vi skal som kommune kunne bistå virksomhederne med at skabe en bæredygtig værdi.

Hovedtemaet Erhverv er også beskrevet på side 72 i Klimahandlingsplanen.

Varmeplanlægning

For Rødovre Kommunale Fjernvarmeforsyning er det FN's 7. verdensmål om bæredygtig energi, der er relevant og danner rammen for den videre udvikling i kommunen. 32 % af Rødovres samlede CO₂-udledning stammer fra varme, og fjernvarme dækkede 51 % af Rødovre Kommunes opvarmningsbehov i basisåret (2018), svarende til 147.800 MWh. Fjernvarmen i Rødovre Kommune bliver leveret af VEKS og er forbundet med Hovedstadsområdet. Derfor er tiltag inden for fjernvarmen nødvendigt at prioritere for at få nedbragt udledningen inden 2030 og 2050.

Hovedtemaet Varmeplanlægning er også beskrevet på side 76-77 i Klimahandlingsplanen.

Affaldsområdet

På affaldsområdet er det særligt FN's 12. verdensmål, om ansvarligt forbrug og produktion, der er relevant, og sammen med de nationale mål for genanvendelse danner det rammen for indsatserne om affald i Rødovre Kommune. Den nationale målsætning for affald om 55 % genanvendelse i 2025, 60 % genanvendelse i 2030 og 65 % genanvendelse af husholdningsaffaldet i 2035 er en ambitiøs målsætning. Det er en udfordring for en kommune som Rødovre, og siden 2012 er vi gået fra en genanvendelsesprocent på 16 % til en genanvendelsesprocent på 44 % i 2020. Udviklingen er stagneret de seneste par år, og da der stadig er et stykke vej til opfyldelsen af målene, skal vi være kreative og nysgerrige på nye metoder, så vi kan få vendt kurven igen.

Hovedtemaet Affaldsområdet er også beskrevet på side 80 i Klimahandlingsplanen.

Klimatilpasning og biodiversitet

Klimatilpasning hører ind under FN's 13. verdensmål om klimaindsats og herunder især delmål 13.1, som siger, at modstandskraft og tilpasningsevne til klimarelaterede risici og naturkatastrofer i alle lande skal styrkes. Dette verdensmål danner sammen med de nationale politikker for klimatilpasning rammen omkring arbejdet med klimatilpasning i Rødovre. Arbejdet med klimatilpasning i Rødovre begyndte i 2011 med en kortlægning af risikoen for oversvømmelser på terræn fra kloak og vandløb under skybrud.

Hovedtemaet Klimatilpasning og biodiversitet er også beskrevet på side 92 i Klimahandlingsplanen.

Forbrug

Danmark ligger i top 5 over lande med den højeste CO₂-udledning pr. indbygger. Ifølge CONCITO udleder en dansker i gennemsnit 17 ton CO₂ om året. Den største udledning pr. borger fordeler sig på fællesforbrug, ting og sager, herunder tøj, elektronik og lignende, energi (til opvarmning af bolig), service og kommunika-

tion og flyrejser. Ifølge data fra 'Energi og CO₂-beregneren' fra Energistyrelsen, udleder hver borger i Rødovre Kommune angiveligt 4,09 ton CO₂ pr. år. For at reducere CO₂-udledningen skal der ske en drastisk ændring i hver enkelt borgers forståelse og tilgang til, hvordan de kan træffe valg, der påvirker CO₂-udledningen. Vi skal for at kunne leve op til Parisaftalens målsætning i 2050 have reduceret vores CO₂-aftryk fra 17 ton til 2 ton pr. indbygger. Det kan kun lade sig gøre, hvis vi forandrer vores forbrugsmønstre radikalt.

Hovedtemaet Forbrug er også beskrevet på side 106-107 i Klimahandlingsplanen.

Dokumentation

- Hovedtemaerne er også beskrevet på side 44-107 i Klimahandlingsplanen
- Bilag 12: Kortlægning af udledning, udarbejdet af EA Energianalyse

1.3.1 Mål og delmål om klimaneutralitet

Rødovre Kommune har med vores mål om 70 % CO₂-reduktion i 2030 og netto-nuludledning i 2050 taget afsæt i den nationale målsætning. Beregninger fra EA Energianalyse danner grundlag for mål og delmål i Klimahandlingsplanen. Beregningerne viser, at ved at implementere indsatserne i planen vil Rødovre Kommune kunne nå målet om 70 % CO₂-reduktion i 2030. Dog under forudsætning, at de nationale rammer ikke modarbejder vores mål i Klimahandlingsplanen, men at de bakker op om de nødvendige ændringer og investeringer, som borgere og virksomheder skal foretage frem mod 2030.

Rødovre Kommune er en fuldt udbygget bykommune, hvor den største CO₂-udledning stammer fra transport, varme og elektricitet. Derfor har fokus været på at opstille indsatser inden for hvert af de berørte sektorer for at drive reduktionen af CO₂ samt klimatilpasning, som er beskrevet i afsnit 1.3.2, for på den lange bane at sikre en klimarobust kommune.

Der arbejdes med nedenstående delmål for klimaneutralitet på mellemlang og lang sigt. Der er få langsigtede delmål i Klimahandlingsplanen, da blandt andet national lovgivning og teknologisk udvikling har stor betydning for hvilke konkrete indsatser, der skal være om 10 og 20 år for at nå netto-nuludledning i 2050, jf. afsnit 3.1.7.

	2022-2030	2031-2050
Overordnede CO₂-mål	At reducere CO ₂ -udledningen med 70 % i 2030, målt i forhold til 2018.	At have en netto-nuludledning af CO ₂ i 2050.
Delmål inden for Energi	<p>At alle kommunale naturgas- og oliefyr er udskiftet inden 2030.</p> <p>At alle kommunale bygningers lyskilder er udskiftet til LED inden 2030.</p> <p>At afdække muligheden for at etablere et forsynings-selskab til administration af opsætning af solcelleanlæg på eksisterende kommunale bygninger i 2023.</p> <p>At minimum 50 boliger om året i de første tre år (fra 2023) bliver energirenoveret, og herefter en vedvarende energirenovering i Rødovre Kommune, evt. ved fortsat vejledning til borgere.</p>	At kommunale bygninger er energimærket C eller bedre inden 2040 ved at energirenovere de kommunale bygninger.

	<p>At opnå en minimum varmebesparelse på 7 % via energirenovering i de private husholdninger inden 2030.</p> <p>At der opsættes solcelleanlæg på mindst 3 % af tagarealet for private husstande inden 2030.</p> <p>At reducere klimaaftrykket i byggeriet samt fastholde og styrke ældre bygningers kulturhistoriske eller arkitektoniske værdier ved bl.a. at lave kampagner der forbinder og formidler historier/eksempler i klima og kulturmiljø.</p> <p>At kvalificere borgere/bygherres valg, når der skal bygges om, tilbygges og (energi)-renoveres i tråd med det gældende Bygningsreglement ved bl.a. at udvikle et materialekatalog henvendt til borgere og tilpasse LCA-værktøj, så det er tilgængeligt for borgere.</p> <p>At højne viden blandt administrative medarbejdere og give redskaber til at vejlede bygherre/borgere ved at udvikle materiale (vejledninger og anbefalinger) til brug ved sagsbehandling.</p> <p>At etablere en kommunal taskforce, som skal yde inspiration og vejledning til private grundejere om CO₂-udledning, og skal mobilisere borgerne til at danne og indgå i klimafællesskaber, som afhjælper udledningen i deres private hjem, gennem borgerinddragelse.</p>	
<p>Delmål inden for Grøn mobilitet</p>	<p>At øge antallet af elladestandere til elbiler ved at udarbejde en strategi for udbredelsen af elladestandere.</p> <p>At etablere solceller eller grønne tage på alle buslæskure inden 2030.</p> <p>At projekteringen af BRT-anlægsprojektet foreligger i 2024, hvorefter der fastsættes mål for selve indsatsen om BRT.</p> <p>At undersøge mulighederne at få ordninger for dele- og bybiler til Rødovre. Herefter fastsættes mål for andelen af delbilspadser vs. offentlig parkering.</p> <p>At udskifte alle kommunale biler til elbiler og elskraldebiler inden 2030.</p> <p>At udskifte alle kommunale non-road maskiner til el-drevne inden 2030.</p> <p>At tilpasse Jyllingvej mellem København og Motorring 3, herunder begrønning af strækningen, i 2022-2023.</p>	<p>At andelen af cykelture er hævet fra 16 % til 25 % i 2033.</p> <p>At cykeltrafikken udgør minimum 40 % af alle ture under 5 km i 2033 (cykelandelen skal fordobles fra 20 % til 40 %).</p> <p>At 90 % af alle cykelister i Rødovre i 2033 føler sig generelt tilfredse med omfanget af cykelstinetet i 2033, herunder 50 % der er meget tilfredse.</p>

<p>Delmål inden for Erhverv</p>	<p>At få minimum 5 % af kommunens virksomheder og større erhvervsjendomme til at blive energirenoveret eller energieffektiviseret inden 2030.</p> <p>At få mere biodiversitet i erhvervs kvartererne og kommunen som helhed samt større viden omkring biodiversitet blandt de erhvervsdrivende og deres ansatte. Indsatsen "biodiversitetsplan" vil indeholde særlige tiltag for erhverv.</p>	
<p>Delmål inden for Varmeplanlægning</p>	<p>At opnå en fuld udbygning af fjernvarme i kommunen inden 2030 med en forventet tilslutning på 50 %.</p> <p>At øge tilslutningsprocenten til fjernvarme fra 25 % til 35 % i selve udbygningsperioden ved at afholde to årlige borgermøder frem til 2025 om konvertering til fjernvarme.</p>	<p>At opnå en tilslutningsprocent til fjernvarme på 90 % 10 år efter udbygningen – senest i 2040.</p>
<p>Delmål inden for Affaldsområdet</p>	<p>At øge affaldssorteringen i etageejendomme ved at bl.a. at lave informationskampagner og afholde pop-up-events. Indsatsen bidrager til, at den nationale målsætning om genanvendelse opnås.</p> <p>At øge affaldssorteringen og genanvendelsen i villaer og rækkehuse ved at lave informationskampagner. Indsatsen bidrager til, at den nationale målsætning om genanvendelse opnås.</p> <p>At opsætte flere offentlige skraldespande til affaldssortering med kombinationen rest-, glas-, og plastaffald. På offentlige vejarealer vil der blive udskiftet 16 skraldespande om året de næste seks år, og i parker og grønne områder er der udpeget 11 områder, hvor skraldespandene med affaldssortering vil blive sat op i løbet af planperioden for affaldsplanen (2022-2033). Indsatsen bidrager til, at den nationale målsætning om genanvendelse opnås.</p> <p>At øge affaldssorteringen i skoler, institutioner, idrætsanlæg og kulturinstitutioner ved at implementere affaldssortering på kulturinstitutioner, opdatere informationsmateriale og have undervisningsforløb for genbrugsstationen. Indsatsen bidrager til, at den nationale målsætning om genanvendelse opnås.</p> <p>At flytte 500 ton storskrald fra forbrænding til genanvendelse. Indsatsen bidrager til, at den nationale målsætning om genanvendelse opnås.</p> <p>At flytte 100 ton affald fra behandling (deponi, forbrænding, genanvendelse) til genbrug gennem direkte genbrug for storskrald og på genbrugsstationen.</p> <p>At øge mængden af erhvervsaffald til genanvendelse og synliggøre virksomhedernes rolle i den cirkulære</p>	

	økonomi gennem dialog med Erhvervsrådet, kam-pagner og vejledning omkring affaldssortering, her- under på byggepladser.	
Delmål inden for Forbrug	<p>At arbejde på identifikation af udvalgte pejlemærker for hvilke bæredygtighedstiltag, der kan indarbejdes i ny indkøbsstrategi.</p> <p>At reducere udsmidning af møbler og andet kontorin- ventar, som fortsat har lang levetid ved at etablere en elektronisk markedsplads for genbrugsmøbler og kontorinventar.</p> <p>At alle daginstitutioner så vidt muligt køber økologisk mad.</p> <p>At gennemføre klimaforløb gennem folkeskolens klassesettrin.</p> <p>At alle skoler tilbyder undervisning i sund og klima- venlig madkultur og madlavning herunder affaldssor- tering i forbindelse med undervisning og læring i fa- get madkundskab.</p> <p>At reducere kommunens eget forbrug af engangs- plast via implementering af Plaststrategi.</p> <p>At "Velkomsthilsen" til erhverv og borgere opdateres i 2022, så den indeholder en tekst, der tydeliggør kom- munens ambitioner i forhold til den grønne omstilling og bæredygtighed, samt nødvendigheden af, at alle i fællesskab medvirker til at løfte den grønne dagsor- den.</p> <p>At genanvende de mulige byggematerialer fra kom- munale nedrivningsmodne bygninger ved at udar- bejde en strategi for genanvendelse af materialer fra nedrivninger.</p>	

Mål og delmål om klimaneutralitet er også beskrevet på side 14-15 i Klimahandlingsplanen.

Hvorfor er Rødovres mål om 70 % reduktion i 2030 ambitiøst?

EA Energianalyses basisfremskrivninger viser, at Rødovre Kommune er et stykke fra målet om 70 % reduktion i 2030, hvis vi alene baserer os på referencescenariet (status quo) med en manko på godt 66.000 ton CO₂ – vi når kun en 53 % reduktion i CO₂-udledningen. Med målsætnings-scenariet (vores 50 indsatser i Klimahandlingsplanen) vil vi nå en 76 % reduktion i 2030 med en manko på 33.000 ton CO₂ (nærmere be- skrevet under afsnit 2.4.1 og 2.4.2).

Dokumentation

- Alle mål og delmål er også angivet direkte i de 50 indsatser på side 41-115 i Klimahandlingsplanen
- Bilag 13: Scenarieberegninger, udarbejdet af EA Energianalyse
- [Link: Affaldsplan 2022-2033](#)

1.3.2 Mål og milepæle for modstandsdygtighed og klimatilpasning

Det overordnede mål for klimatilpasningen i Rødovre er at sikre en klimarobust kommune, som er tilpasset til det forandrede klima. Det er kommunens vision at indtænke klimatilpasning i byudviklingen, så det indgår som en integreret del af bybilledet. Målene er udarbejdet på baggrund af en velfunderet klimarisikovurdering og udpegede risikoområder (på side 36 i Klimahandlingsplanen ses kort over risikoområder).

I Rødovre er de væsentligste risici forbundet med klimaforandringerne oversvømmelser i forbindelse med skybrud samt fra stigende terrænnært grundvand. Øvrige risici såsom storm, tørke og hedebløge vurderes af være af mindre omfang, da Rødovre Kommune er en ren bykommune, og da klimaet i Danmark ikke forventes at blive lige så varmt som længere sydpå i Europa.

Når klimatilpasning indtænkes i byudviklingen er det oplagt at have fokus på, hvordan vi kan øge biodiversiteten, og dermed samtidig blive mere klimarobust. Der har i løbet af de seneste år været en stigende opmærksomhed på biodiversitetens vilkår i byerne og på, hvordan den kan fremmes. En stor del af kommunens areal består af private haver og fælles grønne områder ved etageboliger. De fleste kan rumme en langt rigere diversitet af vilde planter og insekter, til glæde for både mennesker og natur. Der er således et stort potentiale i forhold til at gøre den bynære natur robust, divers og samtidigt danne grundlag for vedvarende større binding af CO₂.

Der arbejdes med følgende delmål for klimatilpasning på kort, mellemlang og lang sigt:

	2022-2030	2031-2050
Delmål for klimatilpasning og biodiversitet	<p>At Masterplan for Rødovre Syd er udarbejdet</p> <p>At projekter i masterplanerne for Rødovre Nord, Øst (herunder projektet på Aage Knudsens Strøg) og Syd er gennemført for at sikre, at de udpegede risikoområder er klimatilpasset.</p> <p>At gennemføre klimatilpasningsprojekter i bolig-selskaber for at bidrage til målsætningen om at de udpegede risikoområder er klimatilpasset.</p> <p>At klimatilpasningstiltag projekteres således, at de kan indgå som en naturlig del af bybilledet, og så regnvandet anvendes som en ressource til at fremme grønne og blå elementer i byen.</p> <p>At etablere grønne tage (eller solceller) på alle bus-læskure i kommunen inden 2030.</p> <p>At forskønne parkstrøget langs Rødovre Parkvej og øge den rekreative værdi og biodiversiteten ved bl.a. at bevare fuldkronede træer og indpasse borgernes input fra en gennemført borgerinddragelse.</p> <p>At skabe mere biodiversitet i Rødovre Kommune og større viden omkring biodiversitet blandt borgere, brugere og ansatte i kommunen ved at udarbejde en biodiversitetsplan.</p>	<p>At klimatilpasningstiltag projekteres således, at de kan indgå som en naturlig del af bybilledet, og så regnvandet anvendes som en ressource til at fremme grønne og blå elementer i byen.</p> <p>At skybrudssikre mod risikoen for skadesvoldende oversvømmelser langs Harrestrup Å ved at gennemføre delprojekter beskrevet i Kapacitetsplan 2018.</p> <p>At skabe mere biodiversitet i Rødovre Kommune og større viden omkring biodiversitet blandt borgere, brugere og ansatte i kommunen via indsatser i den kommende biodiversitetsplan.</p>

	<p>At øge biodiversiteten i borgernes egne haver ved at arrangere og facilitere 1-2 årlige havevandring for grundejerforeninger/ejerforeninger med en biodiversitetseksperter i borgernes haver.</p> <p>At skabe mere biodiversitet i kommunen som helhed, og få større viden omkring biodiversitet blandt parcelhusejerne ved blandt andet at facilitere netværksmøder med henblik på selvkørende netværk efter 3 år.</p> <p>At øge samarbejdet med boligselskaberne omkring en udvikling af deres udearealer og friarealer til at etablere en bæredygtig og velplanlagt træbestand ved at plante "børnetræer" på selskabernes areal.</p>	
--	--	--

I afsnittet "Mål og delmål om klimaneutralitet" på side 14-15 i Klimatilpasningsplanen er mål for modstandsdygtighed og klimatilpasning også beskrevet.

Dokumentation

- Alle mål og delmål er angivet direkte i under hver indsats på side 41-115 i Klimahandlingsplanen
- Bilag 7: Masterplaner for Rødovre Nord og Øst
- [Link: Kapacitetsplan 2018](#)

1.3.3 Mål for merværdi

Klimaindsatserne er udviklet, så de er forbundet med bredere sociale, miljømæssige og økonomiske merværdier. Nedenstående tabel præsenterer mål for de væsentligste merværdier af klimaindsatserne. I venstre side af tabellen står de fem typer af merværdier, og i højre side står de klimaindsatser, som merværdien er forbundet med, samt målene for merværdien.

Merværdierne såsom sundhed, trivsel og fællesskab er vægtet højt i vores prioriteringer, samt miljømæssige merværdier, som øget luftkvalitet, støjreduktion, natur/dyreliv, som er med til at styrke kommunens fysiske ude- og lokalmiljøer, så flest mulige borgere har adgang til grønne og levende arealer i byen.

Tabellen viser udvalgte mål, der er opstillet for merværdier i dag. Der er nogle mål for merværdier, som Rødovre Kommune fortsat videreudvikler. Flere af indsatserne har flere merværdier, hvilket ses i tabellen.

Merværdi	Mål for merværdi (indsats nr. i parentes)
Sundhed & Trivsel	<p>Delmål i afsnit 1.3.1: Cykeltrafikken skal udgøre minimum 25 % af alle ture i 2033, cykeltrafikken skal udgøre minimum 40 % af alle ture under 5 km og 90 % af alle cykelister i Rødovre føle sig generelt tilfredse med omfanget af cykelstinet, herunder 50 % der er meget tilfredse, i 2033 (nr. 13 og 14).</p> <p>Mål for merværdi: Indsatserne fremmer aktive bevægelsesvaner, som er et strategimål i Rødovre Kommunes Sundhedspolitik, som direkte effekt ved fravælgelse af bilen.</p>

	<p>Delmål i afsnit 1.3.2: At projekter i masterplanerne for Rødovre Nord, Øst (herunder projektet på Aage Knudsens Strøg) og Syd er gennemført for at sikre, at de udpegede risikoområder er klimatilpasset (nr. 32-34 og 36). Mål for merværdi: Klimatilpasningsprojekter skal skabe flere grønne områder samt lokale bymiljøer og boligområder, der indbyder til fysisk aktivitet og leg, som er et mål i Rødovre Kommunes Sundhedspolitik.</p> <p>Delmål i afsnit 1.3.2: At gennemføre klimatilpasningsprojekter i boligselskaber for at bidrage til målsætningen om at de udpegede risikoområder er klimatilpasset (nr. 37). Mål for merværdi: Klimatilpasningsprojekter skal skabe flere grønne områder samt lokale bymiljøer og boligområder, der indbyder til fysisk aktivitet og leg, som er et mål i Rødovre Kommunes Sundhedspolitik.</p> <p>Delmål i afsnit 1.3.1: At gennemføre klimaforløb gennem folkeskolens klassetrin (nr. 46). Mål for merværdi: Indsatsen bidrager til at fremme aktive bevægelsesvaner i hverdagen blandt elever i skolerne og sunde madvaner, der øger sundhed og trivsel, som også er strategimål i Rødovre Kommunes Sundhedspolitik.</p> <p>Delmål i afsnit 1.3.1: At alle skoler tilbyder undervisning i sund og klimavenlig madkultur og madlavning herunder affaldssortering i forbindelse med undervisning og læring i faget madkundskab (nr. 47). Mål for merværdi: Elever og lærere på kommunens skoler introduceres til og vejledes i klimavenlig madkultur og i, hvordan der kan tilberedes sunde og bæredygtige måltider på en energibesparende og klimavenlig måde, som harmonerer med strategimålet om sunde madvaner i Rødovre Kommunes Sundhedspolitik.</p>
Fællesskaber	<p>Delmål i afsnit 1.3.1: At etablere en kommunal taskforce, som skal yde inspiration og vejledning til private grundejere om CO₂-udledning, og skal mobilisere borgerne til at danne og indgå i klimafællesskaber, som afhjælper udledningen i deres private hjem, gennem borgerinddragelse (nr. 8). Mål for merværdi: En afledt effekt vil være, at borgerne kommer i meningsfulde klimafællesskaber og på den måde understøtter hinanden i at takle klimaudfordringerne, som også er et af målene om at indgå i fællesskaber med andre i Rødovre Kommunes Sundhedspolitik.</p> <p>Delmål i afsnit 1.3.1: At gennemføre klimaforløb gennem folkeskolens klassetrin (nr. 46). Mål for merværdi: Indsatsen bidrager til at fremme fællesskab gennem fælles aktiviteter og understøttelse af fælles værdier, som også er et af målene om at indgå i fællesskaber med andre i Rødovre Kommunes Sundhedspolitik.</p> <p>Delmål i afsnit 1.3.1: At alle skoler tilbyder undervisning i sund og klimavenlig madkultur og madlavning herunder affaldssortering i forbindelse med undervisning og læring i faget madkundskab (nr. 47). Mål for merværdi: Fælles undervisningsforløb understøtter fællesskab blandt elever og lærere, hvor lokale rammer og aktiviteter, som indbyder til meningsfulde fællesskaber også er et mål i Rødovre Kommunes Sundhedspolitik.</p>
Støjreduktion	<p>Delmål i afsnit 1.3.1: At øge antallet af elladestandere til elbiler ved at udarbejde en strategi for udbredelsen af elladestandere (nr. 9). Mål for merværdi: Strategien medvirker til at øge andelen af elbiler relativt til diesel- og benzinbiler, hvilket vil bidrage til støjreduktion. Udsiftningen af bilerne fører til mindre støj, og dermed en væsentlig forbedring for borgerne. At reducere og forebygge støj er også et mål i Rødovre Kommunes Støjhandlingsplan.</p> <p>Delmål i afsnit 1.3.1: Cykeltrafikken skal udgøre minimum 25 % af alle ture i 2033, cykeltrafikken skal udgøre minimum 40 % af alle ture under 5 km og 90 % af alle cykelister i Rødovre</p>

	<p>føle sig generelt tilfredse med omfanget af cykelstinet, herunder 50 % der er meget tilfredse, i 2033 (nr. 13 og 14).</p> <p>Mål for merværdi: Indsætterne bidrager til mindre støj som direkte effekt ved fravælgelse af bilen. At reducere og forebygge støj er også et mål i Rødovre Kommunes Støjhandlingsplan.</p> <p>Delmål i afsnit 1.3.1: At udskifte alle kommunale biler til elbiler og elskraldebiler inden 2030 (nr. 15 og 16).</p> <p>Mål for merværdi: Udskiftningen af bilerne fører til mindre støj, og dermed en væsentlig forbedring af arbejdsmiljøet for medarbejderne. At reducere og forebygge støj er også et mål i Rødovre Kommunes Støjhandlingsplan.</p>
Luftkvalitet	<p>Delmål i afsnit 1.3.1: At øge antallet af elladestandere til elbiler ved at udarbejde en strategi for udbredelsen af elladestandere (nr. 9).</p> <p>Mål for merværdi: Strategien medvirker til at øge andelen af elbiler relativt til diesel- og benzinbiler, hvilket vil bidrage til bedre luftkvalitet.</p> <p>Delmål i afsnit 1.3.1: Cykeltrafikken skal udgøre minimum 25 % af alle ture i 2033, cykeltrafikken skal udgøre minimum 40 % af alle ture under 5 km og 90 % af alle cykelister i Rødovre føle sig generelt tilfredse med omfanget af cykelstinet, herunder 50 % der er meget tilfredse, i 2033 (nr. 13 og 14).</p> <p>Mål for merværdi: Indsætterne bidrager til at sikre en bedre luftkvalitet som direkte effekt ved fravælgelse af bilen.</p> <p>Delmål i afsnit 1.3.1: At udskifte alle kommunale biler til elbiler og elskraldebiler inden 2030 (nr. 15 og 16).</p> <p>Mål for merværdi: Udskiftningen af bilerne fører til mindre partikelforurening, og dermed en forbedring af luftkvalitet og arbejdsmiljøet for medarbejderne.</p> <p>Delmål i afsnit 1.3.1: At opnå en fuld udbygning af fjernvarme i kommunen inden 2030 med en forventet tilslutning på 50 %, at øge tilslutningsprocenten til fjernvarme fra 25 % til 35 % i selve udbygningsperioden ved at afholde to årlige borgermøder frem til 2025 om konvertering til fjernvarme og at opnå en tilslutningsprocent til fjernvarme på 90 % 10 år efter udbygningen (nr. 21 og 22).</p> <p>Mål for merværdi: Konvertering af alle naturgas og oliefyr til grøn fjernvarme og varmepumper vil bidrage til bedre luftkvalitet.</p>
Natur & Dyreliv	<p>Delmål i afsnit 1.3.1: At etablere solceller eller grønne tage på alle buslæskure i kommunen inden 2030 (nr. 10).</p> <p>Mål for merværdi: Afhængig af løsningen reduceres energiforbruget til drift af buslæskure (belysning) eller biodiversiteten øges lokalt.</p> <p>Delmål i afsnit 1.3.1: At tilpasse Jyllingevej mellem Motorring 3 og Tårnvej, herunder begrønning af strækningen (nr. 18).</p> <p>Mål for merværdi: At øge biodiversiteten lokalt langs de gennemskærende veje for at være med til at fastholde Rødovres grønne profil, der er en målsætning i Rødovre Kommunes Boligpolitik.</p> <p>Delmål i afsnit 1.3.1: At få mere biodiversitet i erhvervs kvarterer og kommunen. Indsættelsen "biodiversitetsplan" vil indeholde særlige tiltag for erhverv (nr. 19).</p> <p>Mål for merværdi: At fremme biodiversitet i form af flere arter af træer, blomstrende buske og uklippede græsarealer vil være med til at skabe nye grønne arealer og fastholde Rødovre grønne profil, der er en målsætning i Rødovre Kommunes Boligpolitik.</p> <p>Delmål i afsnit 1.3.2: At projekter i masterplanerne for Rødovre Nord, Øst (herunder projektet på Aage Knudsens Strøg) og Syd er gennemført for at sikre, at de udpegede risikoområder er klimatilpasset (nr. 32-34 og 36).</p>

	<p>Mål for merværdi: Ved gennemførelse af klimatilpasningsprojekter i Rødovre Kommune tilføres byen robusthed og en lokal forøgelse af biodiversiteten, som bidrager til at skabe grønne arealer i boligområderne, der er en målsætning i Rødovre Kommunes Boligpolitik.</p> <p>Delmål i afsnit 1.3.2: At skabe mere biodiversitet i Rødovre Kommune og større viden omkring biodiversitet blandt borgere, brugere og ansatte i kommunen ved at udarbejde en biodiversitetsplan (nr. 39).</p> <p>Mål for merværdi: Mere biodiversitet i form af flere arter af træer, blomstrende buske og uklippede græsarealer, som vil være med til at skabe nye grønne arealer og fastholde Rødovre grønne profil, der er en målsætning i Rødovre Kommunes Boligpolitik.</p> <p>Delmål i afsnit 1.3.2: At øge biodiversiteten i borgernes egne haver ved at arrangere og facilitere havevandring med en biodiversitetsekspert i borgernes haver (nr. 40).</p> <p>Mål for merværdi: En lokal forøgelse af biodiversiteten bidrager til at skabe grønne arealer i boligområderne, der er en målsætning i Rødovre Kommunes Boligpolitik.</p>
--	--

Mål for merværdier er også beskrevet på side 16-18 i Klimahandlingsplanen. Merværdierne er markeret med de fem ikoner under hver af de relevante indsatser på side 41-115 i Klimahandlingsplanen.

Dokumentation

- Bilag 16: Matrix for prioritering af indsatser samt billeder fra Klimaudvalgsmøde den 8. december 2021
- [Link: Rødovre Kommunes Sundhedspolitik 2021-2025](#)
- [Link: Rødovrestrategi 2020](#)
- [Link: Rødovre Kommunes støjhandlingsplan 2018-2023](#)
- [Link: Rødovre Kommunes Boligpolitik 2016](#)

1.4 Personaleressourcer

For at implementere planen og nå målene for CO₂-reduktion og klimatilpasning er det nødvendigt, at der afsættes de nødvendige økonomiske og personalemæssige ressourcer til udviklingen af planen samt gennemførelse af indsatser. Rødovre Kommune har afsat to årsværk til implementering af indsatserne i Klimahandlingsplanen, herunder projektledelse, kommunikation og facilitering af indsatserne. Herudover vil der være personaleressourcer i form af projektledelse af de enkelte indsatser, bidrag til igangværende indsatser, samarbejde om løbende implementering af indsatser og integrering af indsatserne i den daglige drift og opgaveløsning. Herudover vil kommunen også tilkøbe f.eks. energivejleder, biodiversitetsekspert mv. til at gennemføre nogle af indsatserne.

DK2020-arbejdet er organisatorisk placeret i Teknisk Forvaltning (Miljø og Affald), hvor to medarbejdere er ansvarlige for udvikling af planen og har porteføljeansvar for planens 50 indsatser, herunder at sikre en samlet fremdrift for at nå planens mål. Rødovres DK2020-projekt er et stort tværfagligt projekt, som indeholder 50 indsatser/projekter. For hvert projekt skal der være en projektleder og projektejer. For nogle indsatser er projektleder og -ejers på plads, og for de øvrige er det klarlagt, hvilken afdeling, som skal stå for implementeringen, men hvem der skal være projektleder kommer først på plads i efteråret 2022, da det afhænger af ressourcer internt i afdelingen. Herudover har Rødovre Kommune to medarbejdere, som skal være med til at styrke kommunikationen, borgerinddragelse, facilitering og det tværfaglige samarbejde i forbindelse med Klimahandlingsplanen.

1.5 Kommunikation, udbredelse og meningsdannelse

For at sikre en bred tilslutning til Klimahandlingsplanen og indsatserne hos borgere, virksomheder og samarbejdspartnere m.fl. i Rødovre Kommune har vi udarbejdet en kommunikationsplan for hhv. lancering og implementering af den endelige Klimahandlingsplan.

Formålet med kommunikationsplanen er at nå ud til borgere, virksomheder, boligorganisationer, foreninger mv. samt kommunen som virksomhed. Vi ønsker at udbrede kendskabet til planen, og alle skal forstå omfanget af planen, det høje ambitionsniveau, og at de også har en rolle for at projektet skal lykkes.

Kommunikationsplanen er opdelt i tre faser:

- Udviklingen af planen (Fase 1 – frem til forår 2022)
- Lancering af planen (Fase 2 – efterår 2022)
- Implementering af planen (Fase 3 fra november 2022 og videre frem) – denne er under udarbejdelse

Kommunikationsplanen vil løbende blive udviklet og justeret i takt med, at indsatserne skal implementeres, vi henter inspiration fra fx andre kommuner, eller at der opstår uforudsete muligheder, ligesom vi tilføjer ideer fra interne såvel som eksterne samarbejdspartnere.

Herudover har Rødovre Kommune to medarbejdere, som skal være med til at styrke kommunikationen og det tværfaglige samarbejde i forbindelse med Klimahandlingsplanen.

Kommunikation, udbredelse og meningsdannelse er også beskrevet i Klimahandlingsplanen på side 19.

Dokumentation

- Bilag 8: Rødovre Kommunes Kommunikationsplan

Søjle 2: Udfordringer og muligheder

2.1 Kommunernes kontekst

2.1.1 Klima og miljøtilstand i dag

Rødovre Kommune er placeret vest for København, med et befolkningstal på 41.435 (2022) og et areal på 12,1 km². Det betyder, at Rødovre er en relativt lille bykommune, med en relativt høj befolkningstæthed. Der findes hverken landbrug eller skovbrug i Rødovre.

Kort 1: Kommunens geografiske placering i hovedstadsområdet

Kommunen ligger primært i byzone. Der er to områder i kommunen, der ligger i landzone. Det drejer sig om et areal ved motorvejsudfletningen ved Jyllingevej samt det store kolonihaveområde Haveforeningen ABC i Islev.

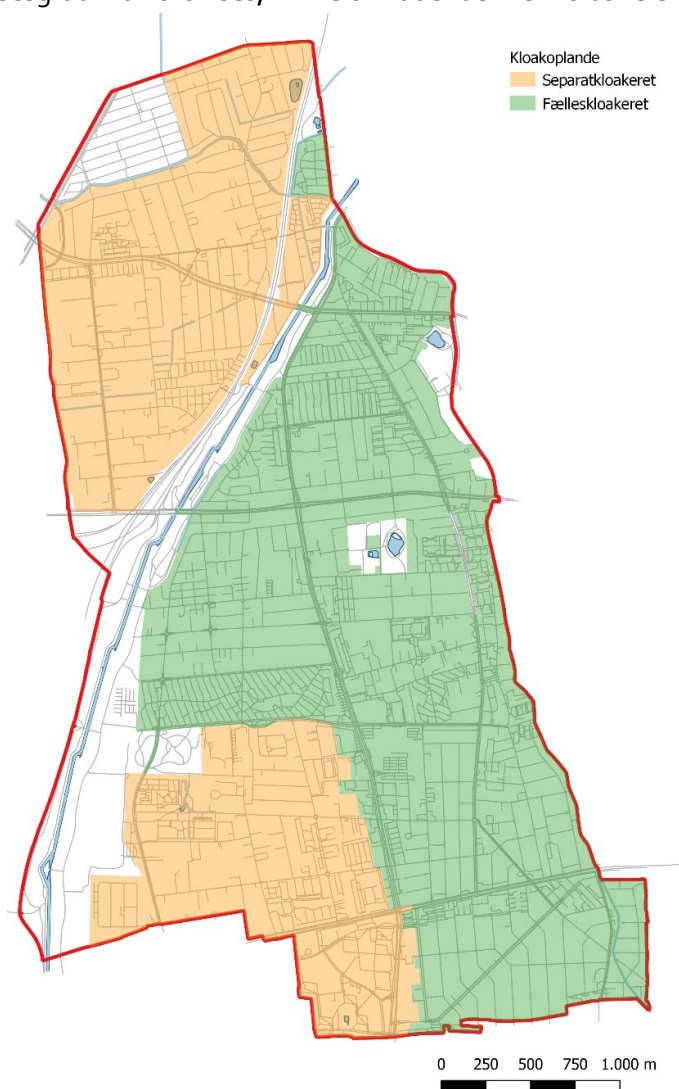
Bygningsmasse

En stor del af bygningsmassen i Rødovre Kommune er fra mellem 1940-1980. Etageboliger udgør 32 % af bygningsmassen, mens parcelhuse udgør 22 % og række-, kæde- og dobbelthuse udgør 15 %. De almene boliger står for knap halvdelen af boligmassen og består af 56 boligafdelinger.

Størstedelen af bygningsmassen opvarmes med fjernvarme (49 %). Herefter er naturgas (38 %), olie (8 %) og el (4 %) de væsentligste kilder til opvarmning.

Den klimamæssige kontekst

Ud over de to områder, som er beliggende i landzone, er hele Rødovre kloakeret byområde med en høj be-fæstelsesgrad. På kort 2 ses, hvilke områder der henholdsvis er separatkloakeret og fælleskloakeret.

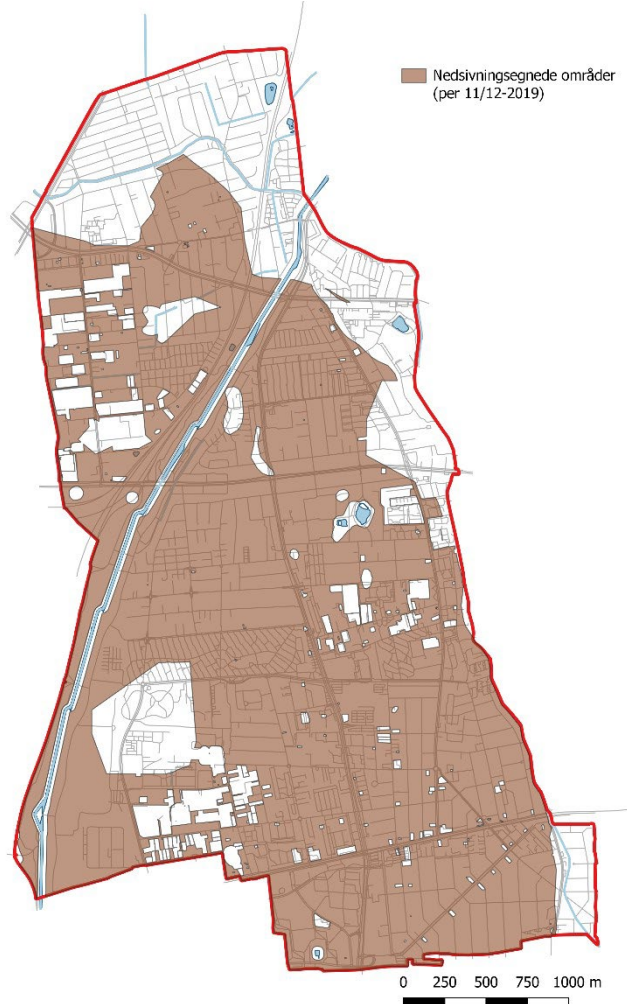

Kort 2: Separat- og fælleskloakerede områder i Rødovre

Stort set hele Rødovre afvander til Harrestrup Å. En mindre del afvander til Vestvoldens voldgrav.

Jordbunden i Rødovre er generelt leret, hvilket giver dårlige nedsivningsforhold og højtstående terrænnært grundvand i våde perioder i stort set hele kommunen, men med store lokale variationer afhængig af jordbundsforholdene. Herudover er der områder i den nordlige og østlige del af Rødovre, hvor også det primære

grundvand står højt, og hvor højtstående grundvand derfor er et problem over større sammenhængende områder. Kort 3 viser nedsivningsegneede områder, hvor der som udgangspunkt kan gives tilladelse til delvis udtræden af kloakforsyningen. De resterende områder er enten områder med højtstående grundvand (mindre end to meter umættet zone), V1- og V2-kortlagte matrikler, områder beliggende inden for borrhingsnære beskyttelsesområder og områder, der ligger mindre end 25 meter fra en sø eller vandløb.

Kort 3: Nedsivningsegneede områder, hvor der som udgangspunkt kan gives tilladelse til delvis udtræden af kloakforsyningen

Transport

Trafikalt er Rødovres vejnet fuldt udbygget, og der planlægges kun nye veje i forbindelse med udvikling af nye boligområder. De gennemskærende veje er vigtige overordnede trafikkorridorer, som forbinder Rødovre med de omkringliggende kommuner.

For Rødovres borgere opleves de gennemskærende veje ofte som store barrierer. For cyklende og gående opleves vejene ubehagelige at færdes på pga. forurening, støj og et kedeligt udtryk.

Pendlingen blandt kommunens indbyggere fordeler sig således; 7 % er gående, 29 % er cyklende, 49 % er kørende og 16 % anvender kollektiv trafik. Her er tale om andelen af rejser med primærformål. Hvis der

derimod ses på pendling til arbejdsplads eller uddannelsessted i kommunen er fordelingen således; 7 % gående, 19 % er cyklende, 59 % er kørende og 15 % anvender kollektiv trafik.

I Rødovre vil vi mindske generne fra de gennemskærende veje, og vi har derfor fokus på at planlægge for grønne, trygge byrum langs og omkring vejene. Den fysiske planlægning skal sikre, at cykling understøttes som transportvalg til og fra arbejde og skole, i fritiden, til indkøb, fornøjelse mv.

Ovenstående er også beskrevet i Klimahandlingsplanen på side 20-22.

Dokumentation

- Bilag 9: DTU Transportvaneundersøgelse – Rødovre
- Bilag 10: Kort over Fjernvarmeudvidelsesområder
- Bilag 11: Forslag til Spildevandsplan 2022-2030
- [Link: Kommuneplan 2022](#)
- [Link: Rødovrestrategien 2020](#)
- [Link: Rødovre cykelstrategi 2021-2033](#)

2.1.2 Socioøkonomisk kontekst og vigtigste fremtidige udvikling

Kommunens sociale og økonomiske prioriteter

Demografi

Rødovre Kommune har over de seneste år oplevet en befolkningstilvækst. Med den forventede befolkningsvækst viser prognoserne, at befolkningstallet vil vokse til knap 45.000 inden for en periode på 5 år.

Befolkningssammensætningen i kommunen er kendetegnet ved relativt mange børn (0-14 årige) og mange ældre (over 65 år) sammenlignet med Region Hovedstaden, og det forventes, at der vil blive endnu flere børn og ældre fremover. Vi vil derfor gerne tiltrække og fastholde flere unge erhvervsaktive borgere, så vi opnår en afbalanceret alderssammensætning i kommunen. Det er de yngre mellem 18 og 35 år, som er mest mobile og som i høj grad flytter til og fra Rødovre.

Uddannelse og indkomst

I Rødovre er andelen af 15-69-årige med erhvervsfaglige, adgangsgivende og videregående uddannelser 63 %, hvor det for hele landet er 64 % (2021), hvilket fremgår af nedenstående tabel.

Befolkningens højst fuldførte uddannelse (15-69 år) efter højst fuldførte uddannelse

Uddannelse	Rødovre	Hele landet
Grundskole	25 %	24 %
Gymnasiale uddannelser	11 %	11 %
Erhvervsfaglige, adgangsgivende og videregående uddannelser	63 %	64 %
Uoplyst mv.	1 %	1 %
I alt	100 %	100 %

Ifølge Danmarks Statistik er den gennemsnitlige disponible indkomst i Rødovre Kommune 250.287 kr., mens den for hele landet er 254.455 kr. (2020). Befolkningen i Rødovre ser ikke ud til at adskille sig markant fra gennemsnittet for alle kommuner med hensyn til højst fuldførte uddannelse og gennemsnitlig disponibel indkomst.

Ifølge Rødovre Kommunes Udsattepolitik (2016), er der ca. 500 aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere (borgere over 30 år) og ca. 200 aktivitetsparate unge (borgere under 30 år) i Rødovre Kommune. Derudover er der ca. 190 i ressourceforløb (tværfaglig koordinerende indsats). 248 borgere har været i kontanthjælps-systemet i fem år eller længere (december 2016). Kontanthjælp er en midlertidig ydelse og derfor er det ikke hensigtsmæssigt, at mange borgere tilbringer flere år i kontanthjælpssystemet. Der står også i Rødovre Kommunes Udsattepolitik, at 1.800 borgere er ofte uønsket alene.

Erhverv

Rødovres erhvervsliv består af mange såkaldte 'Rødovre-virksomheder', som er grundlagt af Rødovreborgere og som har ligget i kommunen i mange år. Mange af virksomhederne knytter sig til byggebranchen, detailhandel og transport. Der er en stor diversitet i virksomheder med mange små og mellemstore virksomheder, som har gode betingelser for at starte op og udvikle sig, da kommunens erhvervsområder primært består af mindre matrikler og bygninger. I 2019 var der 1.869 virksomheder, hvoraf 90 % beskæftigede under 10 personer.

Boliger og byrum

Lidt under halvdelen af boligerne i kommunen er ejet af privatpersoner og kun 3 % udgør andelsboliger. De almene boliger står for knap halvdelen af bygningsmassen og består af 56 boligafdelinger.

Boligudbygningen ses hovedsageligt i færdiggørelsen af IrmaByen og Rødovre Port samt de første etaper af Gartnerbyen. Dertil kommer de næste etaper af Gartnerbyen, Parkbyen og omdannelsen af dele af Valhøj Erhvervs kvarter. Endvidere forventes en tilvækst i Milestedet, hvor nye boliger planlægges på to grunde, hvor der tidligere stod to højhuse.

Det er vigtigt at se på den samlede boligmasse, så det kan sikres, at der er de boliger, der er behov for. Både til alle aldersklasser, men også til forskellige boformer og ejerforhold. Flere borgere vil sandsynligvis også betyde flere biler i byen. Derfor skal der findes løsninger for, hvordan bilerne kan være i byen uden at optage unødvendigt meget areal til for eksempel parkeringspladser. Det skal undersøges, om der i nogle områder kan etableres parkering i konstruktion både under og over jorden.

I planlægningen i byudviklingsområder arbejdes der med at skabe rum i byen, som har nærhed til dem, som bor der, og som giver mulighed for forskellige aktiviteter. Der skal være grønne rum lige uden for hoveddøren, som kan give mulighed for leg, bevægelse og ophold. Det vil være vigtigt at skabe en differentiering af henholdsvis private, semi-offentlige og offentlige rum, der kan opfylde beboernes og brugernes forskellige behov.

Den socioøkonomiske kontekst og udvikling er også beskrevet i Klimahandlingsplanen på side 22.

Dokumentation

- [Link: Rødovre Strategi 2020](#)
- [Link: Rødovre Boligpolitik 2016](#)
- [Link: Rødovre Kommunes befolkningsprognose 2022-2034](#)
- [Link: Rødovre Kommunes politik for udsatte borgere 2016](#)

- [Link: Rødovre Kommunes beskæftigelsespolitik 2021](#)
- [Link: Indenrigs- og Boligministeriets Kommunale Nøgletal](#)
- [Link: Danmarks Statistik - INDKP101: Personer over 14 år efter område, enhed, køn og indkomst-type](#)
- [Link: Danmarks Statistik - UDDANNELSE OG FORSKNING](#)
- [Link: Rødovre Udsattepolitik 2016](#)

2.2 Kommunernes forvaltning og beføjelser

2.2.1 Kommunens administrative struktur og planens omfang

I Rødovre Kommune har Teknik- og Miljøudvalget det faglige ansvar for den kollektive trafik, affaldshåndtering, vand- og varmeforsyning, vejevæsen, planlovgivning, bygge- og boligforhold, miljøbeskyttelse, lokalplaner, sektorplaner og klimatilpasning. Efter kommunalvalget i november 2021 er der oprettet et Klima- og Naturudvalg, som skal varetage opgaver inden for klima og natur.

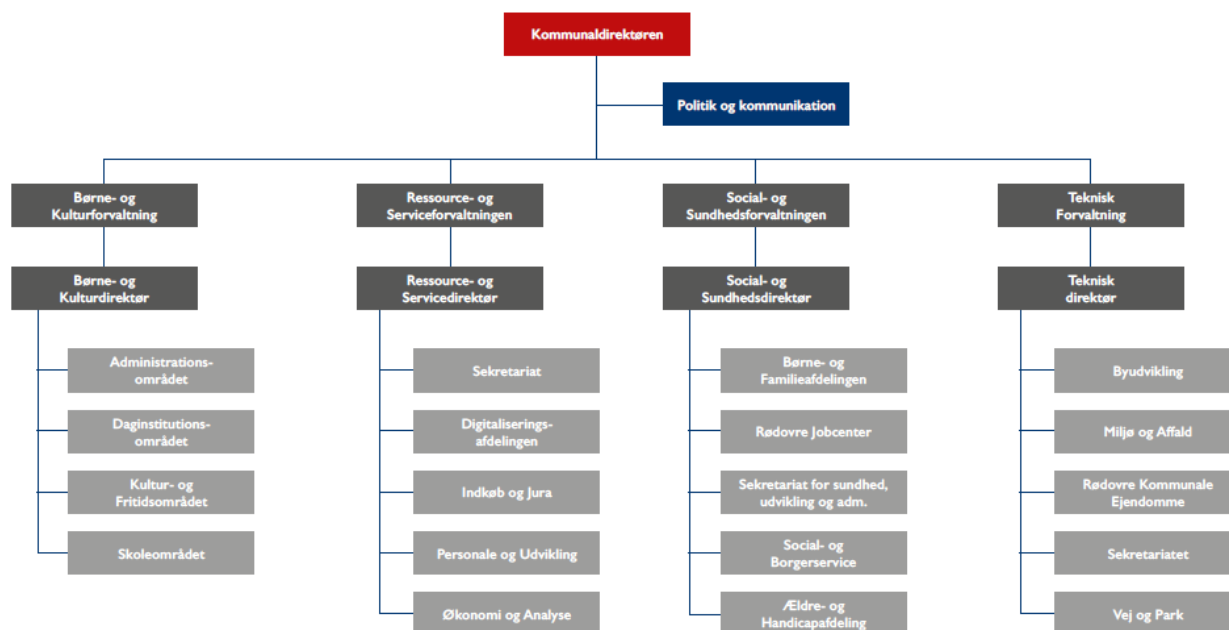
I Rødovre Kommune består Kommunalbestyrelsen af 19 medlemmer, som er valgt af Rødovres borgere til at træffe politiske beslutninger og lede kommunen. Det er borgmesteren, der er formand for Kommunalbestyrelsen.

Inden Kommunalbestyrelsen træffer beslutning i en sag, bliver sagen drøftet i et af kommunens politiske udvalg og/eller i Økonomiudvalget. Det er Kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning i alle større politiske sager. De politiske udvalg består af:

Kommunalbestyrelsen udpeger repræsentanter til forsyningsselskabernes bestyrelse i HOFOR (vand og kloak), BIOFOS (renseanlæg), Vestforbrænding (affald) og VEKS (fjernvarme). Rødovre Kommunale Fjernvarme er underlagt Teknik og Miljøudvalget, Rødovre Kommune.

Derudover er kommunen organiseret med fire fagforvaltninger og en direktion bestående af direktørerne.

Arbejdet med klimatilpasning og CO₂-reduktion er forankret i Teknisk Forvaltning. På tværs af kommunens forvaltninger er der mange interne samarbejdsrelationer med fokus på klimarigtige produkter og adfærd. Særligt Indkøb og Jura spiller en stor rolle i forhold til kommunens klimaaftryk.

Den administrative struktur og planens omfang er også beskrevet i Klimahandlingsplanen på side 23-24.

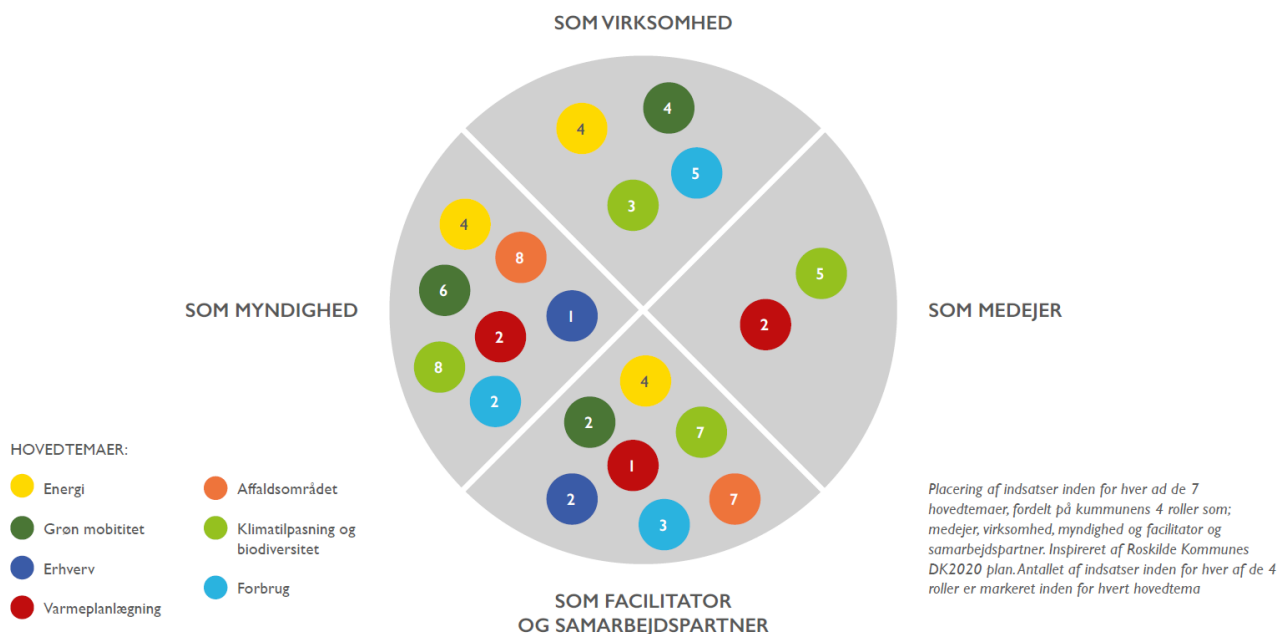
Dokumentation

- [Link: Styrelsesvedtægt for Klima- og Naturudvalget](#), Kapitel V – De stående udvalg, §18

2.2.2 Kommunens beføjelser og kapacitet

I Rødovre Kommune vil vi tage ansvar og bidrage til at løse klimaudfordringerne. I Rødovre står kommunen kun for ca. 3 % af den samlede CO₂-udledning. På trods af den lille andel af det samlede CO₂-aftryk har kommunen en særlig rolle i at fremme udviklingen i retningen af mindre CO₂-udledning og tilpasning af lokalsamfundet ved at agere både myndighed og arbejdsgiver, og i fællesskab og samarbejde med borgerne, virksomhederne, diverse selskaber, forsyningselskaber mv.

Nedenstående figur, som også kan ses på side 26 i Klimahandlingsplanen, viser antal indsatser inden for de syv hovedtemaer fordelt på kommunens fire roller som; medejer, virksomhed, myndighed samt facilitator og samarbejdspartner.

Kommunen som virksomhed og rolle som arbejdsgiver

Rødovre Kommune er en stor virksomhed med ca. 3.300 ansatte. I driften af egen virksomhed kan vi være rollemodel for vores borgere, foreninger og virksomheder samt stille klimakrav til vores leverandører. Rødovre Kommune råder over ca. 220.000 m² bygningsmasse, der omfatter blandt andet den kommunale drift, kommunale institutioner og administrative bygninger. Hvert år afsætter vi midler til at energieffektivisere de kommunale bygninger, som bidrager til FN's verdensmål nr. 7, som omhandler bæredygtig energi. De afsatte midler prioriteres med fokus på at udnytte energien på en bæredygtig måde i fremtiden.

I Rødovre Kommune bliver der også løbende arbejdet med nye teknologier og løsninger for at fremme bæredygtigheden. Rødovre Kommune opdaterer løbende opvarmningsanlæg og anvender certificeringsordninger, når der bliver opført og renoveret bygninger. Derudover vil indsatserne i denne Klimahandlingsplan blandt andet omfatte tiltag som økologisk bespisning i daginstitutionerne, undervisning af børn og unge i bæredygtighed og FN's verdensmål, omstilling til elbiler og maskiner i driften samt fokus på madspild og reduktion af plastemballage.

Kommunen som myndighed

Rødovre Kommune er i kontakt med mange forskellige virksomheder og borgere i rollen som myndighed i forbindelse med blandt andet miljøtilsyn, byggesager og ved udarbejdelse af lokalplaner. Her spiller Rødovre Kommune en vigtig rolle i forhold til at påvirke og inspirere til klima- og miljørigtig adfærd. Indsatser i denne Klimahandlingsplan omfatter blandt andet tilsynskampagner hos virksomheder med fokus på FN's verdensmål og energirigtig adfærd samt vejledning i energirenovering og bæredygtigt materialevalg ved ombygning hos private og i boligselskaberne. Derudover arbejder Rødovre Kommune for at der etableres en ladeinfrastruktur til elbiler for, at understøtte omstillingen til elbiler blandt borgere og virksomheder.

Kommunen som medejer

Rødovre Kommune er medejer af HOFOR, BIOFOS, Vestforbrænding, VEKS og MOVIA og har mulighed for at sætte fokus på klima, når der udarbejdes ejerstrategier. Særligt inden for varmesektoren har Rødovre

Kommune mulighed for at benytte sig af sin rolle som ejer af Rødovre Kommunale Fjernvarmeforsyning, der har en afgørende rolle for den grønne omstilling.

HOFOR er en vigtig aktør i arbejdet med klimatilpasning, da den væsentligste risiko er relateret til oversvømmelser fra kloak og vandløb i forbindelse med skybrud. Rødovre Kommune er medejer af HOFOR og indstiller sammen med de andre ejerkommuner medlemmer til bestyrelsen. Af den vej kan Rødovre Kommune påvirke HOFOR til aktivt at arbejde for klimatilpasning af kloaksystemet samt skybrudssikring.

Kommunen som facilitator og samarbejdspartner

I Rødovre Kommune har mange borgere og virksomheder både lysten og viljen til at gøre en positiv forskel for klimaet. Som kommune støtter vi dette engagement ved at vejlede om klimavenlige valg, inddrage borgerne i klimaprojekter og på andre måder støtte en klimabevidst adfærd. Indsatser i denne Klimahandlingsplan omfatter derfor forskellige arrangementer og tilbud til borgere og virksomhedsejere, hvor der vil være mulighed for at få mere viden om klimavenlige valg, men også med mulighed for at blive inddraget i udviklingen af klimavenlige tiltag i kommunen.

Kommunens beføjelser og kapacitet samt en definition af kommunens forskellige roller i implementeringen af planen er også beskrevet i Klimahandlingsplanen på side 25-26.

2.3 Opgørelse af drivhusgasemissioner

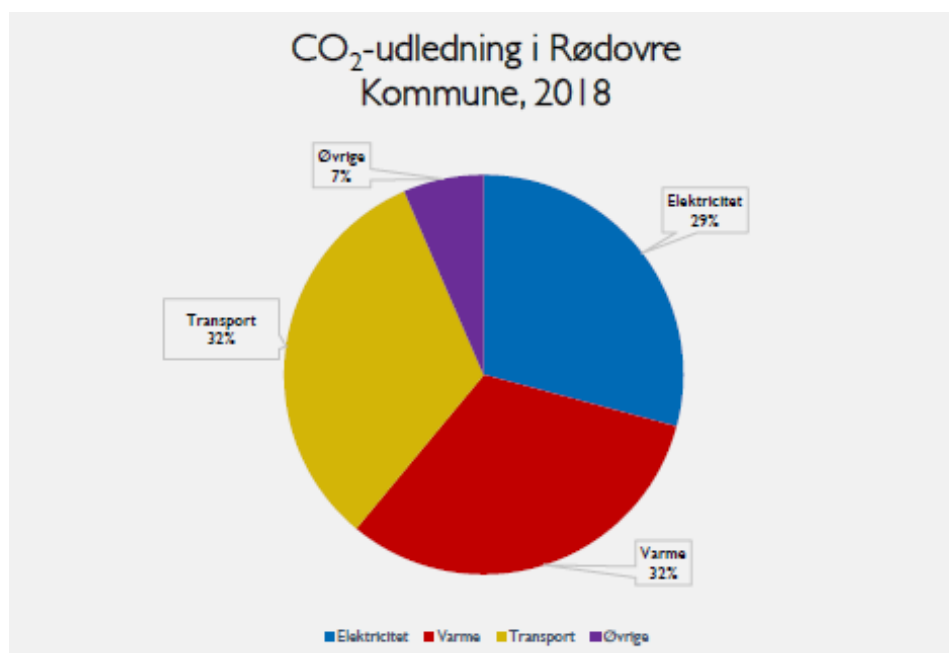
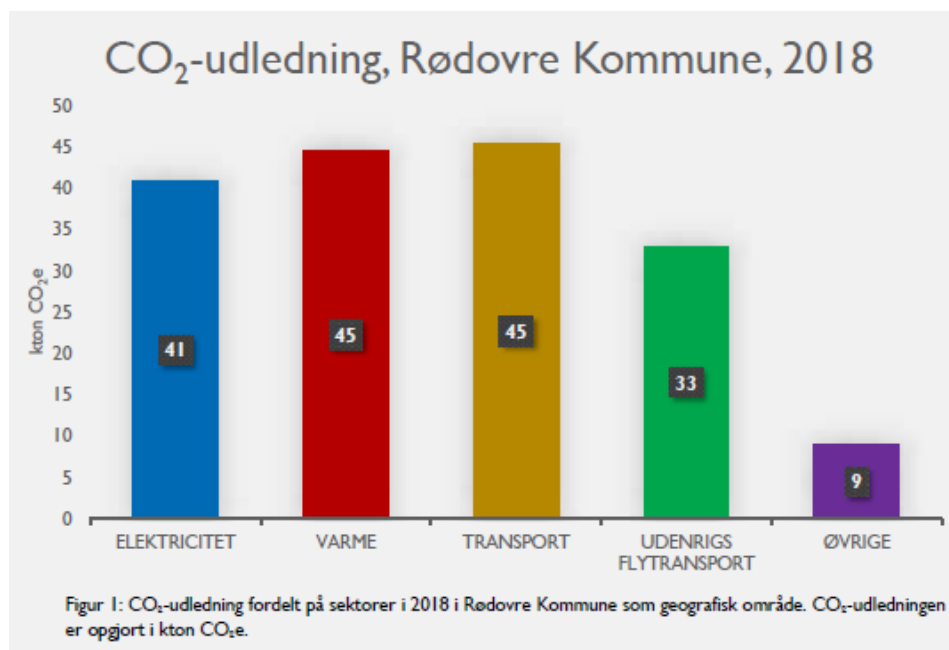
Rødovre Kommune har fået udarbejdet en baseline i 2021, som er en opgørelse over drivhusgasemissionen (herefter benævnt som CO₂-udledningen) i Rødovre Kommune som geografisk område. Baselinen skal bruges som et udgangspunkt for at følge den fremtidige udvikling af CO₂-udledningen i Rødovre Kommune, og hvor vi skal sætte ind. Baselinekortlægningen viser hvilke områder, der udleder mest CO₂ i Rødovre Kommune, og skal derfor bruges politisk, internt og i forbindelse med Klimahandlingsplanen for at sikre en netto-nuludledning inden 2050.

EA Energianalyse har kortlagt udledningen på sektorniveau. Opgørelsen, metode og forudsætninger kan læses i bilag 12.

Der er taget udgangspunkt i Energistyrelsens Energi- og CO₂-beregner. Baselinekortlægningen er for år 2018, da data for år 2018 var de nyeste i Energi- og CO₂-beregneren, da data til beregningen blev udtrukket i 2021.

Det skal bemærkes, at hvad angår emissioner fra affaldsforbrænding, anvendes de udledninger, der knytter sig til den fjernvarme og el, der leveres til Rødovre Kommune fra hovedstadens fjernvarmenet og dermed ikke emissionerne fra det affald, der genereres i Rødovre Kommune. I forhold til emissioner fra affaldsdeponi opgøres emissionerne nationalt og fordeles ud på kommunerne efter befolkningstal. I regnskabet indgår desuden emissioner fra kølemidler og opløsningsmidler, som er opgjort nationalt og fordelt på kommunerne efter befolkningstal. Kortlægningen omfatter ikke forbrugs- og produktrelaterede udledninger (scope 3).

Kortlægningen viser en samlet CO₂-udledning på 140.000 ton CO₂e (173.000 ton CO₂e med udenrigs-flytransport), hvilket svarer til 3,6 ton pr. indbygger. Udenrigstransport-emissioner er undtaget den samlede CO₂-udledning grundet, at de ikke er omfattet af det nationale 70 % mål. Fordelingen af udledningen for de øvrige sektorer viser, at el- og varmesektoren tilsammen står for 61 % af Rødovre Kommunes samlede udledninger, mens transportsektoren står for 32 %. Øvrige udledninger (landbrug, spildevand, affaldsdeponi, kølemidler mv.) dækker ca. 7 %. En mere detaljeret opgørelse for de forskellige sektorer kan ses på side 27-30 i Klimahandlingsplanen.

Baselinekortlægning 2018 fungerer som baseline for reduktionsstierne frem mod 2030 og 2050.

En opgørelse over drivhusgasemissionen er også beskrevet i Klimahandlingsplanen på side 27-30.

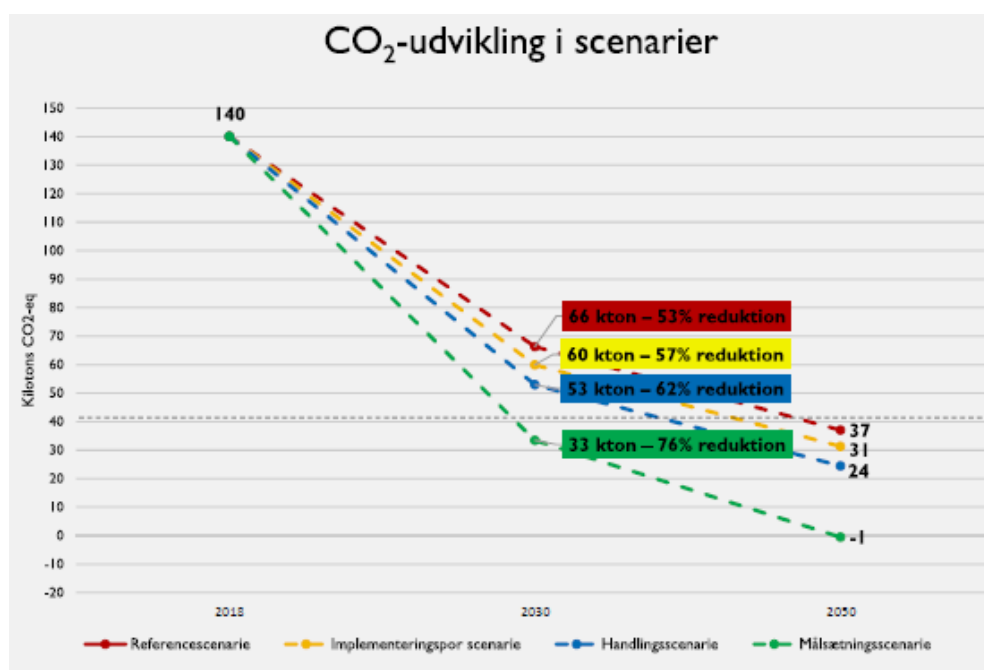
Dokumentation

- Bilag 12: Kortlægning af udledning, udarbejdet af EA Energianalyse

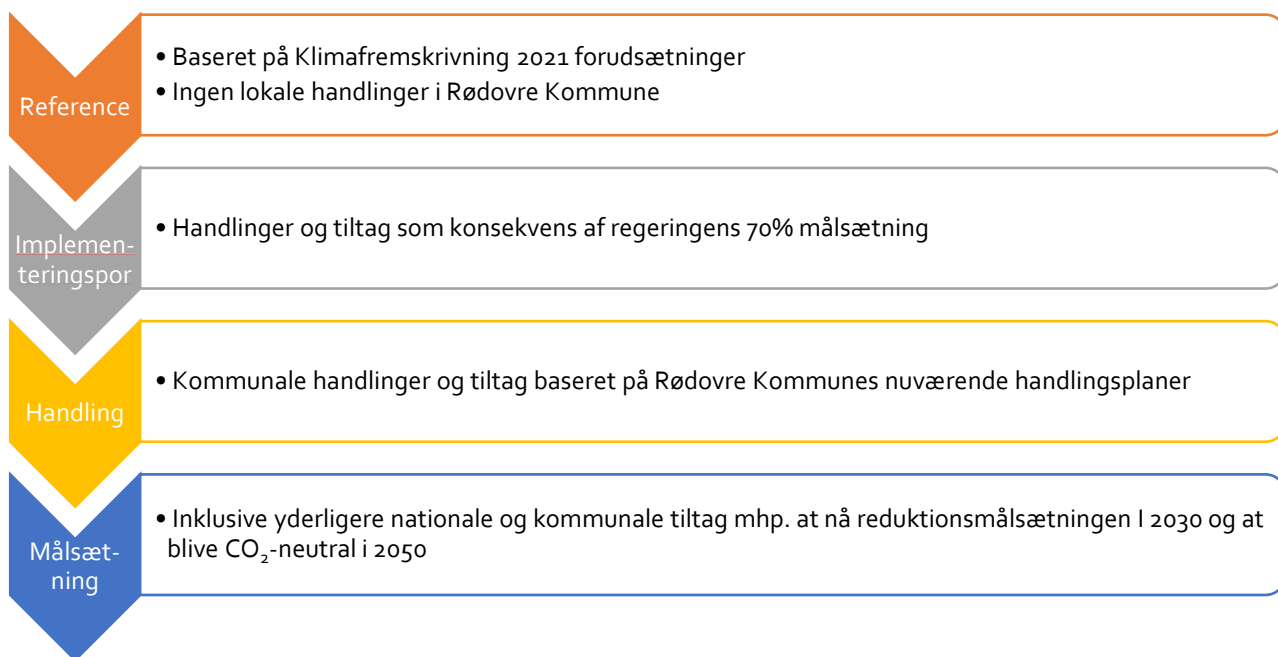
2.4 Udledningsstier for drivhusgasser

2.4.1 Status quo-udledningssti

Rødovre Kommunes overordnede mål er at have 70 % reduktion i 2030 og netto-nuludledning af CO₂ i 2050 i forhold til data fra 2018. For at kortlægge, hvor langt vi er fra at nå vores mål, har EA Energianalyse beregnet fire scenarier – referencescenariet (status-quo), implementeringsspor scenariet, handlingsscenariet og målsætnings-scenariet.

I referencescenariet (status quo) indgår en lang række tiltag og handlinger til CO₂-reduktion frem mod 2030, som forventes at blive gennemført på nationalt niveau. De forventede tiltag opsættes på baggrund af de nyeste nationale analyser foretaget af Klimarådet, Klimapartnerskaberne og med yderligere input fra relevante analyser. Referencescenariet illustrerer således, hvordan energisystemet kan se ud, hvis Rødovre Kommune og strategiske samarbejdspartnere agerer passivt, og Staten selv skaber rammerne for 70 % reduktion i 2030.

Scenarieforudsætningerne for udregningerne for 2030 og 2050 tager hensyn til den forventede befolkningsvækst, nationale udviklinger, stigende trafikarbejde, stigende varmebehov, varmebesparelser, fjernvarmeudvikling, reduktion i gasfyr til individuelopvarmning, udvikling af varmekilder og fjernvarmeforsyning, affald, transportsektoren, transportvaner, elladestanderstrategi og udvikling af drivmiddel.

Se også i Klimahandlingsplanen på side 31-32 for en figur af CO₂-udviklingen af de fire scenarier og en beskrivelse af status quo-udledningstien.

Dokumentation

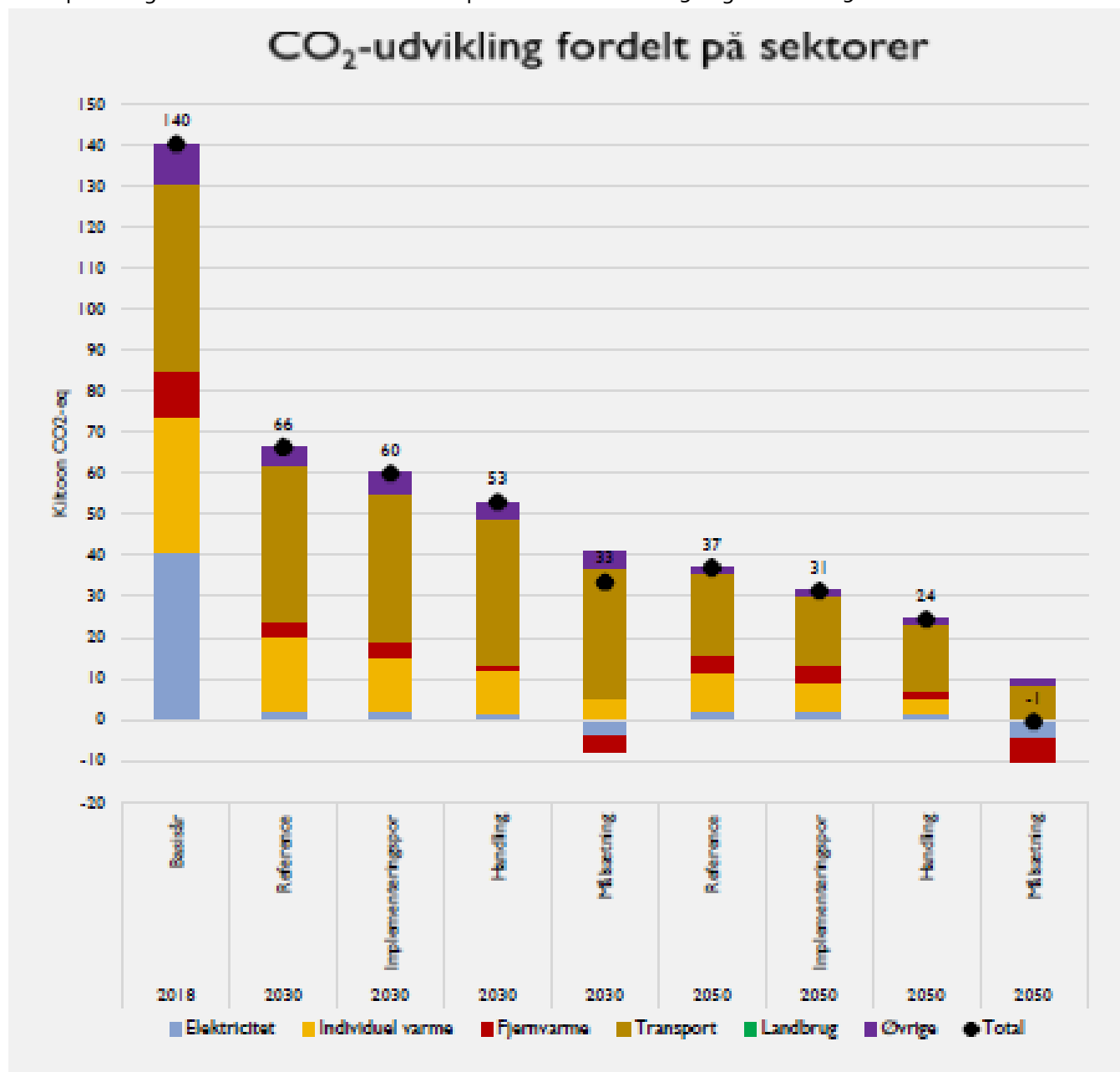
- Bilag 13: Scenarieberegninger, udarbejdet af EA Energianalyse
- Bilag 14: Effektvurdering af indsatser, udarbejdet af EA Energianalyse (Dokumentet indeholder hovedsageligt effektvurderinger af indsatser, som er rettet mod borgere og erhverv)

2.4.2 Reduktionssti for drivhusgasemission eller karbonbudget

Reduktionsstierne for de fire scenarier på figuren ("CO₂-udvikling i scenarier") i afsnit 2.4.1 viser, hvordan alle indsatserne i Rødovre Kommunes Klimahandlingsplan (målsætningsscenarioet) bidrager til at reducere CO₂-udledningen med 76 % i 2030 og netto-nuludledning i 2050. For at nå vores målsætningsscenario i 2030, skal Rødovre Kommune ned på 33.000 ton CO₂. Referencescenariet viser, at Rødovre Kommunes CO₂-udledning i 2030 vil være på 66.000 ton CO₂, implementeringssporet viser en CO₂-udledning på 60.000 ton CO₂ og handlingsscenarioet viser en CO₂-udledning på 53.000 ton CO₂. Det kræver derfor lokale tiltag inden for målsætningsscenarioet for at nå i mål med de 70 % CO₂-reduktion i 2030 i forhold til data fra 2018.

Målsætningsscenarioet medtager endnu ikke besluttede lokale tiltag. Scenariet viser, hvor langt Rødovre Kommune kan nedbringe sine udledninger i 2030 og 2050 ved en ambitiøs, men realistisk klimaindsats, der understøttes af de nationale rammevilkår.

Beregningerne i nedenstående figur ("CO₂-udvikling fordelt på scenarier") viser, hvordan CO₂-udledningen fordeler sig inden for de forskellige sektorer i de forskellige scenarier. Ved målsætnings-scenariet, som indeholder indsatserne i Klimahandlingsplanen, ses, at i 2030 er transportområdet den største udleder. Ved målsætnings-scenariet i 2050 opnås en negativ udledning på -1.000 ton CO₂. Det er derfor vigtigt, at der fortsat fokuseres på særligt indsatserne vedrørende transportområdet efter 2030 og frem til 2050.

Se også i Klimahandlingsplanen på side 31-33 for en beskrivelse af de fire scenarier og figurer af CO₂-udviklingen fordelt på scenarier og sektorer.

Dokumentation

- Bilag 13: Scenarieregninger, udarbejdet af EA Energianalyse
- Bilag 14: Effektvurdering af indsatser, udarbejdet af EA Energianalyse

2.5 Vurdering af klimarisici (klimatilpasning)

2.5.1 Vurdering af klimarisici

Rødovre Kommune har identificeret og vurderet de væsentligste klimarisici. Rødovre Kommune vurderer, at klimaforandringer i Rødovre kan skabe væsentlig risiko for øget hyppighed og styrke af oversvømmelser fra kloak og vandløb i forbindelse med skybrud samt fra stigende terrænnært grundvand. Øvrige risici såsom tørke og hedebølge vurderes af være af mindre omfang, da Rødovre Kommune er en ren bykommune, og da klimaet i Danmark ikke forventes at blive lige så varmt som længere sydpå i Europa. Rødovre er blandt de kommuner i Danmark, der ikke har nogen kystlinje, og det laveste punkt ligger 3 meter over det nuværende havniveau. Derfor er risiko relateret til stormflod og stigning i havniveauet ikke relevant i Rødovre.

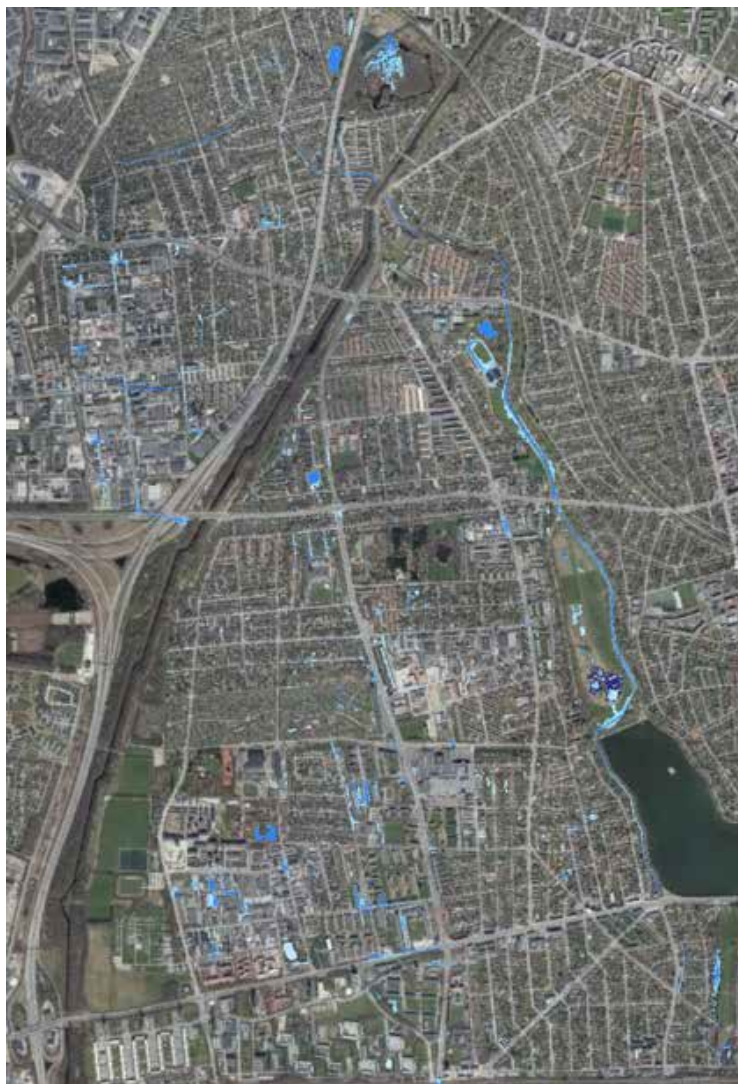
I de følgende afsnit vurderes derfor følgende klimarisici:

- Oversvømmelser fra kloak og vandløb
- Stigende terrænnært grundvand
- Tørke og hedebølge

Oversvømmelser fra kloak og vandløb

Risikoen for oversvømmelser fra kloak og vandløb er kvantificeret ved en kortlægning, som blev udført i forbindelse med Klimatilpasningsplan 2014 (Kommuneplantillæg 2 til Kommuneplan 2010-2022 som i dag er indarbejdet i den seneste version af kommuneplanen).

Da stort hele Rødovre kloakeret byområde med en høj befæstelsesgrad er der risiko for oversvømmelser fra kloak i lavtliggende områder. Ved kraftige regnhændelser er der endvidere risiko for oversvømmelser langs Harrestrup Å. Kort 4 viser, hvor der står mindst 10 cm vand på terræn under og efter en regn med gentagelsesperioder fra 5 til 100 år i år 2100. 10 cm er valgt, fordi det er den vanddybde, som erfaringsmæssigt giver væsentlig risiko for vandskade på bygninger. I år 2030 og 2050 vil omfanget af oversvømmelser være mindre end vist i på kort 4, da klimaændringer endnu ikke er slået fuldt ud igennem.

Kort 4: Oversvømmelseskortlægning fra Rødovre Kommunes klimatilpasningsplan 2014 (Kommuneplantillæg 2 til Kommuneplan 2010-2022 som i dag er indarbejdet i den seneste version af kommuneplanen).

Oversvømmelsesberegningerne, der ligger til grund for kortlægningen, blev udført i 2011. I beregningen anvendes en klimafaktor på 1,3 for en 10-års regn og en klimafaktor på 1,4 for en 100-års regn (svarende til anbefalingerne i Spildevandskomiteens skrift 30). Sikkerhedsfaktorerne i Skrift 30 er baseret på IPCC scenariet RCP 8.5 (højt CO₂-niveau). Rødovre Kommune bemærker i den forbindelse, at de valgte klimafaktorer tager højde for de forventede klimaændringer frem til 2100, hvor klimaændringerne forventes at være betydeligt større end i 2030 og 2050.

RCP-scenarierne (Representative Concentration Pathways) er defineret ud fra en ændring i strålingspåvirkning frem mod år 2100, hvilket hovedsageligt skyldes ændringer i mængden af drivhusgasser i atmosfæren. Scenarierne betegnes med fx RCP 8.5, hvor tallet 8.5 angiver strålingspåvirkningen i watt pr. kvadratmeter i år 2100. Tallet er et mål for, hvor meget klimaet påvirkes af en øget koncentration af drivhusgasser i atmosfæren.

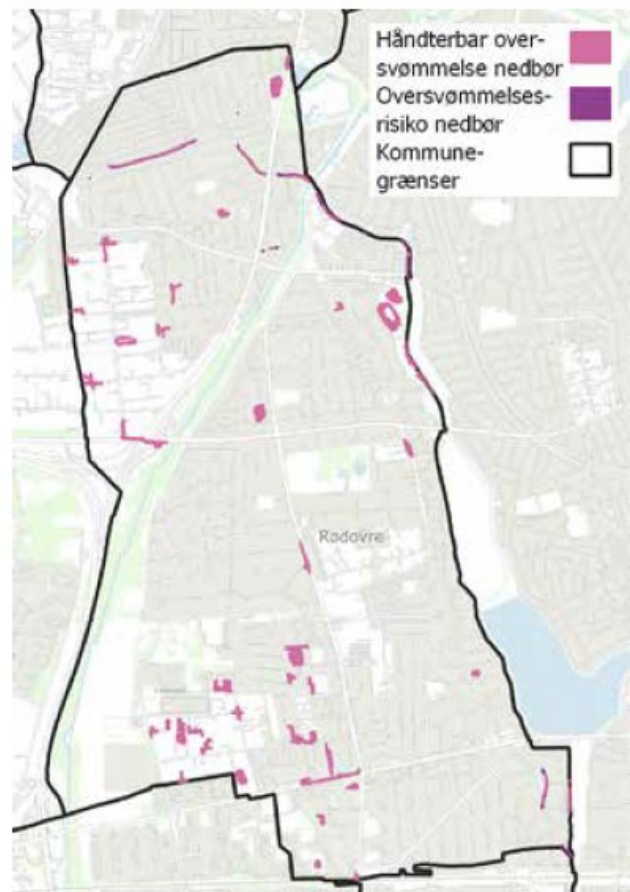
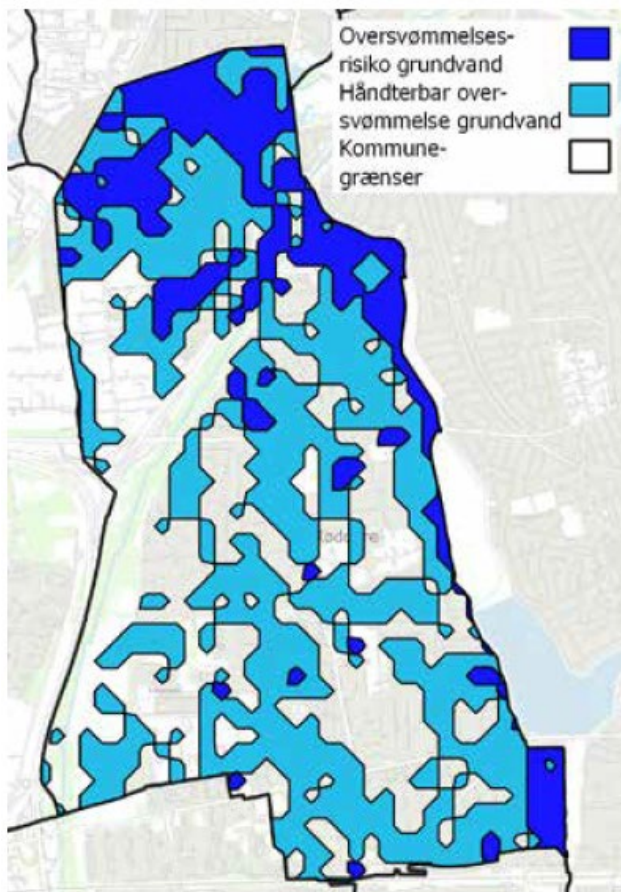
Opdatering af oversvømmelsesberegninger i Masterplaner

Rødovre Kommune har i samarbejde med forsyningselskabet HOFOR udarbejdet masterplaner over to delområder kaldet Rødovre Nord og Rødovre Øst (Bilag 7). Masterplanerne giver et samlet overblik over de investeringer, der skal foretages inden for afløbsområdet for at klimatilpasse afløbssystemet, skybrudssikre udsatte områder samt opnå miljømål relateret til hyppigheden af overløb og fraseparering af regnvand. I forbindelse med udarbejdelse af Masterplan Rødovre Nord og Masterplan Rødovre Øst er der i 2020-2021 udført nye oversvømmelsesberegninger i de områder, som dækkes af masterplanerne (2/3-dele af kommunen). De nye beregninger viser generelt en udbredelse af oversvømmelser, som svarer til eller er mindre end den i beregningerne fra 2011. Det er derfor Rødovre Kommunes vurdering, at beregningerne fra 2011 stadig er retvisende til at vurdere risikoen, og at de i hvert fald ikke undervurderer risikoen for oversvømmelser. Oversvømmelsesberegninger og masterplanen for det sidste område i kommunen (Rødovre Syd) påbegyndes ultimo 2022 (Indsats 34 i Klimahandlingsplan, side 95).

Stigende terrænnært grundvand

Øget nedbør medfører stigende terrænnært grundvand, og dette udgør en risiko i Rødovre navnlig for boliger med kældre. Ifølge DMI's klimaatlas for Rødovre forventes der i IPCC scenariet RCP8.5 (Højt CO₂-niveau) en stigning på 25 % i vinternedbøren i 2071-2100. Risikoen er størst i den nordlige del af Rødovre, hvor grundvandet i forvejen står højt. Det er navnlig stigende vinternedbør, der udgør en risiko, idet der om vinteren er lav fordampning. Dertil kommer, at reduceret indvinding af grundvand har fået grundvandet til at stige i den nordlige del af Rødovre. Indvindingen af grundvand har været relativt konstant i Rødovre gennem de sidste mange år, mens indvindingen er reduceret i vores nabokommuner.

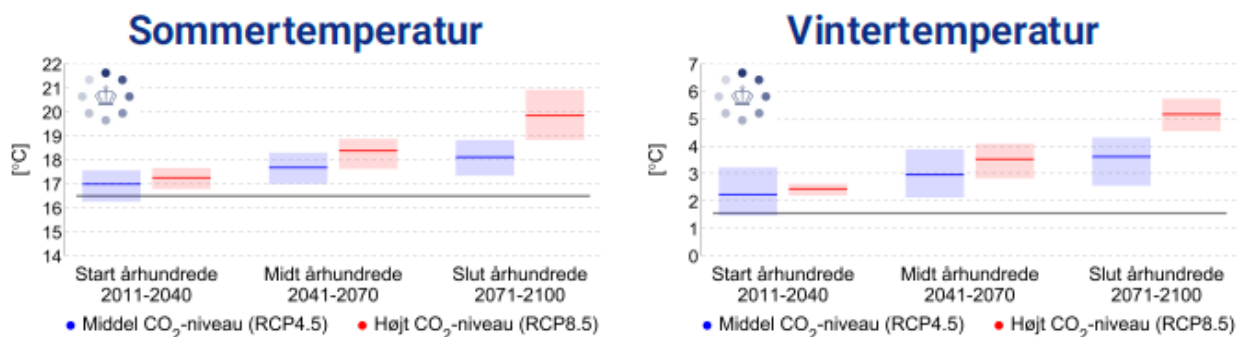
Til Kommuneplan 2022 har Rødovre Kommune udarbejdet kort, som viser risikoen for oversvømmelser fra skybrud og risikoen fra højtstående grundvand. Kortene er vist i kort 5 og 6 og illustrerer, at langt større arealer er truet af højtstående grundvand end af oversvømmelser fra skybrud. Områderne med højtstående grundvand er især koncentreret i den nordlige del af Rødovre (Islev) samt i den sydøstlige del (Damhusdalen).

Kort 5 og 6: Områder med oversvømmelsesrisiko udpeget i Kommuneplan 2022.

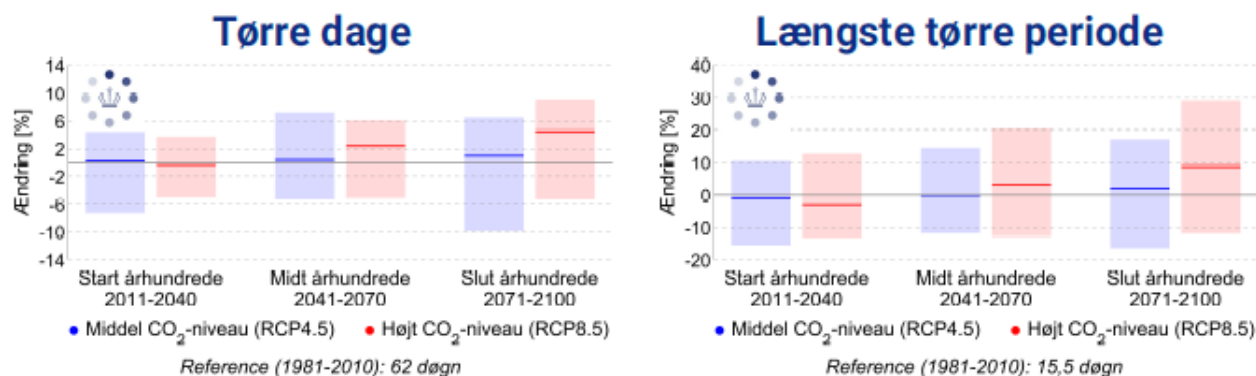
Risiko ved tørke og hedebløge

Som en fuldt udbygget bykommune er Rødovre udsat for varme-ø-effekt, og flere dage med hedebløge udgør derfor en risiko for sårbare grupper. I international sammenhæng er risikoen begrænset, da antallet af dage med hedebløge i Rødovre fortsat vil være meget lavt sammenlignet med storbyer i varmere klimazoner. Ifølge DMI's klimaatlas for Rødovre forventes der i IPCC scenariet RCP8.5 (højt CO₂-niveau) en stigning i sommertemperaturen fra referenceværdiens 16.5°C til 19.8 °C i 2071-2100.

Figur: Temperaturstigninger i Rødovre. Den grå linje viser referenceværdien for nutiden (1981-2010). (Kilde: Klimaatlas-rapport Rødovre Kommune).

Ifølge DMI's klimaatlas for Rødovre forventes deri IPCC scenariet RCP8.5 (højt CO₂-niveau) en stigning på 4 % i antallet af tørre dage (fra 62 til 65 dage) og en stigning på 9 % i den længste tørre periode (fra 15.5 til 16.7) i 2071-2100. Risikoen vurderes ikke at være væsentlig, da der ikke findes landbrug eller skovbrug i Rødovre.

Figur: Ændringer i tørre dage og længste tørre periode i Rødovre. Den grå linje viser referenceværdien for nutiden (1981-2010). (Kilde: Klimaatlas-rapport Rødovre Kommune).

Risikovurdering af klimaforandringer er også beskrevet i Klimahandlingsplanen side 34-38.

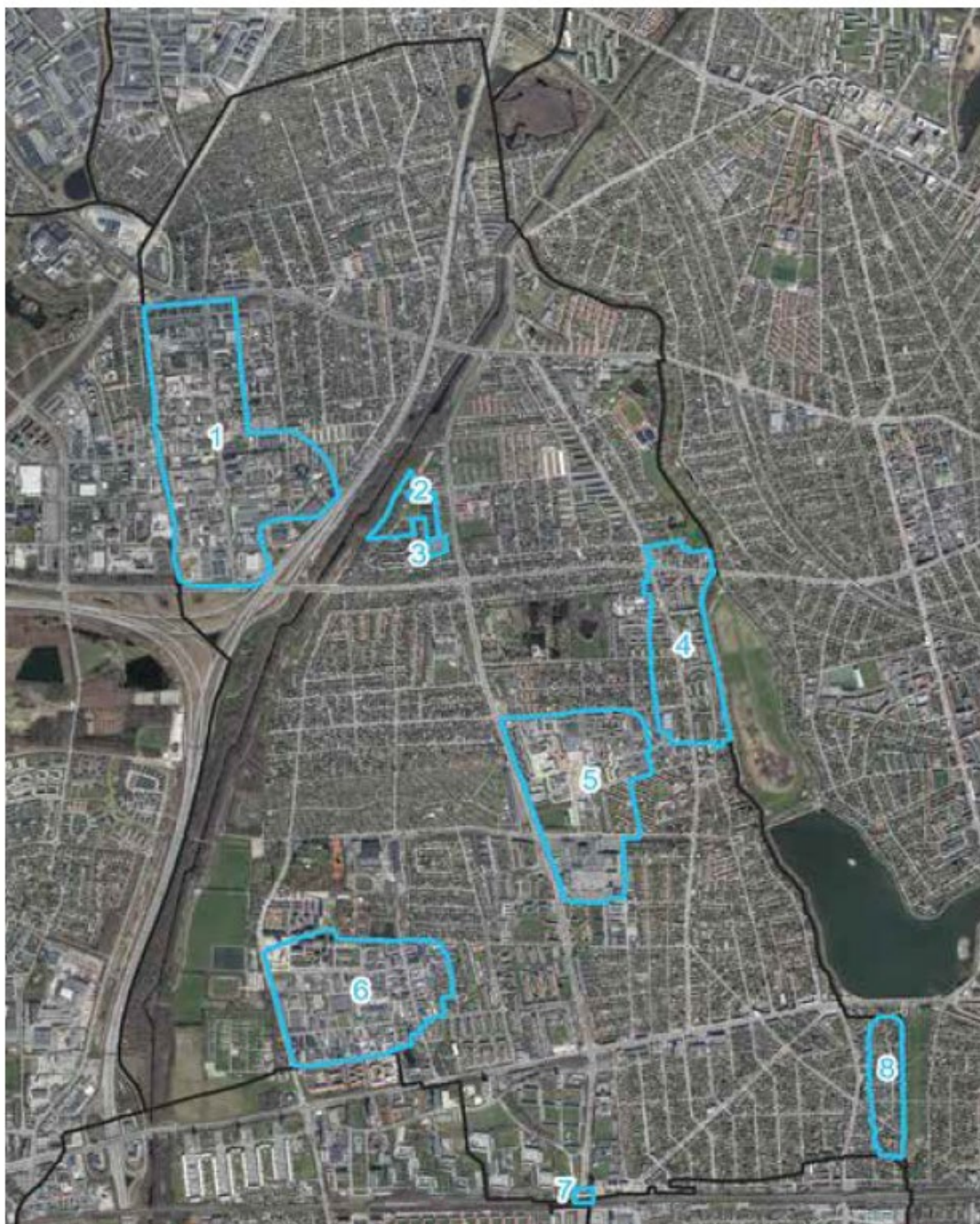
Dokumentation

- Bilag 7: Masterplaner for Rødovre Nord og Øst
- Bilag 19: Notat om oversvømmelsesberegninger
- Bilag 20: Tillæg 2 til Kommuneplan 2010-2022 – Klimatilpasningsplan
- Bilag 21: DMI Klimaatlas Rødovre 2021
- [Link: Kommuneplan 2022](#)
- [Link: National boringsdatabase \(Jupiter\) \(geus.dk\)](#)

2.5.2 Analyse af konsekvenser

Oversvømmelser fra kloak og vandløb

I klimatilpasningsplanen fra 2014 (Kommuneplantillæg 2 til Kommuneplan 2010-2022) blev der udpeget otte risikoområder på baggrund af en værdikortlægning, modelberegnete oversvømmelseskort (kort 4) samt konkrete observationer fra 2010 og 2011, hvor Rødovre oplevede kraftige regnhændelser. Data fra forsikringssekslerne viser, at hovedparten af de indberettede vandskader i 2010 og 2011 ligger spredt ud over kommunen primært i de fælleskloakerede områder, hvor de fleste boliger ligger placeret. Det tyder på, at mange af de konstaterede oversvømmelser hænger sammen med optrængende vand fra kloak til kælder-afløb snarere end oversvømmelser fra vand på terræn. Risikoområderne er vist på kort 7. Klimatilpasning skal indarbejdes i planlægningen i hele kommunen med øget fokus på de otte områder, der er udpeget i risikokortlægningen.

Kort 7: Risikoområder

Risikoen ved skybrud er navnlig relateret til materielle skader. Dog medfører oversvømmelse af viadukten under jernbanen ved Rødovre Station risiko for menneskeliv, hvis køretøjer fanges i oversvømmelsen, og redningskøretøjer til og fra Hvidovre Hospital må køre en omvej, når viadukten er spærret. Som en del af Plan for Fortsat Drift (Beredskabsplan) har Rødovre Kommune lavet et action-card, der beskriver, at adgangen til viadukten skal spærres ved kraftige skybrud for at forebygge risiko for menneskeliv samt materielle skader på køretøjer. Ved oversvømmelse af viadukten får redningskøretøjer fra Hvidovre Hospital længere responstid til adresser i Rødovre, men redningsarbejdet kan fortsat udføres.

Oversvømmelser har i Rødovre især økonomiske konsekvenser i forhold til skader på bygninger og inventar. Den øgede risiko for oversvømmelser fra kloak forventes afhjulpet gennem de tiltag og investeringer, som Rødovre Kommune arbejder på i samarbejde med forsyningsselskabet HOFOR, jf. masterplanerne. Den øgede risiko for oversvømmelser fra Harrestrup Å afhjælpes gennem det tværkommunale Harrestrup Å samarbejde om Kapacitetsplan 2018 for Harrestrup Å (Indsats 38).

Ved de store skybrud i 2010 og 2011 gik Tårnvejsbassinet over sine bredder, hvilket medførte omfattende oversvømmelser af nærliggende villaer (risikoområde 3). HOFOR har siden udvidet bassinets kapacitet for at nedbringe risikoen. En anden stor oversvømmelse skete i 2011 i Damhusdalen (risikoområde 8), hvor Harrestrup Å gik over sine bredder. Denne risiko forventes nedbragt i forbindelse med Kapacitetsplan 2018 for Harrestrup Å. Endelig viser modelberegninger en stor oversvømmelse omkring Madumvej (ved risikoområde 1), hvor Hvissingegrøften bliver rørlagt. Oversvømmelsen er ikke sket i praksis, og i masterplan for Rødovre Nord er der taget stilling til, hvordan risikoen kan nedbringes.

En langsigtet vision i spildevandsplanen er, at kommunen er separatkloakeret inden for en tidshorisont på 50-100 år. Grundet den lange tidshorisont er det ikke medtaget som indsats i denne plan. Nye byudviklingsområder bliver separatkloakeret, og der er retningslinjer i kommuneplanen om, at der i forbindelse med større bygge- og anlægsprojekter skal der tages højde for klimaforandringer.

I tabellen herunder er opsummeret analyse af konsekvens samt handling for skybrud.

Analyse af konsekvens	Materielle skader. Dog medfører oversvømmelse af viadukten under jernbanen ved Rødovre Station risiko for menneskeliv, hvis køretøjer fanges i oversvømmelsen, og redningskøretøjer til og fra Hvidovre Hospital må køre en omvej, når viadukten er spærret.
Handling	Den øgede risiko for oversvømmelser fra kloak forventes afhjulpet gennem de tiltag og investeringer i masterplanerne, som Rødovre Kommune arbejder på i samarbejde med forsyningsselskabet HOFOR. Den øgede risiko for oversvømmelser fra Harrestrup Å forventes afhjulpet gennem Harrestrup Å samarbejdet. Indsats 32-34, 36 og 38 i Klimahandlingsplanen omhandler klimatilpasningsprojekter, masterplaner og Harrestrup Å-samarbejde. Som en del af beredskabsplanen (Plan for Fortsat Drift) har Rødovre Kommune lavet et action-card, der beskriver, at adgangen til viadukten skal spærres ved kraftige skybrud for at forebygge risiko for menneskeliv samt materielle skader på køretøjer.
Væsentligste aktører	HOFOR, Rødovre Kommune (Teknisk Forvaltning) og Beredskabet.

Stigende terrænnært grundvand

Risikoen består af materielle skader og øgede udgifter til afværgeforanstaltninger på den enkelte ejendom. Risikoen er størst i den nordlige del af Rødovre, hvor grundvandet i forvejen står højt. I denne del af kommunen kan stigning i grundvandsspejlet lokalt blive et problem i forhold til bygninger med kældre, idet grundvandet allerede er steget en del som følge af reduceret vandindvinding. I disse områder søges nedsivning af regnvand ikke fremmet af hensyn til de hydrogeologiske forhold, jf. kort 3 i afsnit 2.1.1.

Den øgede risiko for oversvømmelser af kældre som følge af øget nedbør og stigende terrænnært grundvand forventes afhjulpet gennem at fraråde byggeri med kælder i de mest udsatte områder, jf. kort 6. HOFOR arbejder desuden sammen med andre aktører på at påvirke lovgiver, så der bliver mulighed for, at

forsyningselskaberne fremover kan gå ind i fælles samfundsmæssige løsninger i forhold til højtstående grundvand i byområder.

I tabellen herunder er opsummeret vurdering af risiko og konsekvens samt handling for terrænnært grundvand.

Analyse af konsekvens	Materielle skader og øgede udgifter til afværgeforanstaltninger på den enkelte ejendom.
Handling	<p>I Rødovre Kommunes kommuneplan er der udpeget områder, hvor der er højtstående grundvand og områder der er truet af vand fra nedbør. Ligeledes er der indarbejdet retningslinjer for byudviklingen i de udpegede områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ved byudvikling og nybyggeri i områder, der er truet af højtstående grundvand, bør der som udgangspunkt ikke bygges kældere. Hvis der undtagelsesvist bygges kældere, skal den sikres mod indtrængende grundvand. • Ved byudvikling og nybyggeri i områder, der er truet af vand på terræn, skal det sikres ved terrænregulering og andre passende foranstaltninger, så der ikke skabes grundlag for nye oversvømmelseskader. <p>Det er en integreret del af kommunens arbejde at informere om, at kældere i områder, der er truet af højtstående grundvand, som udgangspunkt bør undgås. I den nordlige del af Rødovre Kommune kan stigning i grundvandsspejlet lokalt blive et problem i forhold til bygninger med kældere, idet grundvandet allerede er steget en del som følge af reduceret vandindvindning. I disse områder søges nedsivning af regnvand derfor ikke fremmet af hensyn til de hydrogeologiske forhold. Der er ikke opstillet indsats i Klimahandlingsplanen, da kommunen pt. kun kan informere, vejlede mv., som vi allerede gør. Det påhviler den enkelte grundejer at sikre sin kælder mod terrænnært grundvand. Forsyningselskabet HOFOR udfører klimatilpasningsprojekter, men det kræver en lovændring for, at de må gøre en indsats i forhold til terrænnært grundvand. Sådanne indsats kunne fx være at etablere sammenhængende dræningssystem eller pumpe grundvand op fra boringer, der ikke længere er i brug. Det vil kunne medføre, at den enkelte grundejer med kældere ikke behøver at lægge dræn for at undgå vand i kælderen. HOFOR arbejder sammen med andre aktører på at påvirke lovgivningen, så der bliver mulighed for, at forsyningselskaberne fremover kan gå ind i fælles samfundsmæssige løsninger i forhold til højtstående grundvand i byområder.</p>
Væsentligste aktører	Grundejere, HOFOR

Tørke og hedebløge

Varme-ø-effekt og flere dage med hedebløge kan få negative konsekvenser for sårbare borgere i kommunen, men omfanget vurderes at være relativt lille sammenlignet med storbyer i varmere klimazoner end Danmark. Konsekvenserne kan afhjælpes med lokale tiltag som rigeligt væske samt øget anvendelse af vifter og aircondition på plejehjem og i ældreboliger. I forhold til varme-ø-effekten er der allerede i dag fokus på at nedbringe store befæstede arealer fx med fokus på befæstelsesprocenten i lokalplansområder. Dette gavner tillige nedsivning af regnvand, de steder hvor det er muligt, samt vilkårene for det grønne. Derudover er der løbende fokus på at se på muligheder for gadetræbeplantninger, der hvor det er muligt, for at nedbringe varme-ø-effekten i gaderummene.

Konsekvensen af mere tørke om sommeren vurderes at være begrænset i Rødovre, da vi hverken har landbrug eller skovbrug. Konsekvensen for de grønne områder i kommunen kan afhjælpes ved at vælge tørke resistente arter ved genplantning.

Udviklingen i forhold til tørke og hedebløge vil blive monitoreret for at sikre, at vi får iværksat indsatser, hvis der opstår behov for det.

I tabellen herunder er opsummeret vurdering af risiko og konsekvens samt handling for hedebløge og tørke.

Analyse af konsekvens	Som en fuldt udbygget bykommune er Rødovre udsat for varme-ø-effekt, og flere dage med hedebløge udgør derfor en risiko for sårbare grupper. Dog vurderes det, at i international sammenhæng er risikoen begrænset, da antallet af dage med hedebløge i Rødovre fortsat vil være meget lavt sammenlignet med storbyer i varmere klimazoner.
Handling	<p>I forhold til varme-ø-effekten er der allerede i dag fokus på at nedbringe store befæstede arealer fx med krav til maksimal mængde befæstelse i lokalplansområder. Dette gavner tillige nedsivning af regnvand de steder, hvor det er muligt, samt vilkårene for det grønne. Derudover er der løbende fokus på at se på muligheder for gadetræbeplantninger, der hvor det er muligt, for at nedbringe varme-ø-effekten i gaderummene. Kommunen arbejder allerede i dag med at vælge urtebuske og træarter til de kommunale arealer, der er fordelt på mange forskellige arter både af hensyn til klimæændringer, men også med hensyn til indvandrende sygdomme, som kan udrydde hele træbestande (ask, elm m.v.).</p> <p>Indsats 19, 35-37 og 39-42 i Klimahandlingsplanen omhandler biodiversitet, som både kan bidrage til mindre befæstelse og mere varierede og klimarobuste grønne områder. Indsats 32-34, som omhandler masterplaner og implementering af projekterne i masterplaner, vil for klima- og skybrudsprojekter på overfladen også kunne bidrage til mindre befæstelse.</p> <p>I forhold til hedebløge og sårbare er der fokus på at sikre, at de fx får væske ved hjemmeplejebesøg og på plejehjem, samt at de ikke får det for varmt. Kommunen følger udviklingen inden for tørke og hedebløge og igangsætter indsatser ved behov.</p>
Væsentligste aktører	Teknisk Forvaltning og plejepersonale i Rødovre Kommune.

Analyse af konsekvenser er også beskrevet på side 39 i Klimahandlingsplanen.

Dokumentation

- Bilag 7: Masterplaner for Rødovre Nord og Øst
- Bilag 11: Forslag til Spildevandsplan 2022-2030
- Bilag 19: Notat om oversvømmelsesberegninger
- Bilag 20: Tillæg 2 til Kommuneplan 2010-2022 – Klimatilpasningsplan
- Bilag 21: DMI Klimaatlas Rødovre 2021
- [Link: Kommuneplan 2022](#)
- [Link: Harrestrup Å-samarbejde](#)
- [Link: Kapacitetsplan 2018](#)
- [Link: Plan for fortsat drift \(beredskabsplan\)](#)

Søjle 3: Fremskyndelse og implementering af indsatser

3.1 Reduktions- og tilpasningstiltag udviklet til at være ligelige og inkluderende

3.1.1 Vidensbaserede reduktions- og tilpasningstiltag

Kommunalbestyrelsen i Rødovre Kommune besluttede i september 2020 at tilslutte sig DK2020-projektet, og kommunen har dermed forpligtet sig til at udarbejde og implementere en robust plan for, hvordan vi i Rødovre Kommune vil reducere den samlede CO₂-udledning, blive modstandsdygtige over for klimaforandringer samt sammentænke CO₂-reduktion og klimatilpasning. Derudover har vores borgmester skrevet under på deltagelsen i DK2020-partnerskabet.

Med Klimahandlingsplanen ønsker Rødovre Kommune, at:

- Reducere CO₂-udledningen med 70 % i 2030 og have en netto-nuludledning i 2050.
- Gøre Rødovre klimarobust og modstandsdygtig over for fremtidige klimaforandringer.
- Sikre bred tilslutning til Klimahandlingsplanen og indsatserne hos borgere, virksomheder og samarbejdspartnere.

Klimahandlingsplanen giver det samlede overblik over klimaindsatsen i Rødovre, indeholder 50 indsatser og fastsætter delmål inden for de syv hovedtemaer (de syv hovedtemaer er nærmere beskrevet i afsnit 1.3):

- Energi
- Grøn mobilitet
- Erhverv
- Varmeplanlægning
- Affaldsområdet
- Klimatilpasning og Biodiversitet
- Forbrug

De 50 indsatser er beskrevet i Klimahandlingsplanen på side 46-115. Reduktions- og tilpasningsindsatserne er udviklet med henblik på at opnå Klimahandlingsplanens målsætninger (målsætninger er beskrevet i afsnit 1.3).

Kortlægningen af CO₂-udledningen fra Rødovre Kommune viser, at de sektorer med den største udledning er elektricitet (29 %), varme (32 %) og transport (32 %). Det er derfor de sektorer, hvor der er særligt brug for handling for at vi kan vore mål om 70 % reduktion i 2030 og netto-nuludledning i 2050.

Rødovre Kommune står kun for 3 % af kommunens samlede udledning af CO₂. Det er derfor vigtigt, at borgere, boligselskaber og virksomheder bliver bragt i spil i indsatserne, for at vi kan nå vores CO₂-målsætninger. Derfor er der også flere indsatser, som er rettet mod borgere, boligselskaber og erhverv.

Endvidere er der indsatser for at forbedre den samlede genanvendelse af affald fra kommunen. De handler først og fremmest om at hjælpe borgere, virksomheder og kommunale arbejdspladser med at sortere mere af deres affald, så andelen af affald til deponi og forbrænding reduceres og andelen til genanvendelse øges.

Indsatserne skal på den måde være med til at sikre, at ressourcer forbliver så længe som muligt i cirkulation, og i sidste ende kan blive genanvendt til nye produkter, og reducere det samlede CO₂-aftryk i kommunen.

En af de største risici i forbindelse med klimaforandringer er oversvømmelser fra kloak og vandløb. Klimatilpasningsindsatserne fokuserer på at reducere risiko og opbygge modstandsdygtighed i de systemer og samfundsgrupper, der er mest sårbare over for klimaforandringer fra nu af og frem til 2050. Som grundlag for klimatilpasningsprojekterne er der udført oversvømmelsesberegninger og risikokortlægning samt udarbejdet masterplaner. Masterplanerne giver et samlet overblik over de investeringer, der skal foretages inden for afløbsområdet for at klimatilpasse afløbssystemet, skybrudssikre udsatte områder samt opnå miljømål relateret til hyppigheden af overløb og fraseparering af regnvand.

Der er taget højde for, at de 50 indsatser ikke modarbejder hinanden på tværs, men at de understøtter hinanden i det omfang det er muligt. Fx koordineres cykelstiprojekter med HOFOR for at sikre, at projekterne udføres i den rigtige rækkefølge, således at en ny cykelsti ikke opgraves, fordi der skal etableres et klimatilpasningsprojekt. Endvidere er der nogle indsatser som i sig selv både bidrager til CO₂-reduktion og klimarobusthed. F.eks. bidrager plantning af træer (indsats 42) både til at absorbere CO₂ og har en positiv indvirkning på varme-ø-effekt og biodiversitet, såfremt der vælges hjemmehørende træarter. For hver indsats er beskrevet effekt og vist hvilke merværdier den bidrager til.

I nedenstående tabel for de enkelte indsatser fremgår effekt og mål/delmål, som også kan læses i Klimahandlingsplanen på side 46-115. Effektvurdering af en række af indsatserne er udarbejdet af EA Energianalyse, og den er vedlagt som bilag 14. Dokumentet indeholder hovedsageligt effektvurderinger af indsatser, som er rettet mod borgere og erhverv. Effekt på sektorer ses i bilag 14.

Indsats		Mål/delmål	CO ₂ -potentiale (effekter)
1	Konvertere alle kommunale bygninger med naturgas eller oliefyr til fjernvarme eller varmepumper	At alle kommunale naturgas- og oliefyr er udskiftet inden 2030.	Der er et stort CO ₂ -reduktionspotentiale, ved at gå fra naturgas- og oliefyr til fjernvarme og varmepumper.
2	Udskiftning af lyskilder til LED	At alle kommunale bygningers lyskilder er udskiftet til LED inden 2030.	Ved at udskifte de gamle lyskilder til LED, nedbringes energiforbruget for de enkelte bygninger og områder, og dermed også udledningen af CO ₂ . Samtidig vil en udskiftning af de gamle lyskilder give en mere behagelig belysning og oplevelse for brugerne, da lyset fra LED giver et bedre arbejdsmiljø.
3	Energirenovering i de kommunale bygninger	At kommunale bygninger er energimærket C eller bedre inden 2040 ved at energirenovere de kommunale bygninger.	Energirenoveringsprojekterne og evt. afledte effekter i forhold til reduktion i CO ₂ -udledningen opgøres årligt i Grønt Regnskab.
4	Udbygning af solceller på kommunale bygninger	At afdække muligheden for at etablere et forsyningselskab til administration af opsætning solcelleanlæg på eksisterende kommunale bygninger i 2023.	I det følgende angives CO ₂ -effekten ved installationen af 4 MW solceller, svarende til et tagareal på 22.400 m ² , på kommunens tage. Dette svarer til 10 % af kommunens samlede tagareal på 224.000 m ² . Dette giver en CO ₂ -reduktion på 1.800 ton i 2018,

			og den vil falde gradvist til 0 ton i 2030, hvor elsektoren forventes at være 100 % grøn. Selvom solceller beregningsmæssigt ikke forventes at have den store effekt på Rødovre Kommunes CO ₂ -regnskab, vil opsætningen af solceller bidrage til den grønne omstilling af elforsyningen, som er helt nødvendig for at Danmark kan indfri sine klimamål i 2030.
5	Vejen til energivenlige boliger i Rødovre – tilbud om energitjek og renovering hos private	<p>At minimum 50 boliger om året i de første tre år (fra 2023) bliver energirenoveret, og herefter en vedvarende energirenovering i Rødovre Kommune, evt. ved fortsat vejledning til borgere.</p> <p>At opnå en minimum varmebesparelse på 7 % via energirenovering i de private husholdninger inden 2030.</p>	Effekten ved 7 % varmebesparelser i private husholdninger i Rødovre vil i dag have en reduktion i CO ₂ på 1.800 ton pr. år. Effekten kan i 2030 være faldet til 640 ton CO ₂ , hvis det lykkes Rødovre Kommune at konvertere alle naturgas og oliefyr til grøn fjernvarme og varmepumper.
6	Flere solcelleanlæg i Rødovre Kommune	At der opsættes solenergianlæg på mindst 3 % af tagarealet for private husstande inden 2030.	Indsatsen forudsætter, at der opsættes solenergianlæg på ca. 3 % af tagarealet for private husstande i Rødovre Kommune, hvilket svarer til at der opsættes en kapacitet på 5,9 MW. Under opsætningen skal der tænkes over placeringen i forhold til at skabe en arkitektonisk sammenhæng i byen. CO ₂ -reduktionen vil som følge af opsætningen være ca. 3.200 ton CO ₂ , faldende til 0 ton i 2030 Selvom solceller beregningsmæssigt ikke forventes at have den store effekt på Rødovre Kommunes CO ₂ -regnskab, vil opsætningen af solceller bidrage til den grønne omstilling af elforsyningen, som er helt nødvendig for at Danmark kan indfri sine klimamål i 2030.
7	Energirenovering og bygningskulturarv - livscyklusanalyser (LCA) som kriterium i byggesager	<p>At reducere klimaaftrykket i byggeriet samt fastholde og styrke ældre bygningers kulturhistoriske eller arkitektoniske værdier ved bl.a. at lave kampagner der forbinder og formidler historier/eksempler i klima og kulturmiljø.</p> <p>At kvalificere borgere/bygherres valg, når der skal bygges om, tilbygges, (energi) renoveres i tråd med det gældende Bygningsreglement ved bl.a. at udvikle et materialekatalog</p>	<p>Reduktionen i CO₂ vil i 2030 estimeres til 200 ton. Dette lyder ikke af meget, men størstedelen af CO₂-gevinsten vil ikke blive afspejlet i Rødovre Kommunes regnskab, men derimod hos produktionen af byggematerialer.</p> <p>Indsatsen vil reducere CO₂-udledningen fra byggebranchen og fra produktionen af nye materialer, samt styrke ældre bygningers kulturhistoriske værdier. Renovering af eksisterende boliger vil som oftest give et bedre indeklima og dermed også mere sundhed blandt borgerne.</p>

		<p>henvendt til borgere og tilpasse LCA-værktøj, så det er tilgængeligt for borgere.</p> <p>At højne viden blandt administrative medarbejdere og give redskaber til at vejlede bygherre/borgere ved at udvikle materiale (vejledninger og anbefalinger) til brug ved sagsbehandling.</p>	
8	Taskforce - viden om klimatiltag	<p>At etablere en kommunal taskforce, som skal yde inspiration og vejledning til private grundejere om CO₂-udledning, og skal mobilisere borgerne til at danne og indgå i klimafællesskaber, som afhjælper udledningen i deres private hjem, gennem borgerinddragelse.</p>	<p>Effekten af 7 % varmebesparelser i private husholdninger vil i dag have en reduktion i CO₂ på 1.800 ton pr. år. Effekten kan i 2030 være faldet til 640 ton CO₂, hvis det er lykkes Rødovre Kommune at konvertere alle naturgas og oliefyr til grøn fjernvarme og varmepumper.</p> <p>Taskforcens indsats har til formål at sikre, at ældre boliger bliver bevaret såfremt dette er muligt, og ikke bliver revet ned til fordel for nybyggeri. Herunder vil private grundejere få større indsigt i CO₂-udledning i deres boliger og blive inspireret til at forbruge mindre energi i alle af hjemmets aspekter. Taskforcen vil medvirke til, at borgere som ikke i forvejen arbejder hen imod klimamålene i deres private hjem, bliver nudget til at gøre dette. Herunder vil en afledt effekt være, at borgerne kommer i meningsfyldte klimafællesskaber og på den måde understøtter hinanden i at takle klimaudfordringerne.</p>
9	Strategi for elladestandere	<p>At øge antallet af elladestandere til elbiler ved at udarbejde en strategi for udbredelsen af elladestandere.</p>	<p>For di andelen af borgere som kan parkere på egen grund, er betydeligt lavere end på landsplan, antages Rødovre Kommune også at opnå en lavere andel elbiler. Dette estimeres til ca. 26 %, hvilket er 4 % lavere end landsgennemsnittet på 30 %. CO₂-reduktionspotentialen ved at forbedre lade-standerinfrastrukturen i Rødovre er opgjort til 3.600 tons CO₂.</p>
10	Bæredygtige buslæskure	<p>At etablere solceller eller grønne tage på alle buslæskure i kommunen inden 2030.</p>	<p>Solceller kan reducere energiforbruget i forbindelse med driften af buslæskuret og giver eventuelt mulighed for videre salg af grøn el til elnettet.</p> <p>Grønne tage kan bruges til øget biodiversitet, regnvandsforsinkelse eller formindskelse af varme-ø-effekten.</p> <p>Udskiftningen vil give en CO₂-reduktion på 20 ton i 2018. Det antages, at elsektoren i 2030 vil være 100 % bæredygtig. Selvom solceller beregningsmæssigt ikke forventes,</p>

			at have en effekt på Rødovre Kommunes CO ₂ -regnskab, vil opsætningen af solceller bidrage til det grønne omstilling af elforsyningen, som er helt nødvendig for at Danmark kan indfri sine klimamål i 2030.
11	BRT (bus rapid transit)	At BRT-anlægsprojektet projekteres i 2023-2027, hvorefter der fastsættes mål for selve indsatsen om BRT.	BRT-linje gennem Rødovre vil give en øget busfrekvens, driftssikkerhed for bustrafikken, og en øget pålidelighed i forhold til køretidsplaner, hvilket på sigt vil give den kollektive bustrafik en stærk konkurrenceevne i forhold til biltrafikken. Forventningen er, at BRT-linjen vil rykke flere passager over i bustrafikken og dermed væk fra bilerne. Indsatsen vil derfor give en reduktion i udledningen af CO ₂ fra bilismen.
12	Udbredelse af ordninger for dele- og bybiler	At undersøge mulighederne at få ordninger for dele- og bybiler til Rødovre. Herefter fastsættes mål for andelen af delbilspladser vs. offentlig parkering.	I Rødovre Kommune sidder der i gennemsnit 1,31 personer i personbiler anvendt til pendlerkørsel til og fra arbejde. Ved at understøtte samkørsel og delebilsordninger kan biltrafikken og dermed CO ₂ -udledningen fra personbiler reduceres. Konkret, undersøges effekten af at indfri mål om, at 10 % af alle bilpendlerture er samkørselture. Hvis yderligere 10 % af alle bilpendlerture er samkørselture, vil CO ₂ -effekten i 2030 være 470 ton CO ₂ .
13	Understøtte anvendelse af cykler på korte distancer (cykelstrategi)	At andelen af cykelture hæves fra 16 % til 25 % i 2033. At cykeltrafikken udgør minimum 40 % af alle ture under 5 km i 2033 (cykelandelen skal fordobles fra 20 % til 40 %).	I Rødovre Kommune bliver ca. 16 % af alle ture på under 5 km foretaget med bil. Hvis dette halveres gennem fx cykelkampanjer, kan der spares udledning af 1.400 tons CO ₂ pr. år. Frem mod 2030 vil CO ₂ -reduktionen falde til 930 tons CO ₂ pr. år som følge af den stigende andel af elbiler. Ud over en besparelse i CO ₂ , vil indsatsen være med til at bidrage til borgenes sundhed og trivsel samt sikre en bedre luftkvalitet og mindre støj, som direkte effekt ved fravælgelse af bilen.
14	Udbygning af cykelstinet (cykelstrategi)	At andelen af cykelture hæves fra 16 % til 25 % i 2033. At 90 % af alle cykelister i Rødovre i 2033 føler sig generelt tilfredse med omfanget af cykelstinet i 2033, herunder 50 % der er meget tilfredse.	Udbygning af cykelstinet med de angivne etaper giver en årlig besparelse på 40 ton CO ₂ . Frem mod 2030 vil CO ₂ -reduktionen falde til 26 ton pr. år som følge af den stigende andel af elbiler.
15	Omstilling til elbiler	At udskifte alle kommunale biler til elbiler og elskraldebiler inden 2030.	En udskiftning af personbiler og varebiler vil give en CO ₂ -reduktion på 30 ton i 2030. En udskiftning af de resterende lastbiler og traktorer mv. vil give en CO ₂ -reduktion på 190 ton i 2030. Ud over reduktionen i CO ₂ vil udskiftningen af bilerne føre til en væsentlig forbedring af arbejdsmiljøet for medarbejderne. Dette ses i form af mindre støj og partikelforurening.

16	Omstilling til ældre skraldebiler	At udskifte alle kommunale biler til elbiler og elskraldebiler inden 2030.	En udskiftning af personbiler og varebiler vil give en CO ₂ -reduktion på 30 ton i 2030. En udskiftning af de resterende lastbiler og traktorer mv. vil give en CO ₂ -reduktion på 190 ton i 2030. Ud over reduktionen i CO ₂ vil udskiftningen af bilerne føre til en væsentlig forbedring af arbejdsmiljøet for medarbejderne. Dette ses i form af mindre støj og partikelforurening.
17	Udskiftning af non-road maskiner til el	At udskifte alle kommunale non-road maskiner til el-drevne inden 2030.	En udskiftning af de fossildrevne mindre maskiner til el-drevne vil give en CO ₂ -reduktion på 30 ton i 2030. Ud over reduktionen i CO ₂ vil udskiftningen af bilerne føre til en væsentlig forbedring af arbejdsmiljøet for medarbejderne. Dette ses i form af mindre støj og partikelforurening.
18	De gennemskærende veje (begrønning af vejene)	At tilpasse Jyllingvej mellem Motorring 3 og Tårnvej, herunder begrønning af strækningen.	Effekten af projekterne i prioriteringskataloget for de gennemskærende veje varierer, men de overordnede linjer beskriver, at ved hastighedsnedsættelse opnås færre støjgener for borgerne. De flere grønne elementer kan bidrage til at absorbere partikelforureningen fra bilerne på strækningerne. Herudover vil de grønne elementer lokalt øge biodiversiteten langs de gennemskærende veje. Hastighedsnedsættelse på specifikke strækninger kan øge trygheden for de bløde trafikanter og potentielt gøre det mere attraktivt at cykle eller gå langs vejstrækningerne.
19	Mere biodiversitet i erhvervs-kvarterer	At få mere biodiversitet i erhvervs-kvarterer og kommunen. Indsatsen "biodiversitetsplan" vil indeholde særlige tiltag for erhverv.	Mere biodiversitet i form af flere arter af træer, blomstrende buske og uklippede græsarealer, vil optage mere CO ₂ og derved udlede mindre CO ₂ i atmosfæren, samt mindske varme-ø-effekten.
20	Energirenovering hos virksomheder	At få minimum 5 % af kommunens virksomheder og større erhvervsjendomme til at blive energirenoveret eller energieffektiviseret inden 2030.	At få minimum 5 % af virksomhederne og erhvervsjendommene til at energirenovere eller energieffektivisere vil give en CO ₂ -reduktion årligt på 380 ton. Effekten vil gradvis falde frem til 2030, hvis det lykkes Rødovre Kommune at konvertere naturgas- og oliefyr til grøn fjernvarme og varmepumper.
21	Udbygning af fjernvarmenettet	At opnå en fuld udbygning af fjernvarme i kommunen inden 2030 med en forventet tilslutning på 50 %. At opnå en tilslutningsprocent til fjernvarme på 90 % 10 år efter udbygningen – senest i 2040.	En fuld udbygning af fjernvarme i den resterende del af kommunen fortrænger ca. 20.000 tons CO ₂ i 2030. Fuld udbygning i de to første udbygningsområder fortrænger ca. 9.000 tons CO ₂ i 2030. Det er i første omgang forventningen, at der sker en tilslutning på 25 % i udbygningsperioden på ca. 3 år, og herefter tilsluttes ca. 6 % om året op til 90 % efter 10 år.

22	Informationsmøder for borgerne og virksomheder om udskiftning til fjernvarme	At øge tilslutningsprocenten til fjernvarme fra 25 % til 35 % i selve udbygningsperioden ved at afholde to årlige borgermøder frem til 2025 om konvertering til fjernvarme.	Hvis Rødovre Kommune kan opnå en tilslutningsprocent på 35 % i stedet for 25 % i startåret for fjernvarme tilslutning, opnår man en besparelse på 700-2.000 ton CO ₂ i 2030. Dette er afhængigt af, hvor mange områder som får gennemført fjernvarmeudbygning op til 2030. En CO ₂ -besparelse på alene 700 tons kan opnås gennem højere tilslutning i områderne: <ul style="list-style-type: none"> • Nord for Roskildevej • Syd for Roskildevej Det er antaget, at det nye forbrug ved udbygning vil blive forsynet af bæredygtige energikilder.
23	Affaldssortering i etageejendomme	At øge affaldssorteringen i etageejendomme ved at bl.a. at lave informationskampagner og afholde pop-up-events. Indsatsen bidrager til, at den nationale målsætning om genanvendelse opnås.	1 ton madaffald bliver til 90 m ³ biogas, hvilket svarer til en besparelse på 90 kg CO ₂ samt kompost med i alt 10 kg kvælstof, fosfor og kalium. Ved bedre sortering af vores affald vil det kunne nedbringe CO ₂ -udledningen, særligt indsamlingen af madaffald har stor indflydelse herpå. På nuværende tidspunkt er det via kvalitative analyser blevet slået fast, at der er op til 40 % madaffald i restaffaldet ved etageejendomme. Sidste år indsamlede Rødovre Kommune 2119 ton madaffald, hvilket giver en udledning af 84,8 ton CO ₂ . Der er derfor potentiale for en stor CO ₂ -besparelse ved øget sortering.
24	Mere affaldssortering og genanvendelse – villaer og rækkehuse	At øge affaldssorteringen og genanvendelsen i villaer og rækkehuse ved at lave informationskampagner. Indsatsen bidrager til, at den nationale målsætning om genanvendelse opnås.	Bedre sortering af vores affald vil kunne nedbringe vores CO ₂ -udledning. Informationskampagnerne skal sikre, at mest muligt affald går til genanvendelse.
25	Affaldssortering i det offentlige rum	At opsætte flere offentlige skraldespande til affaldssortering med kombinationen rest-, glas-, og plastaffald. På offentlige vejarealer vil der blive udskiftet 16 skraldespande om året de næste seks år, og i parker og grønne områder er der udpeget 11 områder, hvor skraldespandene med affaldssortering vil blive sat op i løbet af planperioden for affaldsplanen (2022-2033). Indsatsen bidrager til, at den nationale målsætning om genanvendelse opnås.	Muligheden for at affaldssortere i det offentlige rum vil skabe et bedre grundlag for at materialerne kan genanvendes og dermed bidrage positivt til den cirkulære økonomi. Ved en øget genanvendelse af affald, vil det bidrage positivt til nedbringelsen af CO ₂ . Særligt fokus på bedre frasortering af plast inden 2025, vil bidrage til nedbringelsen.

26	Mere affaldssortering i skoler, institutioner, idrætsanlæg og kulturinstitutioner	At øge affaldssorteringen i skoler, institutioner, idrætsanlæg og kulturinstitutioner ved at implementere affaldssortering på kulturinstitutioner, opdatere informationsmateriale og have undervisningsforløb for genbrugsstationen. Indsatsen bidrager til, at den nationale målsætning om genanvendelse opnås.	Viden og mulighed for mere genanvendelse, vil have en positiv effekt på sorteringen af affald og dermed også en effekt på ressourceforbruget.
27	Udvikling af indsamlingsordninger – storskrald og haveaffald	At flytte 500 ton storskrald fra forbrænding til genanvendelse. Indsatsen bidrager til, at den nationale målsætning om genanvendelse opnås.	Mindre storskrald vil gå til forbrænding, og materialerne og tingene vil dermed kunne blive genbrugt og genanvendes. Dette vil bidrage positivt til ressourcestrømmen og dermed også en reduktion i udledningen af CO ₂ .
28	Direkte genbrug på genbrugsstationen og lokalt	At flytte 100 ton affald fra behandling (deponi, forbrænding, genanvendelse) til genbrug gennem direkte genbrug for storskrald og på genbrugsstationen.	Mulighed for at kunne aflevere og tage ting der virker til direkte genbrug, øger de forskellige elementers levetid, og der vil dermed ikke være behov for samme mængde ressourcer. Det samme gælder muligheden for at reparere tingene.
29	Dialog med erhvervsforeningen om affaldssortering	At øge mængden af erhvervsaffald til genanvendelse og synliggøre virksomhedernes rolle i den cirkulære økonomi gennem dialog med Erhvervsrådet, kampagner og vejledning omkring affaldssortering, herunder på byggepladser.	En afledt effekt af indsatsen er mindre behov for ressourcer, samt bedre affaldssortering hos virksomhederne. En øget genanvendelse af affald, vil bidrage positivt til nedbringelsen af CO ₂ -udledningen, særligt en øget frasortering af plast hos virksomheder vil føre til en reduktion i CO ₂ -udledningen.
30	Fremme affaldssortering hos mindre virksomheder og ejendomme med flere erhvervslemål	At øge mængden af erhvervsaffald til genanvendelse og synliggøre virksomhedernes rolle i den cirkulære økonomi gennem dialog med Erhvervsrådet, kampagner og vejledning omkring affaldssortering, herunder på byggepladser.	Selv de mindste mængder korrekt sorteret affald kan være med til at bidrage positivt i genanvendelsesprocenterne. Ved mere sorteret affald øges andelen af affald til genanvendelse og genbrug samt indsatsen vil synliggøre virksomhedernes rolle i den cirkulære økonomi.
31	Affaldssortering på byggepladser	At øge mængden af erhvervsaffald til genanvendelse og synliggøre virksomhedernes rolle i den cirkulære økonomi gennem dialog med Erhvervsrådet, kampagner og vejledning omkring affaldssortering, herunder på byggepladser.	Ved at besøge de større byggepladser øges frasortering af materialer, og dermed øges genanvendelsesprocenten. Dette vil i det samlede regnskab reducere udledningen af CO ₂ .
32	Masterplan for Rødovre Nord	At projekter i Masterplan for Rødovre Nord er gennemført for at sikre, at de udpegede risikoområder er klimatilpasset.	Ved gennemførelse af klimatilpassningsprojekter i Rødovre Kommune tilføres byen robusthed og en lokal forøgelse af biodiversiteten.

33	Masterplan for Rødovre Øst	At projekter i Masterplan for Rødovre Øst (herunder projektet på Aage Knudsens Strøg) og Syd er gennemført for at sikre, at de udpegede risikoområder er klimatilpasset.	Ved gennemførelse af klimatilpasningsprojekter i Rødovre Kommune tilføres byen robusthed og en lokal forøgelse af biodiversiteten.
34	Masterplan for den sydlige del af Rødovre	At Masterplan for Rødovre Syd er udarbejdet At projekter i Masterplan for Rødovre Syd er gennemført for at sikre, at de udpegede risikoområder er klimatilpasset.	Ved gennemførelse af klimatilpasningsprojekter i Rødovre Kommune tilføres byen robusthed og en lokal forøgelse af biodiversiteten.
35	Biodiversitet på parkstrøget langs Rødovre Parkvej	At forskønne parkstrøget langs Rødovre Parkvej og øge den rekreative værdi og biodiversiteten ved bl.a. at bevare fuldkronede træer og indpasse borgernes input fra en gennemført borgerinddragelse.	At fastholde og udvikle Rødovre Parkvej som en grøn økologisk forbindelse i byen, med fokus på at bevare store fuldkronede træer og øge biodiversiteten, vil alt sammen bidrage til en grønnere by. En grøn by med mange store træer og grønne arealer bidrager til at optage CO ₂ i atmosfæren, binde forurenende partikler, optage vand og mindske varme-ø-effekten.
36	Klimatilpasning på Aage Knudsens Strøg	At projekter i masterplanerne for Rødovre Nord, Øst (herunder projektet på Aage Knudsens Strøg) og Syd er gennemført for at sikre, at de udpegede risikoområder er klimatilpasset.	Ved gennemførelse af klimatilpasningsprojekter i Rødovre Kommune tilføres byen robusthed og en lokal forøgelse af biodiversiteten.
37	Mere klimatilpasning og biodiversitet i boligselskaberne	At gennemføre klimatilpasningsprojekter i boligselskaber for at bidrage til målsætningen om at de udpegede risikoområder er klimatilpasset.	Ved gennemførelse af klimatilpasningsprojekter i Rødovre Kommune tilføres byen robusthed og en lokal forøgelse af biodiversiteten.
38	Harrestrup Å	At skybrudssikre mod risikoen for skadesvoldende oversvømmelser langs Harrestrup Å ved at gennemføre delprojekter beskrevet i Kapacitetsplan 2018.	Ved gennemførelse af klimatilpasningsprojekter i Rødovre Kommune tilføres byen robusthed og en lokal forøgelse af biodiversiteten.
39	Biodiversitetsplan	At skabe mere biodiversitet i Rødovre Kommune og større viden omkring biodiversitet blandt borgere, brugere og ansatte i kommunen ved at udarbejde en biodiversitetsplan.	Flere træer og mere grønt i kommunen som vil optage CO ₂ og derved er der mindre CO ₂ i atmosfæren, samt mindske varme-ø-effekten.
40	Biodiversitetsekspert - ud i de private haver	At øge biodiversiteten i borgernes egne haver ved at arrangere og facilitere 1-2 årlige havevandring for grundejerforeninger/ejerforeninger med en biodiversitetsekspert i borgernes haver.	Hvis flere haveejere fx lader træer og haveaffald blive på grunden samtidig med at øge andelen af blomster, træer og buske, vil en stor andel CO ₂ optages. Hvorimod hvis træstammer og andet haveaffald bliver kørt til genbrugsstationen til afbrænding, udledes CO ₂ .

41	Mere liv i haven – fra grøn ørken til levende bynær natur	At skabe mere biodiversitet i kommunen som helhed, og få større viden omkring biodiversitet blandt parcelhusejerne ved blandt andet at facilitere netværksmøder med henblik på selvkørende netværk efter 3 år.	Indsatsen skal øge optaget af CO ₂ fra de private grønne arealer. Biodiversiteten højes lokalt samt viden og praktisk erfaring blandt borgere.
42	Børnetræer på privat grund	At øge samarbejdet med boligsekskaberne omkring en udvikling af deres udearealer og friarealer til at etablere en bæredygtig og velplanlagt træbestand ved at plante "børnetræer" på selskabernes areal.	CO ₂ -udledningen nedsættes og medfører positiv virkning på varme-ø-effekten og biodiversitet over tid såfremt der vælges hjemmehørende træarter. Indsatsen kan med tiden bidrage med flere økologiske korridorer i byen.
43	Pejlemærker – bæredygtighedstiltag med henblik på ny indkøbsstrategi	At arbejde på identifikation af udvalgte pejlemærker for, hvilke bæredygtighedstiltag, der kan indarbejdes i ny indkøbsstrategi.	De bæredygtige pejlemærker i den nye indkøbsstrategi vil bidrage til en reduktion af kommunens samlede udledning af CO ₂ , herunder med særligt fokus på reduktionen eller substitution af engangsplast.
44	Etablering af markedsplads for genbrugsmøbler	At reducere udsmidning af møbler og andet kontorinventar, som fortsat har lang levetid ved at etablere en elektronisk markedsplads for genbrugsmøbler og kontorinventar.	Indsatsen vil give en reduktion i udledningen af CO ₂ fra Rødovre Kommune. Ved at genbruge flere møbler og kontorinventar, skal mindre ligeledes også produceres, og her er der et stort CO ₂ -aftryk at hente. Herudover kan indsatsen rykke med medarbejdernes adfærd i forhold til genbrug.
45	Økologisk bespisning i daginstitutionerne	At undersøge muligheden for, at alle daginstitutioner så vidt muligt køber økologisk mad.	CO ₂ -potentialet skal undersøges nærmere og vil blive kortlagt efter budgetresolutionen i maj.
46	Bæredygtighed i skolerne (åben skole)	At gennemføre klimaforløb gennem folkeskolens klassetrin.	Uddannelse og viden omkring klima, miljø og bæredygtighed vil kunne føre til adfærdsændringer hos eleverne på kommunens folkeskoler, som kan drive den bæredygtige udvikling i den rigtige retning.
47	Klimavenlig madkultur i skolen	At alle skoler tilbyder undervisning i sund og klimavenlig madkultur og madlavning herunder affaldssortering i forbindelse med undervisning og læring i faget madkundskab.	Adfærdsændringer i forhold til kostvaner skærer især ned på mængden af kød og mejeriprodukter, som har en tydelig effekt på CO ₂ -aftrykket. En reduktion på 2.700 ton CO ₂ pr. år kan potentielt sikres, hvis børn i den kommunale folkeskole og deres forældre spiser bælgfrugter (fx bønner, ærter, linser, jordnødder mv.) eller kylling fremfor indtag af 130 gram oksekød. Dette vil være en halvering af det ugentlige oksekødsforbrug, som ligger på 260 gram. Hvis familierne helt holder op med at spise oksekød kan effekten fordobles til 5.400 ton CO ₂ pr. år
48	Plaststrategi - implementering	At reducere kommunens forbrug af engangsplast via implementering af Plaststrategi.	Fjernelse af overtræksko giver en besparelse på 0,2 ton CO ₂ , og yderligere kan spa-

			res 0,33 ton CO ₂ , hvis 100 kg plastik i medicinbægre, plastikposer i spande til brugte papirhåndklæder og engangsposer kan erstattes med alternative løsninger. De beregnede CO ₂ -effekter vedrører CO ₂ -udledningen forbundet med forbrændingen af plastikaffaldet. Indregnes også energiforbruget forbundet med produktionen af plastik er CO ₂ -reduktionen omkring dobbelt så stor. CO ₂ -udledningen for alternativerne til plast er ikke opgjort.
49	Velkomstpakke til nye borgere	At "Velkomsthilsen" til erhverv og borgere indeholder en tekst, der tydeliggør kommunens ambitioner i forhold til den grønne omstilling og bæredygtighed, samt nødvendigheden af, at alle i fællesskab medvirker til at løfte den grønne dagsorden.	Den fortsatte boligbygning i Rødovre forventes de næste 5-10 år, at medføre en vækst på ca. 6.300 borgere. Med Velkomstpakken antages det at både virksomheder og borgere, hurtigt bliver sat ind i, hvad det er for en retning kommunen ønsker i forhold til klima og bæredygtighed. Samt betydningen af, at borgere og erhvervsliv arbejder i samme retning, hvis vi skal nå i mål med 70 % CO ₂ -reduktion i 2030 og nul-nettoudledning i 2050.
50	Strategi for øget genanvendelse fra nedrivninger	At genanvende de mulige byggematerialer fra kommunale nedrivningsmodne bygninger ved at udarbejde en strategi for genanvendelse af materialer fra nedrivninger.	Genanvendelsen af byggematerialer vil nedsætte behovet for produktion og transport af nye materialer og dermed nedsætte CO ₂ -udledningen betydeligt. Det vil samlet set give en CO ₂ -reduktion på 60 ton i 2030. Størstedelen af CO ₂ -gevinsten vil ikke blive afspejlet i Rødovre Kommunes energi og klimaregnskab, fordi den relaterer sig til produktion af byggematerialer.

Dokumentation

- Bilag 7: Masterplaner for Rødovre Nord og Øst
- Bilag 10: Kort over Fjernvarmeudvidelsesområder
- Bilag 12: Kortlægning af udledning, udarbejdet af EA Energianalyse
- Bilag 13: Scenarieberegninger, udarbejdet af EA Energianalyse
- Bilag 14: Effektvurdering af indsatser, udarbejdet af EA Energianalyse
- [Link: Affaldsplan 2022-2033](#)
- [Link: Prioriteringskatalog - De gennemskærende veje](#), sag nr. 172, bilag 1, 26. oktober 2021

3.1.2 Omkostninger og finansiering

For hvert enkelt af de 50 indsatser er der udført en økonomisk beregning. Bilag 15 er en sammenfatning af økonomi for de enkelte indsatser, hvoraf det også fremgår om der er afsat midler til indsatsen eller om der skal afsættes midler i de årlige budgetforhandlinger. I selve Klimahandlingsplanen er der for hver indsats også angivet økonomi, og om midlerne er afsat eller skal afsættes. De 50 indsatser findes på side 46-115 i Klimahandlingsplanen.

Dokumentation

- Bilag 15: Sammenfatning af økonomi for indsatser i Klimahandlingsplanen

3.1.3 Transparent metode til prioritering af tiltag

Metode til prioritering af tiltag er foregået i to steps:

- Indsatsernes CO₂-effekt blevet undersøgt og dokumenteret, hvor dette var muligt
- Sammenspillet mellem CO₂-reduktion og merværdier er vurderet.

Indsatsernes CO₂-effekt blevet undersøgt og dokumenteret, hvor dette var muligt, for at kunne prioritere de mest effektive indsatser i forhold til CO₂-reduktion højt.

Derudover har Rødovre Kommunes Klimaudvalg diskuteret indsatserne i lyset af sammenspillet mellem CO₂-reduktion, klimatilpasning og merværdier. Klimaudvalget har på et møde i december 2021 gennemgået og diskuteret 20-25 af indsatserne. Udvalget har dels drøftet om de identificerede merværdier var fyldestgørende – altså om der manglede vigtige merværdier – og derudover drøftet effekten af merværdierne ud fra en lav-middel-høj-skala. Dernæst har udvalget sat indsatserne op i en matrix for at fremhæve, hvilke indsatser udvalget så som vigtige – både alene med afsæt i CO₂-reduktion og i sammenhæng med merværdierne (se bilag 16: Matrix for prioritering af indsatser samt billeder fra Klimaudvalgsmøde 8. december 2021).

Inden for klimatilpasning er masterplaner et vigtigt arbejdsredskab til at identificere, hvor der er behov for konkrete projekter til at løse udfordringerne med oversvømmelse fra kloak og vandløb.

De 50 indsatser er således prioriteret ud fra deres effekt på CO₂-reduktion og klimatilpasning samt de merværdier de samtidig medfører. De forbrugsrelaterede udledninger indgår ikke i CO₂-regnskabet for Rødovre, men vi ser det som et nødvendigt område at sætte ind for at sænke udledningen yderligere i kommunen. Derfor er forbrug medtaget, og der er i indsatserne særligt fokus på at uddanne vores børn og unge i at handle mere klimavenligt i alle henseender. Faser (tidsplan) for de enkelte indsatser er lavet ud fra at sikre målene nås (læs nærmere i afsnit 3.1.6 og 3.1.7). Der er i tidsplanerne indtænkt sammenhæng med andre projekter/driftsopgaver for at opnå synergi.

De 50 indsatser er forelagt for Kommunalbestyrelsen den 26. april 2022 for at sikre, at der er politisk opbakning til prioriteringen af indsatserne, inden planen færdiggøres.

“Transparent metode til prioritering af tiltag” er også beskrevet på side 116 i Klimahandlingsplanen netop for at det er transparent for læseren, hvordan indsatserne er prioriteret.

Dokumentation

- Figuren på side 42-43 i Klimahandlingsplanen viser tidsplanen for de 50 indsatser.
- Bilag 14: Effektvurdering af indsatser, udarbejdet af EA Energianalyse
- Bilag 16: Matrix for prioritering af indsatser samt billeder fra Klimaudvalgsmøde den 8. december 2021.
- [Link: Orientering om fjerde udvalgsmøde i Klimaudvalg](#), sag nr. 2, bilag 3, 11. januar 2022
- [Link: Vedtagelse af Klima- og Naturudvalg – Prioritering af indsatser i Klimahandlingsplanen](#), sag nr. 9, 5. april 2022

- [Link: Vedtagelse af Kommunalbestyrelsen – Prioritering af indsatser i Klimahandlingsplanen](#), sag nr. 71, 26. april 2022

3.1.4 Identifikation af gevinster og merværdier

Klimaindsatsernes potentielle merværdier er angivet i Klimahandlingsplanen under hver indsats, mens en oversigt over udvalgte mål for merværdier vises i tabellen i under afsnit 1.3.3 (Mål for merværdi).

De sociale, miljømæssige og økonomiske gevinster og merværdier vi forventer at se, kommer for eksempel til at have en positiv effekt på grønne byrum, sundhed, støj, luftkvalitet og sikring mod store regnhændelser og oversvømmelser.

Merværdierne for indsatserne er identificeret og prioriteret i sammenhæng med at tiltagene er blevet prioriteret, jf. afsnit 3.1.3. Klimaudvalget har på et møde i december 2021 gennemgået og diskuteret 20-25 af indsatserne. Udvalget har dels drøftet om de identificerede merværdier var fyldestgørende – altså om der manglede vigtige merværdier – og derudover drøftet effekten af merværdierne ud fra en lav-middel-høj-skala. Dernæst har udvalget sat indsatserne op i en matrix for at fremhæve, hvilke indsatser udvalget så som vigtige – både alene med afsæt i CO₂-reduktion og i sammenhæng med de merværdierne.

Identifikation af gevinster og merværdier er også beskrevet i Klimahandlingsplanen på side 116.

Dokumentation

- Bilag 16: Matrix for prioritering af indsatser samt billeder fra Klimaudvalgsmøde den 8. december 2021
- [Link: Rødovre Kommunes Sundhedspolitik 2021-2025](#)
- [Link: Rødovrestrategien 2020](#)
- [Link: Orientering om fjerde udvalgsmøde i Klimaudvalg](#), sag nr. 2, bilag 3, 11. januar 2022
- [Link: Rødovre Kommunes støjhandlingsplan 2018-2023](#)

3.1.5 Rimelig og retfærdig fordeling af gevinster

Inklusivitet

Under udarbejdelse af planen er et udvalg af borgere, politikere, foreninger, virksomheder og frivillige organisationer blevet inddraget i udviklingen af indsatser og prioriteringen gennem Klimaudvalget. I Rødovre Kommune består knap halvdelen af boligmassen af almennyttige boligbyggerier. Derfor har den almene sektor en stor betydning for det sociale arbejde i kommunen, hvilket også har gjort dem selvskrevne til en plads i Klimaudvalget. Herfra har der i indsatserne, som omhandler de almene boliger, helt fra starten været et fokus på udsatte befolkningsgrupper og et særligt fokus på merværdier som fx sundhed, trivsel og stærke sociale fællesskaber i udviklingen af klimarelaterede indsatser (se orienteringsnotat fra det fjerde Klimaudvalgsmøde, hvor indsatserne prioriteres og merværdier identificeres).

Herudover har de unge i Rødovre været inddraget på to forskellige måder:

- 1) I Rødovre har ungepanelet bidraget til dialog og idéudvikling under temaet "Hvordan kan vi gøre Rødovre mere bæredygtig". De har bidraget med en fortælling om, hvordan ungdommen i Rødovre

forholder sig til denne problemstilling, og de har lavet en mini-idéudvikling over initiativer og tema-tikker. Deres fortælling bruges som baggrundsviden i indsatserne og deres konkrete ideer tages med videre i arbejdet i relevante indsatser.

- 2) Derudover er en gruppe sårbare unge med tilknytning til jobcenteret og 'Springet' blevet inviteret ind til at bidrage til ideer til indretningen af det grønne areal i forbindelse med projektforslaget om Rødovre Parkvej med fokus på forøgelsen af biodiversitet.

Inddragelsen af sårbare unge samt andre sårbare grupper i lokalsamfundet, vil i høj grad foregå konkret og lokalt forbundet med de indsatser, hvor den gældende målgruppe vil blive berørt.

I forbindelse med klimatilpasning vil der ske borgerinddragelse i de projekter, som medfører synlige ændringer i byrummet. Nogle klimatilpasningsprojekter kan kun gennemføres på private arealer, og Rødovre Kommune har i flere år haft et godt samarbejde med vores almennyttige boligselskaber, hvor flere projekter med forsinkelse eller afkobling af regnvand allerede er gennemført. Disse projektet skaber i flere tilfælde øget rekreativ værdi i de almennyttige boligafdelinger til glæde for beboerne.

Specifikke sårbarheder eller uligheder

Som beskrevet i 2.1.2 er der sårbare samfundsgrupper og uligheder i Rødovre, som Klimahandlingsplanens indsatser retter opmærksomhed mod. Nogle af klimaindsatserne har både fordele for mindre velstillede borgere, samtidig med at de har merværdien fællesskaber, der bidrager til at mindske ensomhed. Fx er Indsats 12 om delebiler med til at mindske antallet af biler, samtidig med at de borgere, der ikke har råd til egen bil, kan benytte bil, hvor rejser med cykel eller offentlig transport ikke løser transportbehovet tilstrækkeligt. Indsats 28 fremmer ressourcegenanvendelse, og er også en økonomisk fordel for borgere, der kan få gode ting uden at købe nyt.

Rødovre Kommunes masterplaner er udarbejdet på baggrund af en oversvømmelseskortlægning samt en værdikortlægning og otte udpegede risikoområder. Dette sikrer, at masterplanerne griber ind over for de sårbarheder og uligheder, der er knyttet til, at nogle beboere i kommunen bor i et område, der er mere udsat på afløbsområdet.

Ydermere bidrager de indsatser i Klimahandlingsplanen, der fremmer andre transportformer end privatbilismen, til en rimelig og retfærdig fordeling af gevinster. Det gør de, fordi de medvirker til at transportformer som cykling og bustransport bliver mere behagelig, nem og tilgængelig, hvilket gavner særligt de beboere i kommunen, der ikke har råd til eller mulighed for at have egen private bil.

De klimaindsatser, der er med til at mindske varme-ø-effekten, griber også ind over for de beboere i kommunen, der er mere udsatte ved varmere vejr, fordi de er fysisk sårbare.

Rimelig og retfærdig fordeling af gevinster er også beskrevet i Klimahandlingsplanen på side 116.

Dokumentation

- Bilag 17: Notat i forbindelse med møde i Ungepanel, 2. december 2021
- [Link: Orientering om fjerde udvalgmøde i Klimaudvalg](#), sag nr. 2, bilag 3, 11. januar 2022

3.1.6 Ejerskab og beføjelser i relation til tiltag

I nedenstående skema beskrives aktører. Det hovedansvarlige område i Rødovre Kommune (ejerskab/facilitator) er markeret med fed. Ligeledes ses andre relevante aktører/områder i Rødovre Kommune og eksterne aktører for hver indsats.

Indsats		Rødovre Kommune Hovedansvarlig er markeret med fed	Eksterne aktører
1	Konvertere alle kommunale bygninger med naturgas eller oliefyr til fjernvarme eller varmepumper	Rødovre Kommunale Ejendomme og Rødovre Kommunale Fjernvarmeforsyning.	
2	Udskiftning af lyskilder til LED	Rødovre Kommunale Ejendomme og andre relevante områder (hovedsagligt børneinstitutioner og skoler).	
3	Energirenovering i de kommunale bygninger	Rødovre Kommunale Ejendomme.	Relevante entreprenører
4	Udbygning af solceller på kommunale bygninger	Rødovre Kommunale Ejendomme.	
5	Vejen til energigivende boliger i Rødovre – tilbud om energitjek og renovering hos private	Byudvikling	Danmarks Naturfredningsforening, energirådgivervirksomheder, andre lokale foreninger, borgersammenslutninger eller andre initiativer fx SAGIR.
6	Flere solcelleanlæg i Rødovre Kommune	Byudvikling.	Lokale foreninger, borgersammenslutninger fx SAGIR eller øvrige grundejerforeninger.
7	Energirenovering og bygningskulturarv - livscyklusanalyser (LCA) som kriterium i byggesager	Byudvikling.	Institut for Byggeri, By og Miljø (BUILD), Realdania, grundejerforeninger, boligselskaber i Rødovre.
8	Taskforce - viden om klimatiltag	Byudvikling, Miljø og Affald, Vej og Park, Rødovre Kommunale Ejendomme samt Rødovre Kommunale Fjernvarmeforsyning.	NEXT (håndværkeruddannelsen, energivejledningslinjen), lokale private grundejerforeninger og ejendomsmæglere.
9	Strategi for elladestandere	Vej og Park.	Leverandører og operatører af elladestandere, private og almene boligselskaber i Rødovre.
10	Bæredygtige buslæskure	Vej og Park.	Leverandører af buslæskure vil blive en vigtig aktør.
11	BRT (bus rapid transit)	Vej og Park samt Byudvikling.	Staten, Region Hovedstaden, Movia, Gladsaxe Kommune, Københavns Kommune, Brøndby Kommune og Hvidovre Kommune.
12	Udbredelse af ordninger for dele- og bybiler	Vej og Park.	Private delebilsordninger, herunder SHARE NOW, boligselskaber i Rødovre og andre mulige interessenter.

13	Understøtte anvendelse af cykler på korte distancer (cykelstrategi)	Vej og Park samt Skoleområdet.	
14	Udbygning af cykelstinet (cykelstrategi)	Vej og Park.	Staten er en vigtig aktør i forhold til muligheder for ansøgning om statslig medfinansiering ved cykelprojekter via Statens Cykelpuljer.
15	Omstilling til elbiler	Miljø og Affald , Vej og Park, Indkøb og Jura, samt øvrige relevante områder i kommunen.	
16	Omstilling til eldrevne skraldebiler	Miljø og Affald samt Indkøb og Jura	
17	Udskiftning af non-road maskiner til el	Vej og Park samt Indkøb og Jura	
18	De gennemskærende veje (begrønning af vejene)	Vej og Park	
19	Mere biodiversitet i erhvervs-kvarterer	Vej og Park , Byudvikling samt Miljø og Affald.	De lokale virksomheder, Danmarks Naturfredningsforening, andre eksterne rådgivere inden for biodiversitet og en naturvejleder.
20	Energireovering hos virksomheder	Byudvikling samt Miljø og Affald.	Erhvervsrådet, Energistyrelsen, privat energivejleder og de lokale virksomheder.
21	Udbygning af fjernvarmenettet	Rødovre Kommunale Fjernvarmeforsyning.	VEKS.
22	Informationsmøder for borgerne og virksomheder om udskiftning til fjernvarme	Rødovre Kommunale Fjernvarmeforsyning , Byudvikling samt Miljø og Affald.	Energistyrelsen.
23	Affaldssortering i etageejendomme	Miljø og Affald.	Rødovre Boligselskab og andre almennyttige boligforeninger i Rødovre Kommune m.fl.
24	Mere affaldssortering og genanvendelse – villaer og rækkehuse	Miljø og Affald.	Grundejerforeninger og borgere i Rødovre Kommune.
25	Affaldssortering i det offentlige rum	Vej og Park samt Miljø og Affald.	
26	Mere affaldssortering i skoler, institutioner, idrætsanlæg og kulturinstitutioner	Miljø og Affald samt Børne- og Kulturforvaltningen, herunder idrætsanlæg og kulturinstitutionerne.	Vestforbrænding.
27	Udvikling af indsamlingsordninger – storskrald og haveaffald	Miljø og Affald samt Vej og Park.	Boligorganisationer i Rødovre, grundejerforeninger og Agenda 21-gruppen.
28	Direkte genbrug på genbrugsstationen og lokalt	Miljø og Affald samt Social- og Sundhedsforvaltningen.	Vestforbrænding, borgere, virksomheder, boligselskaber i Rødovre, grundejerforeninger og frivillige organisationer der arbejder med genbrug i Rødovre.
29	Dialog med erhvervsforeningen om affaldssortering	Miljø og Affald samt Byudvikling.	Erhvervsrådet og virksomheder i Rødovre.
30	Fremme affaldssortering hos mindre virksomheder og ejendomme med flere erhvervslejemål	Miljø og Affald samt Byudvikling.	Små virksomheder, ejere af erhvervs-ejendomme og Erhvervsrådet.

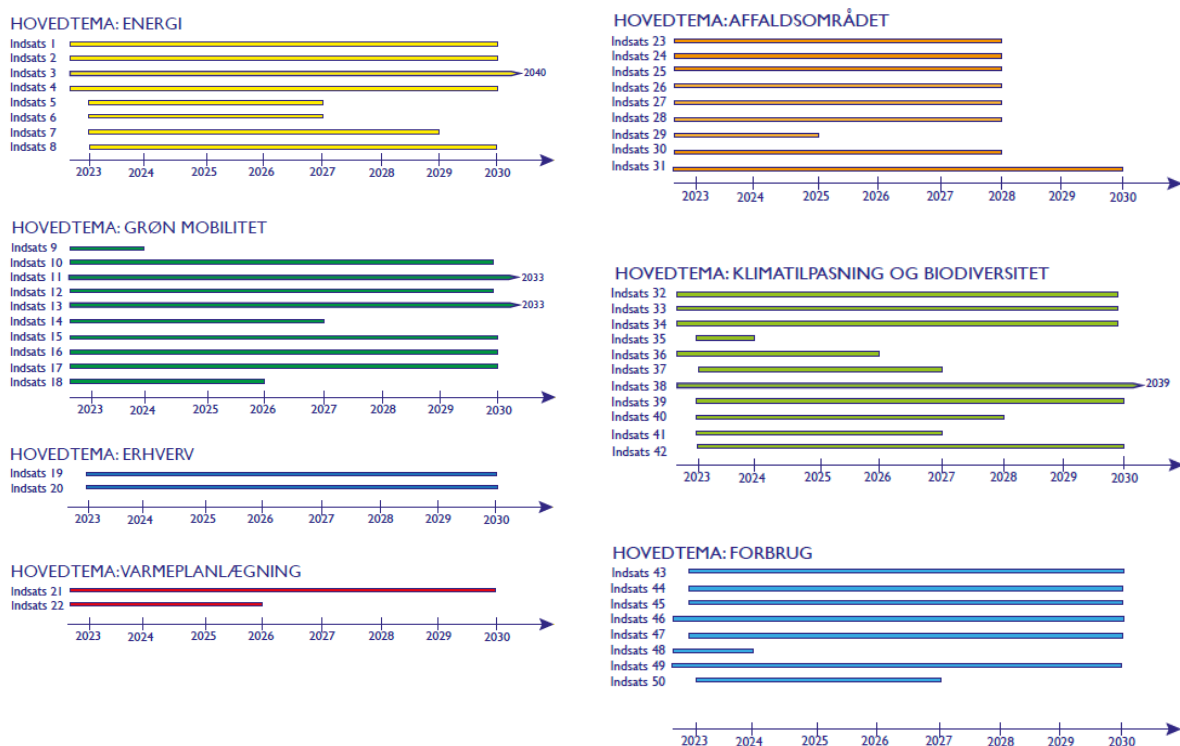
31	Affaldssortering på byggepladser	Miljø og Affald samt Byudvikling.	Bygherrer og entreprenører
32	Masterplan for Rødovre Nord	Miljø og Affald , Byudvikling samt Vej og Park.	HOFOR
33	Masterplan for Rødovre Øst	Miljø og Affald , Byudvikling samt Vej og Park.	HOFOR
34	Masterplan for den sydlige del af Rødovre	Miljø og Affald , Byudvikling samt Vej og Park.	HOFOR
35	Biodiversitet på parkstrøget langs Rødovre Parkvej	Vej og Park.	Danmarks Naturfredningsforening, Agenda 21-gruppen, eksterne rådgivere inden for biodiversitet, skoler mv.
36	Klimatilpasning på Aage Knudsens Strøg	Vej og Park , Byudvikling samt Miljø og Affald.	HOFOR, projekterende landskabsarkitektfirma SLA og relevante aktører
37	Mere klimatilpasning og biodiversitet i boligselskaberne	Miljø og Affald samt Vej og Park.	HOFOR , boligselskaber i Rødovre
38	Harrestrup Å	Miljø og Affald samt Vej og Park (For Rødovre Kommunes del af det tværfaglige samarbejde).	Eksterne: Tværkommunalt samarbejde med følgende aktører; Albertslund Kommune, Ballerup Kommune, Brøndby Kommune, Frederiksberg Kommune, Gladsaxe Kommune, Glostrup Kommune, Herlev Kommune, Hvidovre Kommune, Københavns Kommune, Rødovre Kommune, Frederiksberg Forsyning, Glostrup Forsyning, HOFOR og NOVAFOS.
39	Biodiversitetsplan	Vej og Park samt øvrige områder i Teknisk Forvaltning.	Relevante aktører og partnere kan være Danmarks Naturfredningsforening, boligselskaber og rådgivere inden for biodiversitet, Agenda 21-gruppen og naturvejledere.
40	Biodiversitetsekspert - ud i de private haver	Vej og Park , Byudvikling samt Miljø og Affald.	En ekstern ekspert/konsulent i biodiversitet, Rødovre grønne fællesskab, SAGIR, øvrige grundejerforeninger/ejerforeninger, blomsterhandlerne i/uden for Rødovre Centrum og bibliotekerne
41	Mere liv i haven – fra grøn ørken til levende bynær natur	Vej og Park , Byudvikling samt Miljø og Affald.	Relevante og anderkendte organisationer, som driver netværks- og videndelingsprogrammer for levende bynær natur. Fx Landsforeningen Praktisk Økologi (PØ), Danmarks Naturfredningsforening, Dyrenes beskyttelse
42	Børnetræer på privat grund	Vej og Park og Sekretariatet i Teknisk Forvaltning (GIS).	Boligselskaber i Rødovre
43	Pejlemærker – bæredygtighedstiltag med henblik på ny indkøbsstrategi	Indkøb og Jura samt Miljø og Affald.	
44	Etablering af markedsplads for genbrugsmøbler	Indkøb og Jura faciliterer projektet. Alle forvaltninger og enheder i Rødovre Kommune indgår, herunder et	

		særligt samarbejde med Affald og Miljø.	
45	Økologisk bespisning i daginstitutionerne	Dagtilbudsområdet m.fl.	
46	Bæredygtighed i skolerne (åben skole)	Skoleområdet.	Vestforbrænding, HOFOR Skoletjeneste og FN Byen
47	Klimavenlig madkultur i skolen	Skoleområdet samt madkunds-kabslærerne fra alle skoler.	Ekstern aktør inden for bæredygtig og klimavenlig madlavning
48	Plaststrategi - implementering	Miljø og Affald, Rødovre Kommunale Ejendomme, Dagtilbudsområdet, Hjemmeplejen, Plejehjem samt Indkøb og Jura.	Leverandører af mere bæredygtige alternativer (lokale leverandører, hvis muligt), såsom Rebag (plastikfri føde-vareemballage) og beskyttede værksteder i Rødovre
49	Velkomstpakke til nye borgere	Stab for Politik og Kommunikation samt Miljø og Affald.	
50	Strategi for øget genanvendelse fra nedrivninger	Rødovre Kommunale Ejendomme samt Miljø og Affald.	Nedrivningsfirmaer

Ovenstående er også beskrevet under hver indsats på side 46-115 i Klimahandlingsplanen.

3.1.7 Tidsplan for gennemførelse

Et samlet overblik over indsatsernes tidsplan ses på nedenstående figur (side 42-43 i Klimahandlingsplanen):

Indsatserne i Klimahandlingsplanen er meget konkrete, og derfor er tidshorisonten for fleste af indsatserne sat til senest 2030, selvom selve hovedtemaernes tidshorisont er 2050. Det skyldes, at national lovgivning, den teknologiske udvikling og andre udefrakommende faktorer har betydning for, om de konkrete indsatser skal fortsætte i deres nuværende form, eller om de skal ændres/tilpasses i forbindelse med at planen revideres i 2027, jf. afsnit 3.4.3. Fx er det planen, at fjernvarmen er udbygget i 2030 (indsats 21) med en forventet

tilslutning på 50 % og med en tilslutning på 90 % efter 10 år. Tilslutningen skal således fortsat øges efter 2030, men om det er via informationsmøder (indsats 22) eller på anden vis er for tidligt at vurdere på nuværende tidspunkt. Målet om 50 % tilslutning i 2030 er sat, inden gaspriserne steg kraftigt. Udefrakommende faktorer, som i dette tilfælde gaspriser, har derfor betydning for hvilken indsats, der er behov for, for at få flere koblet på fjernvarme i det langsigtede perspektiv frem mod 2050. Lige nu er interessen for tilkobling til fjernvarme stor, og hvis det fortsætter, så er der muligvis ikke behov for en ny indsats, men blot behov for at monitorere tilslutningen til fjernvarmen.

Tidshorizonten for de enkelte indsatser er også sat ud fra at sikre sammenhæng og overensstemmelse med kommunens øvrige planer, som Klimahandlingsplanen spiller tæt sammen med. Fx er affaldsindsatserne (Indsats 23-31) i overensstemmelse med Rødovre Kommunes Affaldsplan 2022-2033, som har detaljeret beskrivelser frem til 2028, hvor affaldsplanen skal revideres. For at sikre sammenhæng og overensstemmelse med affaldsplanen går de konkrete affaldsindsatser også til 2028 i Klimahandlingsplanen. Herved sikres, at der fra 2028 og frem fortsat er overensstemmelse mellem de to planer.

I figuren i afsnit 2.4.2 ses, at "Transport" udgør den største drivhusgasudledning i 2030. For at nå i mål med netto-nuludledning i 2050 er udskiftning til elbiler et væsentligt indsatsområde i det langsigtede perspektiv. Hvilke indsatser, der er behov for for at understøtte udskiftning til elbiler, afhænger i høj grad af de nationale krav på området. Derfor er der ikke udarbejdet konkrete indsatser på lang sigt på nuværende tidspunkt.

De 50 indsatser vil blive monitoreret, evalueret og justeret, jf. afsnit 3.4, og nye indsatser vil komme til i forbindelse med revision af planen i 2027.

I nedenstående skema beskrives tidsplanen og faserne for hver indsats (også beskrevet på side 46-115 i Klimahandlingsplanen). Effekt/CO₂-potentialet er beskrevet i skemaet under afsnit 3.1.1 og under hver indsats på side 46-115 i Klimahandlingsplanen.

Indsats		Faser
1	Konvertere alle kommunale bygninger med naturgas eller oliefyr til fjernvarme eller varmepumper	Løbende frem mod 2030 skal alle kommunale bygningers varmforsyning være udskiftet til enten fjernvarme eller varmepumper, afhængig af den geografiske placering. På nuværende tidspunkt er der 4 kommunale ejendomme med oliefyr, dette er mindre ejendomme, som vi inden for en tidshorizont på 5-7 år vil træde ud af. Herudover forsynes 16 bygninger med naturgas.
2	Udskiftning af lyskilder til led	Udskiftning til LED vil ske løbende i takt med driftsfejl og renoveringsprojekter. Bygningsafdelingen holder løbende øje med energiforbruget ved hjælp af MinEnergiz, og udpeger steder hvor det giver god mening at udskifte lyskilderne. Derudover indsamles viden om belysningen ved at besøge de forskellige institutioner i kommunen og ved erfaringer fra brugerne.
3	Energireovering i de kommunale bygninger	Kortlægning af energibesparelses potentialet for kommunens bygningsmasse og udførelse af en prioritets liste for størst energireoveringspotentiale udformes hvert år ved årets udgang. Herefter påbegyndes de årlige energireoveringsprojekter med prioritering af de bygninger, der har lavest energieffektivitet. Herunder er der også fokus på adfærd mv.
4	Udbygning af solceller på kommunale bygninger	Etablering af solcelleanlæg på kommunens bygninger i forbindelse med nybyggeri og store energireoveringer vil ske løbende. Opstart af indsatsen vil ske efter politisk vedtagelse af

		Klimahandlingsplanen i efteråret 2022. Muligheden for at etablere et forsyningselskab til at administrere solcelleanlæg på eksisterende bygninger undersøges med henblik på at kortlægge de økonomiske konsekvenser både i forhold til drift af et sådan selskab og i forbindelse med afledte konsekvenser fx i forbindelse med bloktilskud. Der vil være behov for ekstern konsulentbistand til den undersøgelse.
5	Vejen til energivenlige boliger i Rødovre – tilbud om energitjek og renovering hos private	2023: <ul style="list-style-type: none"> • Projektets koncept færdigudvikles. • Kampagne opstartes. • Energivejleder ansættes som konsulent. • Energirapporter udføres løbende. • Udvælgelse af ansøgere som skal have tilskud til energirenovering. • Udførelse af energirapporter. • Opfølgende branding af udvalgte projekter.
6	Flere solcelleanlæg i Rødovre Kommune	2023: Færdigudvikling og opstart af indsatsen. 2023-2026: Kampagner, borgerarrangementer og dokumentation.
7	Energirenovering og bygningskulturarv - livscyklusanalyser (LCA) som kriterium i byggesager	2023 – 2028: <ul style="list-style-type: none"> • Udvikling af materialekatalog henvendt til borgere. • Kampagne der forbinder og formidler historier/eksempler ud i klima med kulturmiljø. • Materialesamling/udstilling på biblioteket eller i borgerhus/kulturhus. • LCA værktøj tilpasset så det er tilgængeligt for borgere - evt. i eksempler digitalt.
8	Taskforce - viden om klimatiltag	2023-2024: Taskforcens arbejdsgruppe bliver etableret. Ressourcerne findes i relevante faggrupper. Ejendomsmæglere og grundejerforeninger kontaktes og inddrages. 2024: Taskforcens specifikke arbejdsopgaver og form bliver defineret. Ejendomsmæglere og private grundejerforeninger får viden om renovering af huse.
9	Strategi for elladestandere	2022: Udarbejdelse af oplæg til strategi for elladestandere. 2023: Politisk godkendelse af strategien.
10	Bæredygtige buslæskure	Inden 2023: Kortlægning af mulighederne for opsætning af bæredygtige buslæskure. 2023-2024: Valg af modelkrav til læskure og en afklaring af de muligheder der allerede er på markedet samt udbud af udskiftning af buslæskure. 2024-2029: Opsætning/udskiftning af buslæskure i byrummet. Udskiftningen vil ske løbende i takt med, at læskurene trænger til at blive udskiftet, da det ud fra både et klimamæssigt og økonomisk perspektiv ikke er hensigtsmæssigt at udskifte læskure, før der reelt er behov for udskiftning.
11	BRT (bus rapid transit)	2023-2027: VVM-proces og projektering af anlægsprojektet. Politisk godkendelse af igangsættelse og medfinansiering af anlægsprojektet samt udbud af nyt busmateriel. 2028-2033: Anlæggelse af BRT-tracé og BRT-stationer i Rødovre.
12	Udbredelse af ordninger for dele- og bybiler	Fra 2021-: Gennemgang af de offentlige parkeringspladser i forhold til antal og udpegning af pladser, som kan reserveres til delebilsordninger. Der skal indledes en dialog med eksisterende

		delebilsordninger i forhold til udbredelse af konceptet til Rødovre, herunder behov for og placering af parkeringsmuligheder både på private og offentlige arealer, samt evt. videreformidle kontakten mellem potentielle brugergrupper af ordningerne.
13	Understøtte anvendelse af cykler på korte distancer (cykelstrategi)	Idekataloget i strategien skal være med til at formulere indsatserne for at nå i mål med fordoblingen af cykelture, med særligt fokus på de kortere ture under 5 km. Strategien skal frem mod 2033 evalueres hvert 4. år, for at sikre at målsætningerne gradvist indfries.
14	Udbygning af cykelstinet (cykelstrategi)	2022-2023: Projektering og anlæg af cykelsti Hendriksholms Boulevard, Veronikanvej og Randrupvej. 2023-2024: Projektering og anlæg af cykelsti Ejbyvej og Brandholms Allé. 2024-2025: Projektering og anlæg af cykelsti Viemosevej (Islebrovej-Viemosebro). 2025-2026: Projektering og anlæg af cykelsti Sommerfuglevej.
15	Omstilling til elbiler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prioritering og rækkefølge for udskiftning. 2. Undersøgelse af marked. 3. Indkøb eller udarbejdelse af udbud og bekendtgørelse af udbud (for de største biler). 4. Indgåelse af kontrakt og levering. <p>Faser gentages for hver prioritet, medmindre der er tale om et mindre køretøj. Her vil der blive bedt om tilbud fra forskellige leverandører. Efterspørgslen på elbiler er øget markant over den seneste periode. Dels stiger interessen blandt almindelige forbrugere, og dels har flere og flere kommuner har valgt at gå over til el, hvilket presser leverandørerne og øger leveringstiden. En fuldstændig udskiftning vil derfor strække sig over en periode. Desuden er teknologien endnu ikke til, at samtlige køretøjer udskiftes.</p>
16	Omstilling til eldrevne skraldebiler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Markedsundersøgelse. 2. Udarbejdelse af EU-Udbud og bekendtgørelse af udbud. 3. Indgåelse af kontrakt og levering. <p>Ovenstående faser gentages for hver prioritet, medmindre der er tale om et mindre køretøj. Her vil der blive bedt om tilbud fra forskellige leverandører.</p> <p>Efterspørgslen på eldrevne lastbilschassis er øget markant over den seneste periode. Dels stiger interessen blandt vognmænd og dels har flere og flere kommuner har valgt at gå over til el. Eksempelvis har Københavns Kommune behov for 130 nye elskraldebiler. Det presser leverandørerne og det forlyder, at leveringstiden på elskraldebiler i øjeblikket er over 2 år. En fuldstændig udskiftning til elskraldebiler vil derfor strække sig over en periode på 8 - 10 år.</p>
17	Udskiftning af non-road maskiner til el	<ul style="list-style-type: none"> • Indhentning af tilbud fra forskellige leverandører. • Udarbejdelse af handlingsplan for udskiftning af de enkelte typer af maskiner, baseret på alder, pris m.m. • En fuldstændig udskiftning af non-road maskiner (enkelte er det ikke muligt at udskifte) er mulig inden for en relativ kort periode.
18	De gennemskærende veje (begrønning af vejene)	2022-2023: tilpasning af Jyllingevej mellem Motorring 3 og Københavns Kommune.

		De øvrige år er der endnu ikke prioriteret konkrete vejstrækninger.
19	Mere biodiversitet i erhvervskvartererne	Indsatsen "Mere biodiversitet i erhvervskvartererne", er indeholdt i Biodiversitetsplan, og vil følge dennes tidsplan: Forår 2023: Politisk godkendelse af indsats Biodiversitetsplan. Efterår 2023 - forår 2024: Udarbejdelse af Biodiversitetsplan. 2024 og frem: Investeringsønsker og gennemførelse af konkrete projekter fra planen.
20	Energirenovering hos virksomheder	2023: Der laves en energikortlægning af erhvervskvarterernes bygningsmasse, for at kunne målrette indsatsen. 2024: Årlig facilitering af møde med fx Erhvervsrådet omkring energirenovering og energieffektivisering. 2025-2030: Årlig facilitering.
21	Udbygning af fjernvarmenettet	2022: Detailprojektering og udbud af opgaven. 2023-2026: Udrulning af fjernvarme i de to områder udføres. 2024-2030: Udrulning af fjernvarme i de resterende tre områder udføres. Tilslutningen til fjernvarme er i løbet af foråret 2022 steget, og denne øgede tilslutning kan på den lange bane have betydning for udrulningen til hele kommunen.
22	Informationsmøder for borgerne og virksomheder om udskiftning til fjernvarme	Foråret 2022-2025: Afholdelse af to årlige informationsmøder omkring de samfundsøkonomiske og klimamæssige fordele ved at konvertere fra gas- eller olieforbrænding til fjernvarme. 2025: Effekten af informationsmøderne tages op til revurdering.
23	Affaldssortering i etageejendomme	2022-2024: Informationskampagne. 2022-2024: Pop-up-events. 2025-2027: Farligt affald og elektronik.
24	Mere affaldssortering og genanvendelse – villaer og rækkehuse	2022-2027: Bygge- og anlægsaffald fra renoveringer. 2022-2027: Farligt affald og elektronik. 2022-2027: Sorteringskampagner, som er specielt målrettet boligtypen og som oplyser borgerne om vigtigheden af affaldssortering i forhold til genanvendelse.
25	Affaldssortering i det offentlige rum	2022-2027: Flere skraldespande til sortering, og inden 2025 skal der være etableret en mulighed for sortering af plast i det offentlige rum.
26	Mere affaldssortering i skoler, institutioner, idrætsanlæg og kulturinstitutioner	Idrætsanlæg og kulturinstitutioner 2025-2027: Implementering af affaldssortering på kulturinstitutioner. Skoler og institutioner 2022-2027: Opdatering af informationsmateriale. 2022-2027: Undervisningsforløb på genbrugsstationen.
27	Udvikling af indsamlingsordninger – storskrald og haveaffald	2022-2024: Æblemoster, byggeaffald, eftersortering af forbrændingseget storskrald, direkte genbrug af storskrald. 2025-2027: Lån af flishugger.
28	Direkte genbrug på genbrugsstationen og lokalt	2022-2027: Indretning og drift af faciliteter til direkte genbrug. 2022-2024: Undersøge mulighederne for indkøb, indretning og drift af bytecontainer lokalt.
29	Dialog med erhvervsforeningen om affaldssortering	2022-2024: Dialog med Erhvervsrådet omkring affaldssortering.
30	Fremme affaldssortering hos mindre virksomheder og ejendomme med flere erhvervslejemål	2022-2024: Kampagneindsats. 2022-2024: Fremme fælles affaldsløsninger i ejendomme med flere virksomheder. 2022-2027: Vejledning af virksomheder til mere affaldssortering.

31	Affaldssortering på byggepladser	Fra 2021 er der udført tilsyn på udvalgte større byggepladser i Rødovre. Fra 2022 forventes der, at tilsynsgruppen i Miljø og Affald årligt udføre tilsyn på større byggepladser.
32	Masterplan for Rødovre Nord	2022-2029: Der er udarbejdet en overordnet implementeringsplan for realisering af masterplanens projekter. Planen er fleksibel og må løbende justeres. Implementeringsplanen er skitseret groft med en analysefase (A), der omfatter alle planlægningsaktiviteter som: Analysefase, design, projektering og myndighedsprojekt. Samt en etableringsfase (E), der omfatter selve udførelsen og idriftsættelsen af anlægget.
33	Masterplan for Rødovre Øst	2022-2029: Der er udarbejdet en overordnet implementeringsplan for realisering af masterplanens projekter. Planen er fleksibel og må løbende justeres. Implementeringsplanen er skitseret groft med en analysefase (A), der omfatter alle planlægningsaktiviteter som: Analysefase, design, projektering og myndighedsprojekt. Samt en etableringsfase (E), der omfatter selve udførelsen og idriftsættelsen af anlægget.
34	Masterplan for den sydlige del af Rødovre	Udarbejdelsen af en masterplan for den sydøstlige del af Rødovre vil påbegynde efter vedtagelsen af Klimahandlingsplanen
35	Biodiversitet på parkstrøget langs Rødovre Parkvej	Tidsplan udarbejdes, såfremt der afsættes midler til projektet.
36	Klimatilpasning på Aage Knudsens Strøg	Klimaprojektet på Aage Knudsens Strøg er færdigprojekteret og vil blive anlagt i etaper i takt med at lokalplanernes realiseres. 1. etape mellem Gunnekær og Kristine Pedersens Vej forventes anlagt i 2023. De øvrige etaper forventes anlagt i 2025- 2026.
37	Mere klimatilpasning og biodiversitet i boligskaberne	Efter vedtagelsen af Klimahandlingsplanen vil Rødovre Kommune igangsætte indsatsen for mere klimatilpasning og biodiversitet i boligskaberne. I 2023 vil Rødovre Kommune invitere boligskaber i Rødovre Kommune til den første workshop om klimatilpasning og biodiversitet. Derefter vil der blive arrangeret en inspirationstur for boligskaberne.
38	Harrestrup Å	Projektet omkring oversvømmelsesareal af Kagsmosen er allerede igangsat. De kommende delprojekter i Harrestrup Å kapacitets projektet løber frem til 2039.
39	Biodiversitetsplan	Forår 2023: Politisk godkendelse af biodiversitetsplan i DK2020. Efterår 2023 - forår 2024: Udarbejdelse af biodiversitetsplan. 2024 og frem: Investeringsønsker på konkrete projekter fra planen.
40	Biodiversitetseksperter - ud i de private haver	Efteråret 2022: En ekspert i biodiversitet kontaktes og en kontrakt udarbejdes Foråret 2023: Første havevandring arrangeres og faciliteres i borgernes haver. Kommunen står for kommunikation af tilbudet og evt. tilmelding. Efter det første fulde år (efter pilotfasen), tages indsatsen op til revidering og det afklares, hvor indsatsen skal ændres/styrkes/koordineres yderligere med øvrige indsatser. 2024-2027: 1-2 gange årlig havevandring med biodiversitetseksperter.
41	Mere liv i haven – fra grøn ørken til levende bynær natur	2023-2026:

		<ul style="list-style-type: none"> • Etablering af samarbejde mellem Rødovre Kommune og samarbejdspartnere. • Planlægning af indsats. • Facilitering af netværk og borgergrupper på tværs af kommunens grundejere. • Åbne arrangementer, uddannelse af borgere (program under PØ Mere liv i Haven). • Fællesskaber overgår fremadrettet via PØ videndeling- og netværksplatform på merelivihaven.dk.
42	Børnetræer på privat grund	<p>Fra 2023-2030 – hvert år:</p> <p>April-maj: Oprette kontakt til boligselskaber, der giver tilbage-melding med relevante plantningsarealer.</p> <p>Juni: Der laves udtræk over alle nyfødte rødovreborgere det se-neste år. Årets plant et træ brev formuleres og fremsendes.</p> <p>Juli-august: Brev udsendes, og nybagte forældre kan tilmelde sig ordningen. Imens planlægges konkrete plantningsarealer. Der søges ledningsoplysninger, tjekkes lokalplaner m.v., for at se om arealerne er mulige til at plante på.</p> <p>September: Plantelisten for året færdiggøres med det endelige antal af træer og art.</p> <p>Oktober: Planteskole besøges inkl. deltagere fra boligselskabets bestyrelse, og træerne udvælges på stedet, samt beskæringsfor-hold gennemgås.</p> <p>November: Træerne ankommer og plantes. Træskilteudkast la-ves, og skiltene bestilles.</p> <p>December: Skiltene påsættes, træerne GPS-mærkes og træerne lægges på hjemmesiden. Der udsendes breve til forældrene om træplaceringer. Træerne overleveres efter plantningen til boligselskabet.</p>
43	Pejlemærker – bæredygtighedstiltag med henblik på ny indkøbsstrategi	I 2022/2023: Igangsættes arbejdet med identifikation af ud-valgte pejlemærker for bæredygtige tiltag, som skal indarbejdes i en ny indkøbsstrategi.
44	Etablering af markedsplads for genbrugs-møbler	2022/2023: Etablering af et depot i rådhusets kælder fordrer først og fremmest at der frigives plads i kælderen. Der er allerede igangsat et større oprydningsarbejde i 2021, der dog forventes at række godt ind i 2022. Afslutningsvist skal der gøres noget reklame for depotet og de muligheder, det bringer med sig.
45	Økologisk bespisning i daginstitutionerne	Indsatsen behandles som en budgetresolutionen i Kommunalbestyrelsen i maj 2022. Indsatsen skal undersøges nærmere og vil blive opdateret efter behandlingen i Kommunalbestyrelsen, men faserne vil bl.a. bestå af oplæring af personale i økologisk mad, herunder indkøb af økologisk mad og økologiske retter med f.eks. mindre kød, kortlægning af muligheder og omkost-ninger ved omstilling til økologisk mad mm.
46	Bæredygtighed i skolerne (åben skole)	Klimaforløbene er opdelt efter klassetrin indtil 9. klasse, og tema for hvert klassetrin varierer.
47	Klimavenlig madkultur i skolen	<p>Forår 2023: Kontakt til og indgåelse af samarbejdsaftale med ekstern aktør inden for klimavenlig madlavning og madkul-tur.</p> <p>Skoleåret 2023/24: Kompetenceforløb med ekstern samarbejds-partner for madkundskabslærere på alle kommunens skoler med henblik på, at lærerne fremadrettet selv kan undervise skolernes</p>

		madkundskabsklasser i et sundt og klimavenligt madkundskabsforløb.
48	Plaststrategi - implementering	2021-2022: Implementering af indsatserne. 2022-2023: Forsøgsordningerne på 12 og 6 måneder evalueres og eventuel implementering i resten af kommunen.
49	Velkomstpakke til nye borgere	Stab for Politik og Kommunikation kortlægger behovet for redigering i forhold til, hvornår der skal trykkes og udsendes nye oplag af "Velkomsthilsen". Når de nuværende oplag er nede på et niveau, så der skal trykkes nye, nedsætter Stab for Politik og Kommunikation og Teknisk Forvaltning en arbejdsgruppe, der indarbejder de redaktionelle ændringer og får dem godkendt af Borgmesteren.
50	Strategi for øget genanvendelse fra nedrivninger	Rødovre Kommune skal foretage en ressourcekortlægning ved nedrivninger. Dette kan dermed skabe et overblik over type og mængde af ressourcer vi med fordel kan genanvende direkte ved nyt byggeri. En strategi for genanvendelse af materialer fra nedrivninger skal udarbejdes inden for perioden 2023-2026.

3.2 Identifikation af barrierer

Under udarbejdelsen af indsatserne er der både blevet screenet og taget højde for eventuelle udfordringer for implementeringen fx i form af økonomi, realiserbarhed, lovgivning mv. Enkelte indsatser lægger op til en opstartsfasen med forundersøgelser/kortlægninger, som i sidste ende kan påvirke implementeringen af den pågældende indsats. Alt dette vil blive ajourført i forbindelse med den årlige evaluering af Klimahandlingsplanen, hvor der på baggrund af en monitorering og evaluering af udviklingen kan foretages konkret risikostyring, som kan ændre eller omprioritere indsatsernes faser.

For den største del af de 50 indsatser er der allerede afsat økonomi. For de resterende indsatser vil den nødvendige økonomi indgå i kommunens budgetproces.

Udvalgte barrierer præsenteres nedenfor.

Omstilling til grøn transport er Rødovres største udfordring

Trafikken forventes at stige som følge af befolkningsvækst, øget vejinfrastruktur, økonomisk vækst og at folk pendler længere.

Udfordringerne med omstillingen til grøn transport er, at den er afhængig af den politiske rammesætning fra regeringen og EU, teknologiske udvikling og rådigheden af råstoffer til fx batterier. Dette medfører uforudsigelige risici i fremtiden. Det tyder på, at størstedelen af persontransport omstilles til elektriske løsninger, men dette forudsætter i høj grad en fungerende og bred el-infrastruktur ikke kun i Danmark, men i hele Europa.

Kommunen spiller en afgørende rolle i lokalt at igangsætte udbredelsen af elladestandere rettidigt, og at kommunerne kan samarbejde om den fælles udfordring, både kommunalt, borgerrettet, med virksomheder og boligselskaber.

Energi og varmeplanlægningens udvikling

Vi kan som kommune se ind i store udfordringer, hvis borgere, virksomheder og almene boligselskaber ikke vælger at udskifte deres energikilder til mere grønne alternativer, og energioptimere deres boliger/ejendomme. Derfor er kommunens rolle som facilitator og samarbejdspartner et utrolig vigtigt element i at rådgive og inspirere borgerne til at træffe de nødvendige beslutninger for at udskifte varmekilder, energirenovere mv. Vi forventer, at en stor andel af husstande og virksomheder er interesseret i at blive tilkoblet fjernvarmen inden 2030, og særligt efter den nuværende situation på det europæiske energimarked. En anden udfordring, som Rødovre Kommune har begrænset indflydelse på, er mangel på mikrochips og andre materialer samt mangel på arbejdskraft.

Det private forbrugs udvikling

Siden vedtagelsen af Klimaloven er der blevet lavet en række aftaler og initiativer, som skal være med til at reducere danskernes privatforbrug. Disse nye tiltag vil være rettet mod de mest klimabelastende dele af husholdningernes forbrug, såsom rejser samt føde- og drikkevarer.

At skabe adfærdssændringer hos kommunens befolkning er en vigtig kilde til CO₂-reduktioner, og samtidig også en stor udfordring. Indsatserne i Klimahandlingsplanen, som er inddelt under hovedtemaet forbrug, skal derfor være med til at løfte, men også sikre, at udledningen fra det private forbrug mindskes.

Klimatilpasning

Den største udfordring for implementeringen af indsatserne inden for klimatilpasning er de lovgivningsmæssige rammer og mulighederne for finansiering. Disse er blevet ændret flere gange siden arbejdet med klimatilpasning gik i gang for 10 år siden, hvilket har skabt usikkerhed og stilstand i arbejdet. Rødovre Kommune forsøger at tilpasse sig de ændrede rammer og muligheder i samarbejde med HOFOR.

Herudover er de fysiske rammer en udfordring, fordi Rødovre allerede er en fuldt udbygget by. Det gør det eksempelvis sværere at finde egnede områder til forsinkelse og rensning af hverdagsregn, når vi ønsker at separatkloakere i forbindelse med byfornyelse som en del af indsatsen for klimatilpasning.

Endelig kan det kommunale anlægsloft være en forhindring i forhold til at skabe merværdi ved klimatilpasningsprojekter, da projekterne skal konkurrere med eksempelvis udvidelse af kapaciteten i kommunens skoler og daginstitutioner, som er nødvendig, når befolkningen vokser. Mulige løsninger kan være at søge om fondsmidler til nogle projekter eller at udføre projekter på tidspunkter, hvor der er luft i forhold til det kommunale anlægsloft.

Terrænnært grundvand

Forsyningsselskabet HOFOR udfører klimatilpasningsprojekter, men det kræver en lovændring for, at de må gøre en indsats i forhold til terrænnært grundvand. Sådanne indsatser kunne fx være at etablere sammenhængende dræningssystem eller pumpe grundvand op fra boringer, der ikke længere er i brug. Det vil kunne medføre, at den enkelte grundejer med kælder ikke behøver at lægge dræn for at undgå vand i kælderen. HOFOR arbejder sammen med andre aktører på at påvirke lovgivningen, så der bliver mulighed for, at forsyningsselskaberne fremover kan gå ind i fælles samfundsmæssige løsninger i forhold til højtstående grundvand i byområder.

Solceller

I forbindelse med udbygning af solceller på kommunale bygninger, er en potentiel barriere, at etablering af solceller på eksisterende bygninger kræver, at solcelleanlægget administreres i et selvstændigt forsynings-selskab. Muligheden for at etablere et forsynings-selskab til at administrere solcelleanlæg på eksisterende bygninger undersøges med henblik på at kortlægge de økonomiske konsekvenser, både i forhold til drift af et sådant selskab og i forbindelse med afledte konsekvenser fx i forbindelse med bloktilskud. Der vil være behov for ekstern konsulentbistand til den undersøgelse.

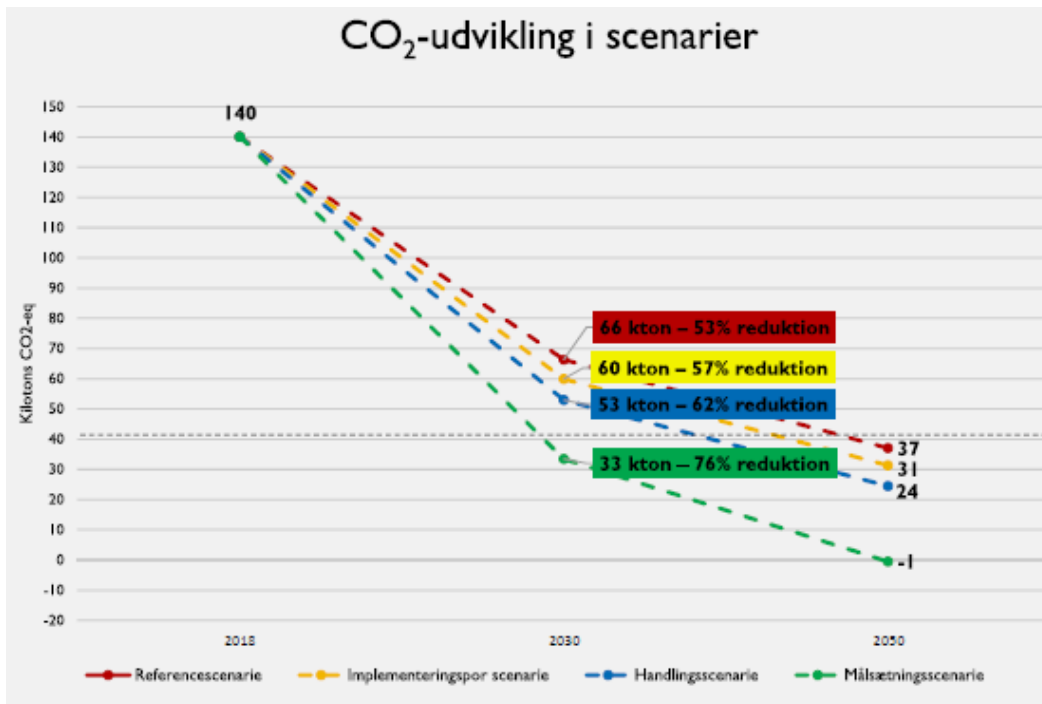
En anden potentiel barriere er det kommunale anlægsloft, da udbygning af solceller skal konkurrere med udvidelse af kapaciteten i kommunens skoler og daginstitutioner, som er nødvendig, når befolkningen vokser. Mulige løsninger kan være at søge om fondsmidler til nogle projekter eller at udføre projekter på tidspunkter, hvor der er luft i forhold til det kommunale anlægsloft.

Målet for indsats nr. 6 er at der opsættes solenergianlæg på ca. 3 % af tagarealet for private husstande i Rødovre Kommune, og det er på grund af ovennævnte potentielle barrierer, at denne procentdel ikke er højere.

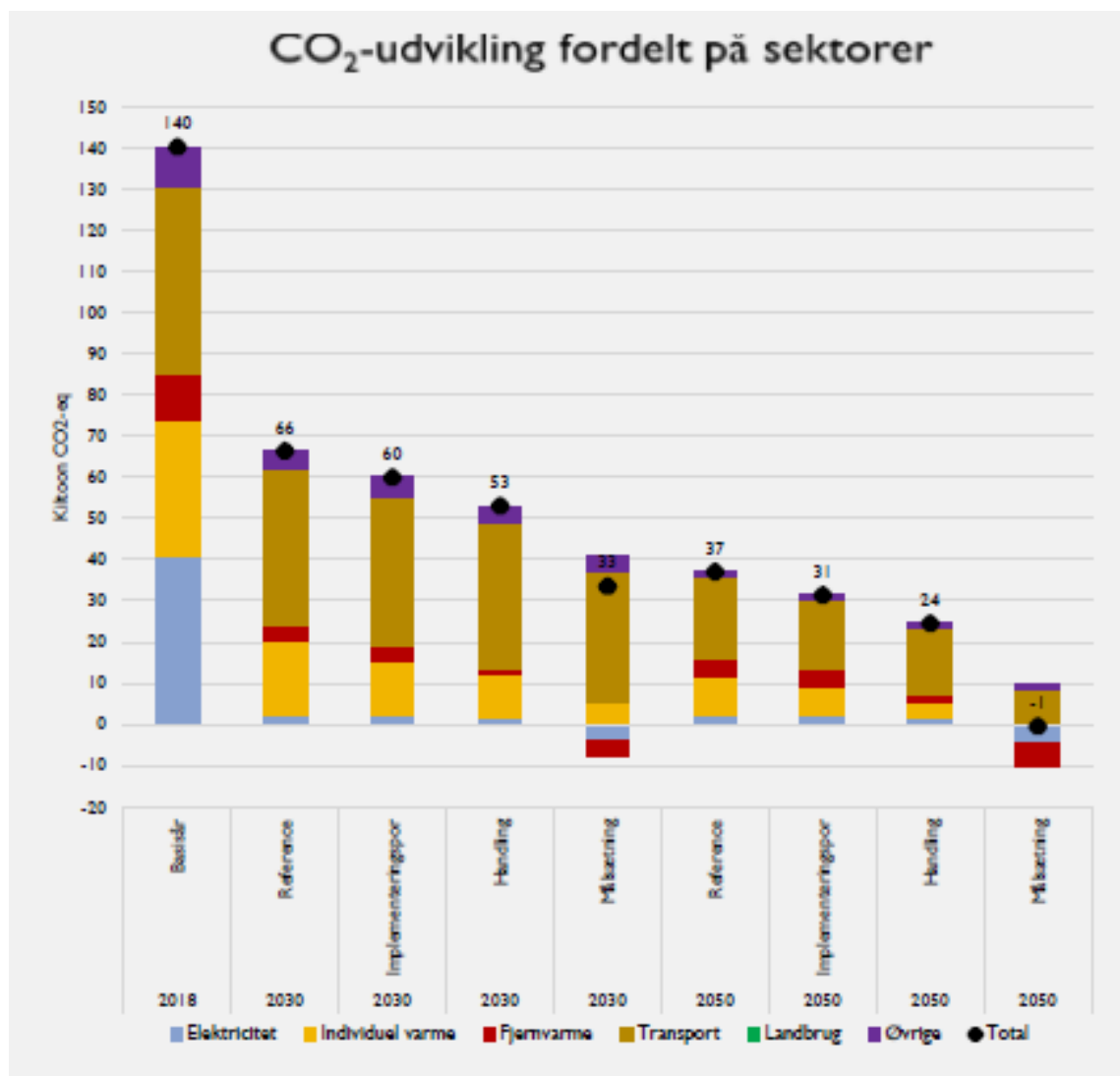
Ovenstående potentielle barrierer, der kan opstå i løbet af gennemførelsen af tiltagene, er også beskrevet i Klimahandlingsplanen side 116-117. Herunder er der også taget stilling til de største udledningsområder frem mod 2050.

3.3 Manko

Den beregnede manko i 2050 er -1.000 ton CO₂, jf. nedenstående figur. Som følge af indsatserne i målsætnings-scenariet går udledningen i netto nul, grundet de forudsætninger vi har angående CCS (Carbon Capture & Utilization) på el- og varmeproduktionen i kommunen. Her antager vi, at der kommer 50 % CCS på affaldskraftvarme, således at en del af kommunens elforbrug og fjernvarmeforbrug vil udlede en negativ mængde af CO₂. CCS-bidraget er nok til at udligne de tilbageværende udledninger fra transportsektoren og øvrige udledninger, der er tilstede i 2050.

Nedenstående figur viser, hvordan CO₂-udledningen fordeler sig inden for de forskellige sektorer i de forskellige scenarier. Ved målsætningsscenariet, som indeholder indsatsene i Klimahandlingsplanen ses der i 2030 den største CO₂-udledning inden for transportområdet. Ved målsætningscenariet i 2050 opnås en negativ udledning på -1.000 ton CO₂. Det er derfor vigtigt, at der fortsat fokuseres på indsatsene vedrørende transportområdet efter 2030 og frem til 2050.

EA Energianalyse har udarbejdet et scenarietværktøj for Rødovre Kommune, som muliggør at kommunen selv efterfølgende kan ajourføre mankoen i forbindelse med den årlige afrapportering og den 5-årige revurdering af Klimahandlingsplanen. De sektorer som fortsat vil udlede CO₂ i 2030 er transport, individuel varme, fjernvarme, elektricitet og øvrige udledninger. Derfor vil Rødovre Kommune fokusere ekstra på disse sektorer i den kommende revurdering af Klimahandlingsplanen. Det er forventningen, at fordelingen på sektorerne også er gældende på nationalt niveau, og Rødovre Kommune vil derfor, hvor det er muligt, indgå partnerskaber for at finde løsninger til netop disse sektorer.

Rødovre Kommune forpligter sig skriftligt til at opdatere udledningsstierne, herunder også manko. Det står på side 119 i Klimahandlingsplanen, og eftersom planen politisk godkendes, har vi også forpligtet os til det. Selve udkastet til planen er politisk godkendt den 21. juni 2022, og planen forelægges politisk til endelig godkendelse i september 2022.

På side 118 i Klimahandlingsplanen er den nuværende beregnede manko også beskrevet.

Dokumentation

- Bilag 13: Scenarieregninger, udarbejdet af EA Energianalyse
- [Link: Forhåndsgodkendelse af Klimahandlingsplan - DK2020](#), sag nr. 112

3.4 Monitorering, evaluering og justering

3.4.1 Monitorering af implementeringen

Rødovre Kommune har fastlagt målbare værdier (KPI'er), der beskriver hvor effektiv kommunen er til at indfri milepælene/målene i Klimahandlingsplanen. Derudover vil Rødovre Kommune monitorere implementeringen af Klimahandlingsplanen på baggrund af mål og KPI'er, hvilket gør det muligt for kommunen at gribe ind over for udfordringer og opdatere tidsplanen for gennemførelsen af Klimahandlingsplanen. Mål og KPI'er tager udgangspunkt i 2018 som baseline-år.

Nedenfor er udvalgte mål og KPI'er, som der monitoreres på baggrund af.

Energi

- At kommunale naturgas- og oliefyr skal være udskiftet inden 2030.
- At der opsættes solenergianlæg på mindst 3 % af tagarealet for private husstande inden 2030.

Grøn mobilitet

- At øge antallet af elladestandere til elbiler ved at udarbejde en strategi for udbredelsen af elladestandere.
- At udskifte alle kommunale biler til elbiler og skraldebiler inden 2030.
- At andelen af cykelture skal hæves fra 16 % til 25 %. Heraf med særligt fokus på de korteste ture på under 5 km, hvor cykelandelen skal fordobles fra 20 % til 40 %.
- At etablere solceller eller grønne tage på alle buslæskure i kommunen inden 2030.
- At udskifte alle kommunale non-road maskiner til eldrevne inden 2030.

Erhverv

- At få minimum 5 % af kommunens virksomheder og større erhvervsejendomme til at blive energirenoveret eller energieffektiviseret inden 2030.

Varmeplanlægning

- At opnå en fuld udbygning af fjernvarme i kommunen inden 2030.

Affald

- At opsætte flere offentlige skraldespande til affaldssortering med kombinationen rest-, glas-, og plastaffald. På offentlige vejarealer vil der blive udskiftet 16 skraldespande om året de næste seks år, og i parker og grønne områder er der udpeget 11 områder, hvor skraldespandene med affaldssortering vil blive sat op i løbet af planperioden for affaldsplanen (2022-2033).
- At øge affaldssorteringen i skoler, institutioner, idrætsanlæg og kulturinstitutioner ved at implementere affaldssortering på kulturinstitutioner, opdatere informationsmateriale og have undervisningsforløb for genbrugsstationen.
- At flytte 500 ton storskrald fra forbrænding til genanvendelse.

- At flytte 100 ton affald fra behandling (deponi, forbrænding, genanvendelse) til genbrug gennem direkte genbrug for storskrald og på genbrugsstationen.

Klimatilpasning og biodiversitet

- At Masterplan for Rødovre Syd er udarbejdet.
- At projekter i masterplanerne for Rødovre Nord, Øst (herunder projektet på Aage Knudsens Strøg) og Syd er gennemført for at sikre, at de udpegede risikoområder er klimatilpasset.
- At skabe mere biodiversitet i Rødovre Kommune og større viden omkring biodiversitet blandt borgere, brugere og ansatte i kommunen ved at udarbejde en biodiversitetsplan.

Forbrug

- At alle skoler tilbyder undervisning i sund og klimavenlig madkultur og madlavning herunder affaldssortering i forbindelse med undervisning og læring i faget madkundskab.
- At gennemføre klimaforbud gennem folkeskolens klassetrin.
- At reducere kommunens forbrug af engangspast via implementering af Plaststrategi.
- At genanvende de mulige byggematerialer fra kommunale nedrivningsmodne bygninger ved at udarbejde en strategi for genanvendelse af materialer fra nedrivninger.

Dokumentation for offentlig tilgængelig afrapportering på prioriterede tiltag

Rødovre Kommune vil årligt evaluere indsatserne, herunder fremdriften i effekten, og ovenstående KPI'er i forhold til målsætningerne. Herudover skal der årligt laves en fornyelse af kommunens CO₂-regnskab, for at følge udviklingen. Evalueringen af indsatserne og det årlige CO₂-regnskab vil blive forelagt kommunalbestyrelsen én gang hvert efterår, med start i efteråret 2023. Der skal tages højde for, at data til CO₂-regnskabet grundet forsinkelser i data ikke kan afspejle det pågældende år data rapporteres i.

Dette er også beskrevet i Klimahandlingsplanen på side 14-15 og 119.

3.4.2 Evaluering af virkningerne

I Rødovre Kommune er de 50 indsatsfor at nå målene organiseret som en samlet portefølje med to porteføljeansvarlige. Dette er valgt for at sikre et samlet overblik over fremdriften og virkningerne. Proceduren er at (minimum) to gange årligt mødes de porteføljeansvarlige med projektlederne for indsatsfor at drøfte indsatsfor. Indsatsforne effekt, forbedringspotentialer og eventuelle udfordringer evalueres og afhjælpes. Effekter af klimaindsatsfor i Klimahandlingsplanen bliver målt på reduktion af udledninger, reduktion af klimarisici og merværdier.

Årligt bliver der lavet en fornyelse af kommunens CO₂-regnskab for at følge udviklingen. Evalueringen af indsatsforne og det årlige CO₂-regnskab vil blive forelagt Kommunalbestyrelsen én gang hvert efterår, med start i efteråret 2023. Der skal tages højde for, at data til CO₂-regnskabet grundet forsinkelser i data ikke kan afspejle det pågældende år data rapporteres i. Rødovre Kommune offentliggør hvert år Grønt Regnskab, som følger kommunens CO₂-udledning. Monitoreringen dækker kun kommunen som virksomhed. Monitoreringen er ligeledes med til at sikre, at indsatsforne for kommunens egen virksomhed bliver implementeret. Derudover følges udviklingen for klimatilpasningstiltag via arbejdet med og implementeringen af masterplanerne.

Dette er også beskrevet i Klimahandlingsplanen side 119.

3.4.3 Gennemgang og revision af planen

Rødovre Kommune vil årligt evaluere fremskridtene i klimaindsatserne i forhold til målsætningerne. Rødovres Klimahandlingsplan er ikke en statisk plan, og skal derfor jævnligt opdateres i forhold til både de nationale og regionale forpligtelser og den teknologiske udvikling. Derfor følger vi udviklingen og reviderer og opdaterer Klimahandlingsplanen hvert 5. år, første gang i 2027. Opdateringer af Klimahandlingsplanen tager højde for dokumentation fra monitorering og evaluering.

Dette er også beskrevet i Klimahandlingsplanen side 119.